Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

Praktická sestra

Denní forma vzdělávání

Kód RVP: 53-41-M/03

Platnost od 1. 9. 2020

projednáno pedagogickou radou dne:

projednáno školskou radou dne:

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Obsah

1 Identifikační údaje ... 1
2 Charakteristika školy ... 2
2.1 Koncepce školy ... 2
2.2 Historie školy ... 2
2.3 Školní projekty ... 4
2.4 Autoevaluace školy ... 6
3 Profil absolventa ... 8
3.1 Výsledky vzdělávání ... 8
3.1.1 Klíčové kompetence ... 8
3.1.2 Odborné kompetence ... 10
3.2 Uplatnění absolventa ... 12
4 Charakteristika vzdělávacího programu ... 13
4.1 Identifikační údaje oboru ... 13
4.2 Pojetí a cíle vzdělávacího programu ... 13
4.3 Charakteristika obsahových složek ... 13
4.4 Organizace vzdělávání ... 13
4.4.1 Podmínky vzdělávání ... 13
4.4.2 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevence ... 14
4.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných ... 14
4.6 Podmínky realizace ŠVP ... 18
4.7 Spolupráce se sociálními partnery ... 19
4.8 Začlenění průřezových témat do vzdělávání ... 20
4.8.1 Občan v demokratické společnosti ... 20
4.8.2 Člověk a svět práce ... 21
4.8.3 Informační a komunikační technologie ... 21
4.8.4 Člověk a životní prostředí ... 23
5 Učební plán ... 25
5.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP ... 25
5.2 Ročníkový ... 26
6 Učební osnovy ... 28
6.1 Jazykové vzdělávání, Estetické vzdělávání ... 28
6.1.1 Český jazyk a literatura ... 30
6.1.2 Cizí jazyk ... 38
6.1.2.1 Anglický jazyk ... 41
6.1.2.2 Německý jazyk ... 45
6.2 Společenskovědní vzdělávání ... 51
6.2.1 Dějepis ... 52
6.2.2 Občanská nauka ... 57
6.3 Přírodovědné vzdělávání ... 65
6.3.1 Fyzika ... 66
6.3.2 Chemie ... 71
6.3.3 Biologie a ekologie ... 77
6.4 Matematické vzdělávání ... 83
6.4.1 Matematika ... 84
6.5 Vzdělávání pro zdraví ... 89
6.5.1 První pomoc ... 90
6.5.2 Tělesná výchova ... 96
6.6 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích ... 109
6.6.1 Informační a komunikační technologie ... 110
6.7 Ekonomické vzdělávání ... 117
6.7.2 Ekonomika ... 118

6.8 Odborné vzdělávání ... 125
6.8.1 Základ pro poskytování ošetřovatelské péče ... 126
6.8.1.1 Somatologie ... 126
6.8.1.2 Ochrana a podpora veřejného zdraví ... 131
6.8.1.3 Klinická propedeutika ... 136
6.8.1.4 Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny ... 141
6.8.1.5 Odborná latinská terminologie ... 145
6.8.2 Ošetřovatelství a ošetřování nemocných ... 149
6.8.2.1 Ošetřovatelství ... 149
6.8.2.2 Ošetřování nemocných ... 172
6.8.3 Sociální vztahy a dovednosti ... 181
6.8.3.1 Psychologie a komunikace ... 181
6.8.4 Povinně volitelné předměty ... 188
6.8.4.1 Seminář ze somatologie ... 188
6.8.4.2 Seminář z psychologie a komunikace ... 193

1 Identifikační údaje

Předkladatel:

název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace
REDIZO	600020070
IČ	00600920
adresa školy	Jeremenkova 754/2, 703 00 Ostrava
ředitel	RNDr. Jana Foltýnová, Ph.D.
hlavní koordinátor	PhDr. Kamila Veselá
kontakty	kamila.vesela@zdrav-ova.cz
telefon	595 693 625
e-mail	sekretariat@zdrav-ova.cz
www	www.zdrav-ova.cz

Zřizovatel:

Název	Moravskoslezský kraj
IČ	70890692
Adresa	28. října 117/2771, 702 18 Ostrava
www	www.msk.cz

2 Charakteristika školy

Prvním krokem na cestě ke štěstí
je učení se.

Dalajláma

2.1 Koncepce školy

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Ostravě svou nabídkou studijních i učebních oborů a vzdělávacích programů patří ke školám, které mají výjimečné postavení v rámci škol v Moravskoslezském kraji. Je školou s tradicí, která zavazuje současné i budoucí žáky, studenty i zaměstnance školy, aby byli důstojnými nástupci svých předchůdců, z nichž mnozí se stali uznávanými odborníky ve své profesi. Mnozí z nich mají své vlastní laboratoře nebo se stali vedoucími pracovníky v nemocnicích, popř. v dalších zdravotnických a sociálních zařízeních. Naši absolventi mají pevné místo na trhu práce.

V současné době studují žáci střední školy v denní formě vzdělávání studijní obory Praktická sestra, Asistent zubního technika, Nutriční asistent, Laboratorní asistent, Zdravotnické lyceum, učební obor Ošetřovatel a pouze v denní a dálkové formě vzdělávání dobíhající studijní obor Zdravotnický asistent. Nově mohou žáci od školního roku 2020/2021 studovat na střední škole studijní obor Masér ve zdravotnictví. Na vyšší odborné škole máme v denní i kombinované formě vzdělávaní vzdělávací programy Diplomovaná všeobecná sestra, Diplomovaná dětská sestra, Diplomovaný nutriční terapeut, Diplomovaný farmaceutický asistent, Diplomovaná dentální hygienistka a pouze v denní formě vzdělávání vzdělávací program Diplomovaný zubní technik. Spojení střední zdravotnické školy a vyšší odborné školy zdravotnické umožňuje absolventům střední školy pokračovat ve studiu svého oboru a stát se diplomovaným specialistou, popř. si zvolit jiný vzdělávací program.

Škola disponuje moderně zařízenými multimediálními učebnami, posluchárnami, laboratořemi i odbornými učebnami, které svým vybavením splňují náročné požadavky pro vzdělávání budoucích zdravotnických pracovníků nelékařských povolání.

Při vzdělávání pracovníků nelékařských profesí je kladen hlavně důraz na rozvoj morálních i volních vlastností žáků a studentů školy, na jejich odborné znalosti a profesní dovednosti. V úzké spolupráci se sociálními partnery a v návaznosti na potřeby praxe dochází průběžně ke změnám školního vzdělávacího programu.

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava žije nejen studiem, ale organizujeme také celou řadu sportovních, vědomostních a dovednostních soutěží, jazykových zájezdů, odborných stáží. Vydáváme školní časopis a každoročně také maturitní almanach. Zapojujeme se dlouhodobě do charitativní i osvětové činnosti.

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Ostravě má podporu města i kraje, na jejichž území se nachází. Žáci, studenti, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci se podílejí na organizaci i realizaci mnoha projektů a akcí, pořádaných městem, Moravskoslezským krajem, popřípadě na akcích, které jsou na celorepublikové úrovni. Oboustranně prospěšná spolupráce rozšiřuje spektrum činností školy, rozvíjí komunikační a sociální kompetence žáků a studentů v konkrétních situacích. Dlouholetá a stále trvalá je také spolupráce školy s městskými obvody Ostrava-Vítkovice a Ostrava – Mariánské Hory.

2.2 Historie školy

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Ostravě je školou s bohatou a dlouhou historií. Škola byla založena v roce 1933 MUDr. Františkem Pachnerem, jako ošetřovatelská škola pro porodní asistentky. V roce 1936 vznikla zásluhou primáře MUDr. Raimunda Šrámka i ošetřovatelská škola pro sestry. Opodstatněnost vzniku ojedinělé zdravotnické vzdělávací instituce dokazuje i to, že škola nezanikla ani v těžkých letech druhé světové války, ani v období mnoha transformací školství a školských reforem.

Za dobu své téměř 90leté existence škola vzdělávala různé zdravotnické pracovníky, např. porodní asistentky, civilní ošetřovatelky, sociální pracovnice, ošetřovatelky, dětské a zdravotní sestry, rentgenologické asistenty, zdravotnické asistenty, zubní techniky, rehabilitační pracovníky, farmakologické laboranty, ženské sestry, fyzioterapeuty, ergoterapeuty, asistenty fyzioterapeuta, pěstounky a vychovatelky dětí, dietní sestry, zubní sestry, sanitární pracovnice a mnoho dalších také v odborných specializovaných kurzech.

Od roku 1990 dochází k poklesu tříd i oborů: rehabilitační pracovník se odstěhoval do nově získané budovy bývalé krajské politické školy v Ostravě a brzy nato zde vznikla nová střední zdravotnická škola, která v roce 1996 byla znovu sloučena s původní školou.

Škola v Ostravě-Vítkovicích získala pro výuku budovu bývalého internátu v Ostravě-Mariánských Horách, kde byly vybudovány učebny a laboratoře pro výuku farmaceutických laborantů i obnovujícího se oboru zdravotních laborantů.

V témže roce byl ustanoven ředitelem školy Mgr. Zbyněk Vavrečka, jehož jméno je nerozlučně spjato nejen s vybudováním moderních laboratoří na Klicperově ulici, ale také s modernizací vítkovické budovy školy a posléze také s modernizací budovy na ulici 1. máje. V roce 1991 získává škola právní subjektivitu s přímým řízením Ministerstvem zdravotnictví České republiky.

V současné době je již škola začleněna v soustavě vzdělávání pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a jejím zřizovatelem je Moravskoslezský kraj.

Od školního roku 1996/1997 je škola zároveň vyšší odbornou školou zdravotnickou. V roce 2003 byla zahájena reforma zdravotnického školství, která se dotkla všech oborů na střední zdravotnické škole. Nově byl zaveden obor Zdravotnické lyceum, který připravuje žáky ke studiu na vyšších nebo vysokých školách zdravotnického zaměření.

V současné době jsou na naší škole vzdělávání žáci v těchto oborech:

Praktická sestra

(Podrobné informace o tomto oboru najdete v „profilu absolventa“)

Původní obory Ošetřovatelka, Zdravotní sestra, Všeobecná sestra i Zdravotnický asistent patří k nejstarším oborům na Střední zdravotnické škole v Ostravě. Obor Praktická sestra se řadí k oborům, které mají na této škole nejdelší tradici a bohatou historii. Na základě transformace zdravotnického školství v roce 2004 byly upraveny kompetence sester a nově vzniklých asistentů i název oboru Zdravotnického asistenta. V roce 2017 dochází k dalším legislativním změnám, které vedou ke zrušení oboru Zdravotnického asistenta a ke vzniku nové profese Praktická sestra i k další úpravě kompetencí praktických sester. Žáci oboru jsou připravováni pro výkon zdravotnického povolání ve všech typech zdravotnických zařízení, v ambulantní i lůžkové formě. Teoretické vyučování probíhá v moderních učebnách školy. Odborná profesní příprava je situována do školních odborných laboratoří, tzv. ošetřovatelských pokojů a na reálná oddělení nemocnic na území města Ostravy. Profesní dovednosti jsou prohlubovány v rámci souvislé odborné praxe probíhající na odborných pracovištích těchto nemocnic. Absolventi jsou zdravotnickými pracovníky, kteří mají své opodstatněné místo mezi členy zdravotnického týmu. Uplatnění absolventů na trhu práce je velmi dobré.

Asistent zubního technika

Původní studijní obor Zubní laborant byl založen v roce 1951 krajským stomatologem MUDr. Josefem Melkou a okresním stomatologem MUDr. Václavem Kopcem. V roce 1991 po dohodě s Unií zubních techniků získal v důsledku společenských a politických změn v tehdejší Československé republice nové kompetence a byl přejmenován na obor – Zubní technik. Pokračujícím oborem je dnes na střední škole čtyřletý obor Asistent zubního technika a na vyšší škole tříletý obor Diplomovaný zubní technik. Teoretické vyučování probíhá v moderních učebnách školy. Odborná profesní příprava probíhá ve školních odborných laboratořích pod vedením interních a externích pedagogů. Dále je doplněna o odbornou souvislou praxi, která probíhá v reálných podmínkách odborných stomatologických laboratoří celého Moravskoslezského kraje. V rámci odborné profesní přípravy jsou žáci seznamováni s nejnovějšími světovými poznatky, materiály a technologiemi v oboru. Absolventi jsou zdravotnickými pracovníky pracujícími pod odborným dohledem a jsou nepostradatelnými členy zdravotnického týmu. Uplatnění absolventů na trhu práce je velmi dobré.

Nutriční asistent

Původní obor Dietní sestra byl na Střední zdravotnické škole v Ostravě vyučován od roku 1996. Po reformě zdravotnického školství byl obor rozdělen dle kompetencí na středoškolský obor Nutriční asistent a obor vyšší zdravotnické školy Diplomovaný nutriční terapeut. V oboru Nutriční asistent jsou vzděláváni kvalifikovaní pracovníci v oblasti výživy. Teoretická výuka probíhá v moderních učebnách školy. Odborná profesní příprava je situována do školních odborných laboratoří - kuchyněk. Po získání základních vědomostí a dovedností v oboru pokračuje ve stravovacích provozech zdravotnických a sociálních zařízení. Profesní dovednosti jsou prohlubovány v rámci souvislé odborné praxe, probíhající na odborných pracovištích celého

Moravskoslezského kraje. Absolventi jsou zdravotnickými pracovníky pracujícími pod odborným dohledem a jsou nepostradatelnými členy zdravotnického týmu. Uplatnění absolventů na trhu práce je velmi dobré.

Laboratorní asistent

Původní studijní obor Zdravotní laborant byl na Střední zdravotnické škole v Ostravě vyučován od roku 1951. Po reformě zdravotnického školství byly upraveny kompetence laborantů i název oboru na Laboratorního asistenta. Pracovníci tohoto oboru zpracovávají a vyhodnocují vzorky biologického materiálu. Teoretická výuka probíhá v moderních učebnách školy. Odborná profesní příprava je situována do školních laboratoří a odborných laboratoří klinické biochemie, hematologie, histologie, mikrobiologie, imunologie a epidemiologie zdravotnických zařízení města Ostravy. Profesní dovednosti jsou prohlubovány v rámci souvislé odborné praxe, která probíhá na odborných pracovištích celého Moravskoslezského kraje i celé České republiky. Absolventi jsou zdravotnickými pracovníky pracujícími pod odborným dohledem a jsou nepostradatelnými členy zdravotnického týmu. Uplatnění absolventů na trhu práce je velmi dobré.

Zdravotnické lyceum

V roce 2005 byl mezi obory Střední zdravotnické školy v Ostravě zařazen obor Zdravotnické lyceum. Žáci, kteří jsou vzdělávání podle tohoto programu, jsou připravováni ke studiu všech oborů na lékařských fakultách a vyšších zdravotnických školách, dále na zdravotně-sociálních fakultách, sociálních fakultách, případně na jiných příbuzných oborech vysokých a vyšších škol. Žáci jsou vzděláváni tak, aby získali vědomosti, dovednosti a návyky, potřebné nejen pro terciární vzdělávání, ale i vzdělávání celoživotní. Absolventi nejsou zdravotnickými pracovníky a předpokládá se, že budou pokračovat ve vzdělání na vyšších odborných nebo vysokých školách.

Ošetřovatel

Od roku 2018 byl mezi obory Střední zdravotnické školy v Ostravě zařazen i učební obor Ošetřovatel. Během tříletého studia jsou žáci připravováni pro práci zdravotnických pracovníků, kteří budou poskytovat základní a specializovanou ošetřovatelskou péči v rámci ošetřovatelského procesu pod odborným dohledem všeobecné sestry, dětské sestry, porodní asistentky a radiologického asistenta. Vzdělávání se proto zaměřuje zejména na zvládnutí ošetřovatelských výkonů a postupů a na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka. Absolvent má uplatnění ve zdravotnických zařízeních a sociálních zařízeních, zejména v nemocnicích nebo ošetřovatelských centrech, v domácí ošetřovatelské péči, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v ústavech sociální péče, ve stacionářích pro osoby se zdravotním postižením, v zařízeních pro seniory a v hospicích.

Masér ve zdravotnictví

Studijní obor Masér ve zdravotnictví byl zařazen mezi obory Střední zdravotnické školy v Ostravě v roce 2020. Žáci jsou během studia vzděláváni nejen v dovednostech masáží, ale také se seznamují s problematikou balneologie, hlavně se základy hydroterapie a klimatoterapie. Teoretické vyučování probíhá v moderních učebnách školy. Odborná profesní příprava je situována do školních odborných učeben a na reálná zdravotnická zařízení v rámci Moravskoslezského kraje i celé České republiky. Absolvent se stává zdravotnickým pracovníkem a má uplatnění ve státních i soukromých zdravotnických zařízeních ambulantního i lůžkového typu, v zařízeních sociálních služeb, včetně zařízení poskytujících lázeňskou péči.

2.3 Školní projekty

Nedílnou součástí vzdělávání budoucích zdravotnických pracovníků je rozvíjení jejich osobnosti především v oblasti sociální inteligence, empatie a ochoty pomoci. K tomu významnou měrou přispívají dobročinné a edukativní aktivity, do kterých je v průběhu studia více či méně zapojen každý žák. Přidanou hodnotou je kontakt s lidmi - reálnými pacienty, klienty, dětmi, seniory, handicapovanými. Naše škola je velmi vstřícná ke každé žádosti o pomoc, ať už se jedná o finance, hmotnou pomoc nebo pomocné činnosti. A nejen to. V průběhu školního roku sama aktivně pořádá celou řadu akcí pro laickou i odbornou veřejnost se snahou udělat dobrou věc, zapojit žáky a v neposlední řadě dát o sobě vědět. Zapojeny jsou všechny obory střední i vyšší školy. Následující výčet je jen malou ukázkou variability aktivit nad rámec povinné části edukačního procesu:

Zdravý úsměv nebolí

Edukační projekt pro MŠ a ZŠ

Cílem projektu je hravou formou naučit děti správným návykům dentální hygieny, zdravému stravování a apelovat na význam prevence v těchto oblastech. Zaměřením projektu je také odbourávání strachu z návštěvy ordinace zubního lékaře. Každoročně je takto osloveno několik desítek dětí z Ostravy a blízkého okolí.

Zdravé děti – šťastní rodiče

Edukační projekt pro MŠ a ZŠ

Také tento projekt se prostřednictvím her zaměřuje na děti z mateřských škol a prvních a druhých tříd základních škol. Pomocí hrané pohádky naši žáci učí děti správnou skladbu jídelníčku se zaměřením na prevenci obezity. Některé pohádky se zaměřují také na správné stolování. Děti si i zacvičí, zasoutěží a získají diplom nebo malý dárek. Rovněž tato edukační aktivita má již několikaletou tradici.

Zdraví do školek a škol

Edukační projekt pro MŠ

Cílem projektu je přiblížit dětem všechny oblasti zdravotnictví. Pomocí edukačních programů a her se děti seznámí s průběhem návštěvy u lékaře, některých vyšetření, ale také s významem očkování, aby neměly ostych a strach z nemocničního prostředí.

To dám

Projekt první pomoci pro žáky 2. stupně ZŠ

Metodou zážitku a praktickým nácvikem jsou žákům předávány aktuální informace a odborné dovednosti v oblasti první pomoci. Komplexní pojetí této tematiky, včetně zdůraznění významu bezpečí zachránce, rozšiřuje řady potencionálních zachránců o děti staršího školního věku. Projekt je realizován od roku 2016 a stále je o něj ze strany základních škol velký zájem.

Sbírková činnost

Tato oblast umožňuje i těm nejpasivnějším žákům vykonat dobrý skutek. Není nic jednoduššího než finančně či věcně přispět, ať už se jedná o lidi, nebo zvířata. Žáci buď organizují sbírky věcných darů na půdě školy, nebo jsou v rámci celorepublikových akcí aktivní také v ulicích města Ostravy. Namátkou například:

- „Bílá pastelka“ - podporuje nevidomé a slabozraké;
- „Sluníčkový den“ - výtěžek slouží k nákupu speciálních rehabilitačních pomůcek pro děti s těžkým handicapem;
- „Tříkrálová sbírka“ - podporuje projekty Charity Ostrava;
- „Květinkový den“ - pořádaný Ligou proti rakovině pro prevenci onkologických onemocnění;
- Potravinové sbírky pod záštitou města Ostravy nebo Charity Ostrava;
- Sbírky ošacení pro charitativní organizace;
- Sbírka pomůcek a krmiva pro Útulek pro zvířata v Ostravě – Třebovicích.

Dobrovolnická činnost

Žáci naší školy se zapojují nejen do zmiňovaných sbírek, ale navštěvují domovy pro seniory, dětská oddělení nemocnic či zařízení pro zdravotně znevýhodněné. Zde pomáhají při různých sportovních a společenských akcích, především s jejich organizací. Také dělají společnost pacientům a klientům, asistenty a rozhodčí při sportovních aktivitách a podobně. Tato forma pomoci je mezi našimi žáky velmi oblíbená.

Den zdraví

Každoročně je u příležitosti Světového dne zdraví pořádán na naší škole „Den zdraví“. Je to již tradice. Vždy je určen pro širokou veřejnost, v posledních letech dětem z mateřských škol a prvního stupně základních škol. Děti se v prostředí naší školy aktivně zapojují do jednotlivých programových bloků zaměřených na oblast prevence a upevňování zdraví. Spolu se svým plyšovým kamarádem plní úkoly na jednotlivých stanovištích, která simulují různá nemocniční oddělení. Prohlédnout si mohou i plně vybavený vůz Rychlé záchranné služby. Po splnění všech úkolů si dítě domů odnáší zaslouženou odměnu. Program je zaměřen na prevenci úrazů, popálenin, pozření léků u dětí, zdravý životní styl, zdravou stravu a přiměřený pohyb.

Druhým typem programu „Dne zdraví“, jenž je určen přímo pro naše žáky a studenty, je turisticky zaměřená aktivita spojená s poznáváním krás našeho regionu.

Vánoční a Mikulášské besídky

Cílem těchto aktivit je v době adventu navodit vánoční atmosféru především dětem, hospitalizovaným v nemocnici, zmírnit jejich stesk po domově a potěšit je. Žáci všech oborů si pro malé pacienty připravují vánoční besídky a malé dárky. Také děti zaměstnanců naší školy pravidelně navštěvuje Mikuláš s čertem i anděly.

Setkávání se seniory

Žáci a studenti navštěvují zařízení sociální péče a kluby seniorů, kde se osobně setkávají s klienty. Dělají jim společnost, předčítají z knih, ale také přednášejí odborná témata dle zaměření studovaného oboru. Mezigenerační setkání jsou vždy velmi obohacující pro obě strany, nechybí humor a radost. Někteří žáci a studenti přednášejí také v Univerzitě třetího věku, která vzdělává seniory na naší škole již mnoho let.

Zájmové aktivity pro žáky zdravotnické školy

Kroužek první pomoci

Na naší škole probíhá jednou týdně v odpoledních hodinách kroužek První pomoci, ve kterém si žáci ověřují v modelových situacích dovednosti z vyučovacích hodin První pomoci. Každoročně se účastní celostátních i mezinárodních soutěží a často se domů vracejí s diplomy a medailemi.

Soutěže v odbornosti

Cennou zkušeností jsou pro vybrané žáky soutěže v odborných dovednostech jejich budoucí profese. Některé jsou na regionální úrovni a některé dokonce celorepublikové, záleží na domluvě oborových komisí a počtu škol, které daný obor vzdělávají. Poměření sil, výlet na jinou „zdravku“, navázání nových kontaktů a přátelství jsou příjemným zpestřením školního roku.

Středisko volného času

V rámci Školního akčního plánu bylo ve škole zřízeno „Středisko volného času“, které chce žákům umožnit v prostorách školy trávit volný čas a zažít neformální setkání se svými učiteli. Několikrát do roka jsou vypsána témata setkání, na která se žáci mohou přihlásit. Jde především o kreativní činnosti, ale také o relaxační techniky a sportovní soutěže. Zkrátka, jsme škola, ve které to žije.

2.4 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je sebereflexí dle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažení stanovených cílů. Výstupem celého procesu je sebehodnotící zpráva analytického charakteru, která poukazuje na úspěchy i nezdary.

Dle zákonné normy je povinností ředitele školy zprávu pravidelně vypracovávat a informovat zaměstnance školy i veřejnost o výsledcích a kvalitě edukačního procesu. V případě zjištění neuspokojivých výsledků je škola povinna vytvořit a aplikovat nástroje, které nutně povedou ke zvýšení kvality vzdělávání.

Pro oblast autoevaluace jsou stanoveny tyto oblasti:

- řízení školy;
- podmínky ke vzdělávání;
- průběh vzdělávání;
- výsledky vzdělávání;
- klima a kultura školy;
- úroveň výsledků činnosti.

Součástí celého autoevaluačního procesu školy je také zaměření na personální zdroje, především na další vzdělávání pedagogických pracovníků, ale i nepedagogických, kteří jsou důležitou součásti školy při vytváření a zajištění vize, krátkodobé i dlouhodobé strategie vzdělávací instituce s orientací na nelékařské profese. Veškeré konkrétní údaje jsou zpracovávaný každoročně ředitelkou školy ve Výroční zprávě, která se opírá o výsledky vlastního hodnocení za příslušný školní rok, dále pak ve Zprávě o hospodaření školy.

Autoevaluace je nikdy nekončícím procesem, neboť je nezbytnou podmínkou pro další rozvoj. Sebereflexe a analýza kvality edukačního procesu jsou součástí celé řady projektů, podkladem pro zpracování rozpočtu školy, podmínkou vypracování školního akčního plánu, který je úzce spjat s krajským akčním plánem. Nejen požadavky zřizovatele, ale také vlastní zájmy jsou motivací pro sebehodnotící aktivity.

3 Profil absolventa

Profesní kompetence praktické sestry jsou rozděleny podle základních funkcí, které praktická sestra plní a které vycházejí z platných právních předpisů ČR.

V rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví, poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílí se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péči.

3.1 Výsledky vzdělávání

3.1.1 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat tolerantně k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb z oblasti světa práce a vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj osobnostní i odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

3.1.2 Odborné kompetence

1. **Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péči.**

Absolvent je kompetentní:

- poskytovat ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propouštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;

- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

2. **Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče**.

Absolvent je kompetentní:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii;
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

3. **Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.**

4. **Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.**

Absolvent je schopen:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

5. **Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb:**

Absolvent je schopen:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- v dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovat požadavky pacientů a jiných klientů.

6. **Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:**

Absolvent je schopen:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- nakládat se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Praktická sestra plní uvedené kompetence v souladu s platnými právními předpisy, etickými normami a profesními standardy.

3.2 Uplatnění absolventa

Po úspěšném ukončení studia a vykonání maturitní zkoušky je absolvent připraven k výkonu práce středního zdravotnického pracovníka. Absolvent může vykonávat své povolání v oblastech, které přímo souvisí s poskytováním zdravotní péče v souladu s právními předpisy.

V rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví, poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílí se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péči.

Absolvent se uplatní ve všech oblastech poskytujících zdravotní služby, zejména v zařízeních poskytujících zdravotní péči ambulantní a lůžkovou, zdravotní péči poskytovanou v zařízeních sociálních služeb i ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Je připraven tak, aby se v rámci svých kompetencí stal platným členem ošetřovatelského týmu.

4 Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Identifikační údaje oboru

název oboru	Praktická sestra
kód	53-41-M/03
stupeň vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
délka studia	4
forma studia	denní forma vzdělávání
platnost	1. 9. 2020

4.2 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby splňoval požadavky na odbornou teoretickou a praktickou přípravu praktických sester poskytujících základní ošetřovatelskou péči. Absolventi budou způsobilí poskytovat zdravotní péči bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu působnosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví.

Vzdělávání se zaměřuje na osvojení znalostí (vědomostí a dovedností) potřebných pro poskytování zdravotní péče. Nezbytnou součástí přípravy je vytváření žádoucích profesních postojů, znalostí a návyků i rozvíjení a upevňování dalších osobnostních kvalit nelékařského zdravotnického pracovníka. Cílem školního vzdělávacího programu je umožnit získání profesní kvalifikace k poskytování přímé ošetřovatelské péče orientované na individuální potřeby jednotlivců, jejich rodin a komunit ve zdraví i nemoci.

4.3 Charakteristika obsahových složek

Školní vzdělávací program je rozpracován do jednotlivých předmětů vymezených učebním plánem a učebními osnovami. Předměty jsou stanovené jako povinné a povinně volitelné. Specifickou funkci mají předměty tvořící základ potřebný pro poskytování základní ošetřovatelské péče včetně sociálních a dalších souvisejících oborů. Tyto předměty rozvíjí komunikativní dovednosti, morální a volní vlastnosti, dovednost kultivovaného chování a vytvářejí dovednosti, na které se navazuje v odborných předmětech. Plní především funkci propedeutickou ve vztahu k odborným předmětům a k profilu absolventa.

4.4 Organizace vzdělávání

Vzdělávání je organizováno jako denní čtyřleté studium. Vzdělávání obsahuje teoretické a praktické vyučování formou cvičení v odborných učebnách a laboratořích školy, učební a odborné praxe v reálném pracovním prostředí.

4.4.1 Podmínky vzdělávání

Vstupní podmínky

- Přijímání ke studiu se řídí § 59, 60, 63, 16, 20, 70, zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v daném oboru vzdělání;
    - podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných jsou dále upraveny vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů;
    - podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky hodnocení

Hodnocení žáků probíhá v souladu s aktuálně platným školním řádem SZŠ Ostrava.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Vzdělávání se ukončuje maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem, ve znění pozdějších předpisů a příslušným prováděcím právním předpisem.

Profilová část maturitní zkoušky

- Ošetřovatelství;
- Ošetřování nemocných;
- Psychologie a komunikace (volitelný předmět);
- Somatologie (volitelný předmět).

Po úspěšném vykonání maturitní zkoušky může absolvent pokračovat ve studiu na VOŠ nebo VŠ.

4.4.2 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevence

Bezpečnost práce, ochrana zdraví a požární ochrana jsou ve všech činnostech vzdělávání a výchovy realizovány tak, aby působily především preventivně s důrazem na předcházení rizikům. Ve výuce je zařazen také celek "Ochrana občanů při mimořádných událostech".

Škola vytváří a dodržuje takové studijní a pracovní podmínky, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany zdraví žáků, zlepšuje pracovní prostředí podle požadavků hygienických předpisů. Pravidelné technické kontroly a revize zabezpečují nezávadný stav objektů a technických zařízení.

Žáci jsou seznámeni s obsahem Školního řádu střední školy a dodržováním pravidel pobytu v prostorách školy. Tuto informaci stvrzují svým podpisem.

Při přecházení mezi budovami školy jsou žáci vedeni k důslednému dodržování silničního provozu. U nezletilých žáků požadujeme i vyjádření písemného souhlasu zákonnými zástupci.

Proškolení o dodržování BOZ žáci absolvují také v rámci výuky předmětu Ošetřovatelství, které probíhá v odborných učebnách školy. Toto proškolení opět stvrzují svým podpisem.

Zajištění bezpečnosti žáků při výuce předmětu Ošetřování nemocných a Odborné praxi probíhá formou proškolení BOZ přímo pracovníkem smluvního zdravotnického zařízení, a to od 2. ročníku. I toto školení žáci stvrzují svým podpisem.

Prokazatelné instruování žáků o zajištění bezpečnosti a možném ohrožení zdraví je provedeno také před činnostmi, které jsou spojené s pobytem na kurzech, výletech a exkurzích.

Velký důraz je kladen na bezpečnost žáků v rámci výuky tělesné výchovy. Žáci jsou seznámeni se zásadami pobytu v tělocvičně. Před každou tělovýchovnou činností je zdůrazněn bezpečnostní zřetel, prováděny kontroly cvičebního úboru a cvičebního nářadí. V průběhu tělovýchovných činností jsou žáci informováni o zajištění vlastního zdraví, vykonávání dopomoci a záchrany při cvičení.

4.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (dále ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě školy zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. To znamená, že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických nezbytných pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku (úpravu podmínek závěrečné a maturitní zkoušky pro žáky se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední zdravotnické škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1b) ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

1. Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP – PLPP vypracovává výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů, se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje obecnou část PLPP, stanoví podpůrná opatření 1. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Vyučující dotčených předmětů zapracují podpůrná opatření stanovená v PLPP do svých předmětů, upřesní jak efektivně realizovat PLPP. Po zpracování je PLPP předložen zákonným zástupcům nezletilého žáka, případně žáku zletilému k podpisu. Žák je seznámen s PLPP, jeho realizací i dobou uplatňování. PLPP je stanoven na dobu tří měsíců. Po uplynutí platnosti PLPP dochází k vyhodnocování fungování plánu. Pokud již není plán potřeba, ukončí se uplatňování podpůrných opatření. Pokud je potřeba prodlouží se PLPP o další tři měsíce. Pokud se jeví uplatňovaná podpůrná opatření 1. stupně jako nedostatečná, konzultuje tuto skutečnost výchovná poradkyně se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Žák je indikován k péči ŠPZ dle individuálních potřeb. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje „Zprávu střední školy“ pro ŠPZ. Tuto zprávu zpracuje na základě písemného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka, případně souhlasu žáka zletilého. ŠPZ vypracuje doporučení pro práci s žákem se SVP. Stanoví podpůrná opatření 2. – 5. stupně.
2. Doporučení je poskytnuto škole, která následně realizuje podpůrná opatření dle specifikace ŠPZ na základě písemného souhlasu zákonných zástupců nezletilého žáka, případně písemného souhlasu žáka zletilého.

3. Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP – IVP se vypracovává na základě doporučení ŠPZ. Ředitelka školy může IVP povolit i žákům v mimořádné situaci (těhotenství, rodičovství, zdravotní potíže). Zákonní zástupci nezletilého žáka, žák zletilý zažádá o vypracování IVP ředitelku školy. Pokud ředitelka školy žádost schválí, vypracuje IVP výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů, se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje obecnou část IVP, zapracuje podpůrná opatření 2. – 5. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Vyučující dotčených předmětů zapracují podpůrná opatření 2. – 5. stupně stanovená v IVP do svých předmětů, upřesní jak efektivně realizovat IVP. Po zpracování je IVP předložen zákonným zástupcům nezletilého žáka, případně žáku zletilému k podpisu.
4. Žák je seznámen s IVP, jeho realizací i dobou uplatňování. IVP se vypracovává na každý školní rok, případně na každé pololetí znovu. Doba uplatňování IVP je stanovena ŠPZ. Během uplatňování IVP výchovná poradkyně hodnotí fungování podpůrných opatření stanovených v IVP, konzultuje fungování IVP se ŠPZ, vyučujícími se zákonnými zástupci nezletilého žáka, se žákem.
5. Systém práce s žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo z odlišného sociálně - kulturního prostředí – škola realizuje podpůrná opatření ve spolupráci s ŠPZ. V rámci podpůrných opatření je možné zapůjčení učebnic pro příslušný ročník, umožnit zdarma kopírovat materiály pro výuku, zapůjčení ochranných pomůcek zdarma. Vyučující respektují sociálně – kulturní odlišnosti, pokud nejsou v rozporu se školním řádem, s pravidly BOZP. Žáci používají ochranné pomůcky souladu s laboratorním řádem dané laboratoře či odborné učebny, a v souladu s pravidly BOZP stanovených na pracovištích, kde žáci vykonávají odbornou praxi.

Vzdělávání žáků se SVP koordinuje výchovná poradkyně. Sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, s žáky a rodiči nezletilých žáků. Spolupracuje s dalšími pracovníky školy (např. s třídními učiteli, učiteli příslušných vyučovacích předmětů, s vyučujícími praktického vyučování u zaměstnavatelů, s asistenty pedagoga).

Za spolupráci se ŠPZ v případě poskytování podpůrných opatření druhého a vyšších stupňů odpovídá výchovná poradkyně. Za péči o nadané a mimořádně nadané žáky odpovídá výchovná poradkyně.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení
- uplatňovat formativní hodnocení žáků
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.)
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjistit, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat praktická výuka žáků se SVP, a zejména vyučujícího dané skupiny se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných a mimořádně nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných se uskutečňuje v souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání nadaných žáků

Za nadaného žáka a studenta se pro účely vyhlášky č. 27/2016 sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělání mimořádně nadaných žáků na SZŠ je velmi důležité. Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces, ve kterém se uplatňují metody pedagogické i psychologické. Jde především o pozorování žáka při školní práci, rozbor jeho studijních výsledků, rozhovory s žákem a jeho rodiči.

Škála aktivit, kterými podporujeme rozvoj našich žáků, je široká. Dává jim možnost uplatnit své nadání, znalosti, dovednosti a podporuje zájem žáků tyto schopnosti například v rámci:

- účasti v odborných soutěžích a olympiádách (První pomoc, celostátní kolo soutěže v Ošetřovatelství, Psychologická olympiáda, Matematická olympiáda, Olympiáda v anglickém jazyce, Olympiáda v českém jazyce);
- účasti na zahraničních stážích v rámci projektu Erasmus+ (Irsko, Slovenská republika);
- reprezentace školy v oblasti znalostní (celostátní matematická soutěž, matematická soutěž „KLOKAN“);
- reprezentace školy v oblasti recitace, literární tvorby (literární soutěž, recitační soutěž);
- publikace ve školním časopisu;
- realizace výtvarných schopností při výzdobě školy;
- prezentací s odbornou i všeobecně vzdělávací tématikou;
- aktivními výstupy na školní akademii.

Výsledky soutěží, olympiád jsou dávány ve známost učitelům i spolužákům prostřednictvím nástěnek a školního časopisu. Přehled aktivit žáků najdeme i na webových stránkách školy www.zdrav-ova.cz. Žáci jsou odměňováni drobnými dárky a pochvalami třídních učitelů či ředitelky školy. Úspěšní žáci jsou rovněž odměněni motivační finanční odměnou, kterou poskytuje SRPŠ.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Za mimořádně nadaného žáka a studenta se pro účely vyhlášky č. 27/2016 sb. považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytnout poradenská centra pro vzdělávání mimořádně nadaných, která vznikla ve všech krajích ČR nebo v síti pedagogicko-psychologických poraden.

Specifika mimořádně nadaných

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky;
- problematický přístup k pravidlům školní práce;
- tendence k vytváření vlastních pravidel;
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli;
- vlastní pracovní tempo;
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu;
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu;
- rychlá orientace v učebních postupech;
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním;
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů;
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte;
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciace - příklady pedagogicko-organizačních úprav:

- individuální vzdělávací plány;
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů;
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů;
- účast ve výuce některých předmětů ve vyšším ročníku;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

4.6 Podmínky realizace ŠVP

Materiální podmínky

Vybavení školy pomůckami a technikou pro výuku je velmi bohaté. Máme vybavení pro výuku všeobecných předmětů a teoretickou část předmětů odborných a vybavení pro specializovanou výuku odborných předmětů jednotlivých studijních oborů.

Naše škola disponuje posluchárnami, multimediálními učebnami pro teoretickou výuku, vybavenými většinou multimédií, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory, některé i vizualizérem, odbornými učebnami pro výuku odborných předmětů, odbornými učebnami pro výuku psychologie a učebnou první pomoci, multimediálními učebnami pro výuku cizích jazyků, učebnami pro výuku IKT, multimediální učebnou pro výuku anatomie a fyziologie, multimediální učebnou pro výuku somatologie s interaktivní tabulí, laboratořemi pro výuku fyziky a chemie, tělocvičnou s kvalitní audiotechnikou, školní knihovnou, studovnou a jídelnou zajišťující stravování žáků, studentů i vyučujících.

Škola má také dva servery (pro každou budovu jeden) sloužící jako webserver a fileserver – každý žák i učitel mají k dispozici svůj vlastní účet. Připojení školy je v současné době zajištěno pomocí wifi synchronní garantovanou linkou s rychlostí 8Mbit.

Materiální podmínky pro odborné vzdělávání v oboru praktická sestra

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter a jeho výuka je realizována jednak v odborných laboratořích pro výuku ošetřovatelství ve škole, jednak formou praktického vyučování na smluvních pracovištích zdravotnických zařízení a formou souvislé odborné praxe organizované školou také na smluvních zdravotnických pracovištích.

Výuka teoreticko-praktických předmětů je ve škole realizována v odborných učebnách, které jsou vybaveny pomůckami pro nácvik konkrétních ošetřovatelských činností v modelových situacích vycházejících z odborných kompetencí Praktické sestry. V každé odborné učebně je 12 základních pracovních míst pro žáky. Všechny učebny jsou zařízeny tak, aby jejich vybavení připomínalo reálné prostředí lůžkového oddělení nemocnice. Učebny jsou vybaveny multimediální technikou, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory a pomůckami v souladu s požadavky BOZ, které umožňují realizaci skupinové výuky i individuální práce žáků při nácviku ošetřovatelských činností. Učebny doplňují dva sklady učebních pomůcek.

Výuka praktického předmětu Ošetřování nemocných a odborná praxe je realizovaná na smlouvou vymezených školních pracovištích nemocnic daného regionu.

Personální podmínky

Odbornou výuku zajišťují interní a externí vyučující, kteří splňují odborné i pedagogické kvalifikační předpoklady dané platnými právními předpisy. Realizují školní vzdělávací program v plném rozsahu. Vyučující splňují i další kvalifikační předpoklady nutné k výkonu náročných pedagogických činností. V rámci celoživotního vzdělávání musí odborní vyučující usilovat o průběžné obnovování osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle § 67 zákona 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, aby byli stále oprávněni vést odborné vyučování ve zdravotnickém zařízení.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávání

Vyučující jsou pravidelně proškolováni v BOZ a PO v souladu s platnými právními předpisy. Školení zajišťuje odpovědný zaměstnanec školy.

Všichni pracovníci školy jsou vyškoleni v základech poskytování první pomoci.

Na začátku každého školního roku jsou žáci všech tříd seznámeni s platným školním řádem, zásadami bezpečného chování při vzdělávání a při činnostech přímo souvisejících se vzděláváním, laboratorními řády a povinností dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany při práci v laboratořích.

Od 2. ročníku jsou žáci před zahájením odborné výuky ve zdravotnickém zařízení proškoleni v BOZ a PO bezpečnostním technikem daného pracoviště a stejné školení absolvují i před zahájením souvislé odborné praxe.

4.7 Spolupráce se sociálními partnery

V současné době Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava, příspěvková organizace úspěšně spolupracuje na realizaci výuky předmětu Ošetřování nemocných a odborné praxe žáků se zdravotnickými pracovišti, která se nacházejí v rámci města Ostravy.

Seznam sociálních partnerů je na naší škole opravdu dlouhý. Důvodem je jednak množství oborů, které jsou na škole vyučovány a jednak i to, že bez skutečné a kvalitní spolupráce s těmito partnery, by vzdělávání našich žáků nebylo úplné. Mezi nejvýznamnější sociální partnery vzdělávací instituce patří např. Fakultní nemocnice Ostrava, Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace a Nemocnice Vítkovice a. s., spolupracující na vzdělávání se školou již více než 75 let. Velkou výhodou pro absolventy našich studijních oborů je vysoká poptávka zaměstnavatelů po jejich odbornosti. Dá se tedy říct, že pokud náš absolvent stojí o práci ve svém oboru, určitě ji získá, protože poptávka po této profesi stále stoupá.

Absolventi oboru Praktická sestra (dříve Zdravotničtí asistenti) si po počáteční nejistotě zaměstnavatelů, která plynula především z jejich nezkušenosti s tímto oborem, našli své místo ve zdravotnických týmech. V současnosti se spíše jeví problémem to, že většina našich absolventů po maturitě pokračuje v dalším studiu a to především ve zdravotnických a sociálních oborech.

Díky své kvalifikaci může absolvent zmiňovaného oboru získat uplatnění nejen ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče, ale také jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče. Je připraven tak, aby se v rámci svých kompetencí stal platným členem ošetřovatelského týmu.

Výuka předmětů Ošetřování nemocných a Odborná praxe se realizuje ve velkých zdravotnických zařízeních. Náplní výuky těchto předmětů je především nácvik odborných dovedností v reálných podmínkách pracovišť zdravotnických nebo sociálních zařízeních. V předmětu Ošetřování nemocných je hlavním odpovědným člověkem odborná učitelka nebo vyučující praktického vyučování, kteří aktivně spolupracují se členy zdravotnického týmu daného pracoviště. Znají jeho specifika a standardy ošetřovatelské péče a musí dokázat skloubit teoretické znalosti našich žáků s požadavky praxe. Nikdy nezapomínáme na to, že tento předmět je pro naše žáky především výukou. Naši sociální partneři k tomu také tak přistupují, a proto se můžeme spolehnout na jejich pochopení i pomoc při této náročné činnosti.

V předmětu Odborná praxe, který je zařazen jako souvislý čtyřtýdenní blok do výuky třetího ročníku oboru Praktická sestra, bychom se bez dokonalé spolupráce s jednotlivými pracovišti neobešli vůbec. Zde leží břemeno odpovědnosti za naše žáky, kteří jsou umístěni na jednotlivá pracoviště po celou dobu praxe, především na staniční či jiné pověřené sestře. Odborná učitelka vykovává v této době především činnost kontrolní a konzultační. Odborná praxe je výukou nesmírně důležitou a bez jejího absolvování a kvalitního vedení, bychom nebyli schopni garantovat kvalitu našich absolventů. Za to patří všem našim sociálním partnerům velký dík. Tento stav je samozřejmě oboustranně prospěšný a nezřídka se stává, že si žák vyslouží na oddělení takovou pověst, že při pozdějším ucházení se o pracovní místo, má velmi dobrou pozici.

Sociální partneři oboru Praktická sestra

- Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace, Nemocniční 20, 728 80 Ostrava – Fifejdy;
- Fakultní nemocnice Ostrava, 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava – Poruba;
- Vítkovická nemocnice a. s., Zalužanského 1192/15, 703 84 Ostrava – Vítkovice;
- EUC Klinika Ostrava, Opavská 962/39, 708 00 Ostrava – Poruba.

4.8 Začlenění průřezových témat do vzdělávání

4.8.1 Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je zařazeno do tematických celků většiny vyučovacích předmětů. Nosnými předměty jsou Občanská nauka a Dějepis.

Je začleněno také do projektů školy, například „Setkávání se seniory“, „Den zdraví“, „První pomoc“, „Zdraví do školek a škol“. Prvky tohoto průřezového tématu cíleně uplatňují třídní učitelé, výchovná poradkyně a metodik prevence sociálně patologických jevů v každodenním působení na žáky, a také prostřednictvím aktivit pořádaných ve spolupráci s žáky, veřejností a sociálními partnery. Žáci jsou zapojeni do charitativních akcí na podporu slabozrakých a sluchově postižených dětí, handicapovaných osob, na podporu výzkumu a léčby rakoviny, a účastníme se rovněž sbírky pro děti bez domova.

Důležitou součástí výchovy k demokratickému smýšlení je i vyžadování a cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem, k pedagogům, jakož i pedagogů k žákům. Žáky vedeme ke zdravému sebevědomí a schopnosti vyjádřit vlastní názor na dění kolem sebe, sdělit kritiku, schopnosti jednat s lidmi a hledat kompromisní řešení.

Pokrytí předměty:

Předmět	**Ročník**
Český jazyk a literatura	1., 2., 3., 4.
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4.
Dějepis	1.
Občanská nauka	2., 3., 4.
Matematika	1., 2., 3.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
První pomoc	1.
Tělesná výchova	1., 2., 3., 4.
Informační a komunikační technologie	1., 2.
Ekonomika	3.
Klinická propedeutika	2.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	2.
Ošetřovatelství	1., 2., 3., 4.
Ošetřování nemocných	3., 4.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4.
Seminář z psychologie a komunikace	4.

4.8.2 Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto průřezovým tématem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se také dokáže úspěšně prosadit na trhu práce i v životě, plnit své povinnosti a uplatňovat svá práva. Žáky motivujeme k aktivnímu pracovnímu životu, snažíme se, aby si byli vědomi možností uplatnění na trhu práce v ČR i zahraničí po ukončení studia, a k uvědomění si potřeby celoživotního vzdělávání.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka, získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Průřezové téma Člověk a svět práce je rozvíjeno a uplatňováno především v předmětech Občanská nauka, Biologie a ekologie, Ekonomika.

Obsah průřezového tématu je začleněn také do projektů, například „Den zdraví“ a „Zdraví do školek a škol“.

Pokrytí předměty:

Předmět	**Ročník**
Český jazyk a literatura	1., 2., 3., 4.
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4.
Dějepis	1.
Občanská nauka	2., 3., 4.
Fyzika	1., 2.
Chemie	1., 2.
Biologie a ekologie	1.
Matematika	1., 2., 3.
Informační a komunikační technologie	1., 2.
Ekonomika	3.
Klinická propedeutika	2.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	2.
Odborná latinská terminologie	1.
Ošetřovatelství	1., 2., 3., 4.
Ošetřování nemocných	3., 4.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4.
Seminář z psychologie a komunikace	4.

4.8.3 Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Ta je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V dnešní době je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází

k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie pronikají do všech oborů, do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale patří i ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou připravováni tak, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali, jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Naši žáci mají ve škole příznivé podmínky pro rozvoj a zdokonalování v této oblasti, především velmi dobře vybavené učebny informační a komunikační technologie, aprobované vyučující a samozřejmě volný přístup k internetu.

Průřezové téma Informační a komunikační technologie je realizováno především přímo v předmětu Informační a komunikační technologie. Prostupuje však většinou vzdělávacích předmětů. Je součástí samostatných prací žáků, kteří při vypracovávání seminárních prací a interaktivních prezentací, prokazují znalosti textového a tabulkového editoru, práce s grafy, obrázky a fotografiemi. Samozřejmostí je schopnost žáků zvládnout komunikační programy a emailovou poštu.

Pokrytí předměty:

Předmět	**Ročník**
Český jazyk a literatura	1., 2., 3., 4.
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4.
Dějepis	1.
Občanská nauka	2., 3., 4.
Fyzika	1., 2.
Chemie	1., 2.
Biologie a ekologie	1.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
První pomoc	1.
Tělesná výchova	1., 2., 3., 4.
Ekonomika	3.
Somatologie	1.
Klinická propedeutika	2.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	2.
Odborná latinská terminologie	1.
Ošetřovatelství	1., 2., 3., 4.
Ošetřování nemocných	3., 4.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4.
Seminář ze somatologie	4.
Seminář z psychologie a komunikace	4.

4.8.4 Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. v souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby: − pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy − chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život − porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji − respektovali principy udržitelného rozvoje − získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje − samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů − pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů − osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání − dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí − osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Cílem realizace průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vychovat jedince, který je schopen svou činností přispívat ke zlepšení životního prostředí a jednat v zásadách udržitelného rozvoje. Ten patří mezi priority EU, včetně naší republiky.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Dále pak porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji, respektovali principy udržitelného rozvoje, získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje. Samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů. Osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí. Osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Vzali si za své hospodaření s energiemi, šetrné a ekonomické zpracovávání surovin, třídění odpadů.

V rámci odborného vzdělávání poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Téma je rovněž obsaženo náplni adaptačního a sportovně turistického kurzu. V rámci výuky přírodovědných předmětů žáci absolvují tematické exkurze se zaměřením na ochranu životního prostředí a využití energetických zdrojů.

Obsah průřezového tématu je začleněn také do projektů, například „Den zdraví“ a „Zdraví do škol a školek".

Pokrytí předměty:

Předmět	**Ročník**
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4.
Dějepis	1.
Občanská nauka	2., 3., 4.
Fyzika	1., 2.
Chemie	1., 2.

Biologie a ekologie	1.
Matematika	1., 2., 3.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
První pomoc	1.
Tělesná výchova	1., 2., 3., 4.
Informační a komunikační technologie	1., 2.
Ekonomika	3.
Somatologie	1.
Klinická propedeutika	2.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	2.
Ošetřovatelství	1., 2., 3., 4.
Ošetřování nemocných	3., 4.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4.
Seminář ze somatologie	4.
Seminář z psychologie a komunikace	4.

5 Učební plán

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace

ŠVP: Praktická sestra

RVP: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Platnost ŠVP od 1. 9. 2020

5.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	**RVP** minimální počet vyučovacích hodin za studium		**Vzdělávací obor**	**ŠVP** počet vyučovacích hodin za studium	
	týdně	**celkem**		**týdně**	**celkem**
Jazykové vzdělávání - **český jazyk** - **cizí jazyk**	5 10	160 320	Český jazyk a literatura	10+2[d]	384
			Cizí jazyk[1]	10+3[d]	413
Společenskovědní vzdělávání	5	160	Dějepis	2	68
			Občanská nauka	3	94
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	1+1[d]	68
			Chemie	1+1[d]	68
			Biologie a ekologie	2	68
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	7	232
Estetické vzdělávání[2]	5	160			
Vzdělávání pro zdraví	8	256	První pomoc	0+2[d]	68
			Tělesná výchova	8	256
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128	Informační a komunikační technologie	4	136
Ekonomické vzdělávání[3]	2	64	Ekonomika	2	64
Odborné vzdělávání					
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče	8	256	Somatologie	4	136
			Ochrana a podpora veřejného zdraví	0+1[d]	34
			Klinická propedeutika	2	68
			Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	1	34
			Odborná latinská terminologie	1	34
Ošetřovatelství a ošetřování nemocných	54	1728	Ošetřovatelství	26	836
			Ošetřování nemocných	28	840
			Odborná praxe		120
Sociální vztahy a dovednosti[4]	5	160	Psychologie a komunikace	5	160
Povinně volitelné předměty			Seminář ze somatologie Seminář z psychologie a komunikace	0+1[d]	29
Disponibilní dotace	11	352			
Celkem	**128**	**4096**		**128**	**4210**

Poznámky:

[1] Anglický jazyk, Německý jazyk

[2] Estetické vzdělávání – hodinová dotace převedena do vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání, předmětu Český jazyk a literatura

[3] Ekonomické vzdělávání – požadovaný počet hodin je doplněn formou exkurzí (2 hodiny)

[4] Sociální vztahy a dovednosti – požadovaný počet hodin je doplněn formou exkurze (1 hodina)

[d] disponibilní dotace

5.2 Ročníkový

Vzdělávací oblasti, obsahové okruhy a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Povinné předměty					
Jazykové vzdělávání **Estetické vzdělávání**					
Český jazyk a literatura	3	3	3	3	**12**
Cizí jazyk	3	3	3	4	**13**
Společenskovědní vzdělávání					
Dějepis	2				**2**
Občanská nauka		1	1	1	**3**
Přírodovědné vzdělávání					
Fyzika	1	1			**2**
Chemie	1	1			**2**
Biologie a ekologie	2				**2**
Matematické vzdělávání					
Matematika	3	2	2		**7**
Vzdělávání pro zdraví					
První pomoc	2				**2**
Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích					
Informační a komunikační technologie	2	2			**4**
Ekonomické vzdělávání					
Ekonomika			2		**2**
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče					
Somatologie	4				**4**
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1				**1**
Klinická propedeutika		2			**2**
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny		1			**1**
Odborná latinská terminologie	1				**1**
Ošetřovatelství a ošetřovatelská péče					
Ošetřovatelství	4	10	6	6	**26**
Ošetřování nemocných			14	14	**28**
Sociální vztahy a dovednosti					
Psychologie a komunikace		2	2	1	**5**
Povinně volitelné předměty					
Seminář ze somatologie *Seminář z psychologie a komunikace*				1	**1**
Počet hodin týdně celkem	**31**	**30**	**35**	**32**	**128**

Přehled využití týdnů

Činnost	I	II	III	IV
Výuka dle rozpisu učiva	34	34	31	29
Sportovně turistický kurz	0	1	0	0
Odborná praxe	0	0	4	0
Časová rezerva	2	1	1	1
Celkem týdnů	36	36	36	30

Poznámky:

40 týdnů = školní rok
4 týdny = prázdniny; státní svátky

1. ročník - adaptační pobyt, lyžařský kurz, školní výlet (z časové rezervy)
2. ročník - sportovně turistický kurz
3. ročník - školní výlet (z časové rezervy), odborná praxe
4. ročník - školní výlet (z časové rezervy), výuka trvá 29 týdnů z důvodu termínů státních maturitních zkoušek

Lyžařský kurz

Lyžařský výchovně výcvikový zájezd (dále LVVZ) je zařazen v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro žáky prvních ročníků v rozsahu 35 hodin. Náplň a výsledky vzdělávání LVVZ jsou zařazeny v učebních osnovách předmětu Tělesná výchova v 1. ročníku. Uskuteční LVVZ bude závislé na počtu přihlášených žáků a v případě konání bude realizován v rámci týdenní časové rezervy.

Sportovně turistický kurz (dále STK)

STK je uskutečněn v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro žáky druhých ročníků v rozsahu 30 hodin. Náplň kurzu je přizpůsobena charakteru prostředí, ve kterém je kurz uskutečněn. Obsahem kurzu je pohyb a orientace v terénu, pěší turistika, orientační běh, ochrana přírody při sportovních akcích, sportovní a netradiční hry, plavání v přírodním prostředí, vodní lyžování, vodní turistika, cyklistika. Kurz tak přispívá ke zvýšení tělesné zdatnosti, všeobecné pohybové výkonnosti, vychovává ke kolektivnosti a houževnatosti, vzájemné pomoci, napomáhá odstraňování pocitu strachu, méněcennosti a nabízí možnosti využití volného času.

Žáci si vyberou jednu z nabízených variant realizace sportovně turistického kurzu.

Odborná praxe

Odborná praxe se uskutečňuje na smluvním základě mezi školou a zdravotnickým zařízením. Jejím základním cílem je naučit žáky aplikovat získané odborné znalosti, praktické dovednosti a návyky v reálných podmínkách zdravotnického pracoviště. V jejím průběhu se žáci učí postupně pracovat jako člen ošetřovatelského týmu a získávají pracovní návyky spojené s každodenní pracovní činností delšího časového úseku. Odborná praxe přispívá i k prohlubování základních dovedností organizace ošetřovatelských činností v rozsahu kompetencí stanovených vyhláškou MZ ČR a k rozšiřování komunikativních dovedností ve vztahu ke klientům i ostatním členům ošetřovatelského týmu. Odborná praxe je zařazena do výuky v souladu s učebními osnovami a je realizována čtyři týdny v závěru 3. ročníku.

Odborná praxe není zařazena do žádné formy studia při zaměstnání.

Školní výlet

Školní výlet je výchovně - vzdělávací akce třídy, má kolektivní charakter a probíhá mimo prostory a areál školy. Je určen pro žáky prvního, třetího a čtvrtého ročníku. Stanovení délky školního výletu je v kompetenci ředitelky školy.

6 Učební osnovy

6.1 Jazykové vzdělávání, Estetické vzdělávání

VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE V ČESKÉM JAZYCE

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- uplatňovat český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory;
- chápat význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů a předávat je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápat jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Má nad-předmětový charakter, prolíná velkým počtem vyučovacích předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Oblast estetického vzdělávání byla zařazena do výuky českého jazyka ve formě literární výchovy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- uplatňovat ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápat význam umění pro člověka;
- správně formulovat a vyjadřovat své názory;
- přistupovat s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získat přehled o kulturním dění;
- uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE V CIZÍM JAZYCE

Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP základního vzdělání, podle něhož se žáci již mohou na druhém stupni vzdělávat ve dvou cizích jazycích, proto je nutno k této skutečnosti přihlédnout.

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci, včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky u prvního cizího jazyka;
- minimální úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky u dalšího cizího jazyka;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům.

Učivo je vymezeno jednotně pro úroveň B1 i A2 a z didaktického hlediska je rozděleno do čtyř kategorií. Jsou zohledněny všechny zmiňované kategorie učiva. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Výsledky vzdělávání jsou diferencovány podle úrovní jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Učivo oblasti jazykového vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Český jazyk a literatura;
- Cizí jazyk: Anglický jazyk, Německý jazyk.

6.1.1 Český jazyk a literatura

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Český jazyk a literatura

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 384 hodin (jazyk 162, literární výchova 222)

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a kultivaci osobnosti vůbec. Podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Obecným cílem je rozvíjet komunikační kompetence žáků v mateřském jazyce: naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení; naučit je přijímat, sdělovat a vyměňovat informace na základě jazykových a slohových znalostí. Cílem literární složky je také utvářet v žácích kladný vztah k duchovním i materiálním kulturním hodnotám, vést je k jejich tvorbě a ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

Obě složky předmětu jsou v plnění těchto cílů navzájem úzce provázány.

Oblast estetického vzdělávání byla zařazena do výuky českého jazyka ve formě literární výchovy.

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Má nad-předmětový charakter; při tvorbě školních vzdělávacích programů je proto třeba dbát na to, aby prolínalo co největším počtem vyučovacích předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Předmět Český jazyk a literatura patří ke všeobecně vzdělávacím předmětům, tvoří jej dvě vzájemně úzce provázané složky:

Jazyková složka

Jazykové učivo navazuje na mluvnické a slohové učivo základní školy, upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje ho. Vyučování českému jazyku směřuje ke schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně a správně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi.

Jazykové vzdělávání je úzce spjato s literární výchovou a vzděláváním, neboť práce s uměleckým textem prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární složka

Literární učivo představuje základní vědomosti z literární historie a literární teorie. Jejich osvojení umožňuje žákovi chápat umělecký text jako odraz reality pořízený specifickými – uměleckými jazykovými prostředky (styčná plocha s jazykovým vyučováním). Zároveň umožňuje žákovi chápat umělecký text v souvislosti s dobovými poměry i vývojovými tendencemi ve společnosti (styčná plocha se společenskovědními předměty).

Literární vzdělávání je úzce spjato s jazykovým, neboť při analýze literárních textů lze prezentovat a procvičovat jazykové a stylistické poznatky a pěstovat komunikační dovednosti.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro rozvoj osobnosti;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury;
- uvědomovali si možnost zneužití jazyka k manipulaci s lidmi.

Strategie výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout je na vyšší kvalitativní i kvantitativní úroveň a využívat je jako humanizující a socializující nástroj žákovy výchovy a sebevýchovy. Vzhledem k náročnosti analýzy textu z hlediska jazykového, literárněvědného a literárněhistorického se třídy (jedna vyučovací hodina týdně) dělí. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Dělené hodiny jsou využívány k všestranným analýzám uměleckých a neuměleckých textů. V těchto hodinách lze uplatnit individuální přístup a praktické procvičování konkrétních jevů.

Metody výuky:

- metody motivační (důležitost výstižného a správného ústního i písemného vyjadřování ve všech oblastech života; přínos umělecké literatury k všestrannému rozvoji osobnosti);
- metody expoziční (výklad, rozbor textu z různých hledisek; četba, analýza a interpretace uměleckého textu);
- metody fixační (procvičování; opakování, systemizace);
- metody diagnostické (ústní a písemné zkoušení, klasifikované testy);
- metody aplikační (klasifikované i neklasifikované ústní a písemné práce; samostatné práce a referáty).

Formy výuky:

- frontální vyučování;
- skupinová práce;
- samostatná práce;
- exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu. Hodnotíme:

- schopnost žáků porozumět sdělení obsaženému v textech různé povahy; v textech umělecké povahy nacházet estetické hodnoty;
- dovednost výstižně a mluvnicky správně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat;

- schopnost porozumět historickému vývoji umění a vzájemným souvislostem a vazbám jak v rámci slovesného umění, tak mezi různými druhy umění navzájem;
- zájem žáků o umění (bohatost četby a sledování divadelního života);
- přihlížíme k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy.

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány ústním zkoušením, písemnými pracemi a samostatnými pracemi. V každém pololetí žáci píší jednu písemnou slohovou práci v probraném slohovém útvaru. Tato slohová práce se píše ve škole ve dvou na sebe navazujících vyučovacích hodinách. U útvaru výklad je možné psát slohovou práci jako domácí. V jedné vyučovací hodině je pak provedena její oprava do školního sešitu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- používat vhodné jazykové prostředky k dosažení výstižného a kultivovaného psaného projevu;
- jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, své komunikativní dovednosti rozvíjí jako prostředek dialogu a argumentace;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- schopnost přijímat radu a kritiku;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti ve výuce, např. při práci s knihou, textem;
- schopnost sebereflexe;
- aktivně navazovat a udržovat mezilidské vztahy, uvědomovat si jejich hodnotu i na základě analýz textů a odkazů k dílům světové i národní literatury.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Občan v demokratické společnosti

Při výuce společenskohistorického kontextu naší i světové literatury se klade důraz na výchovu k demokratickému občanství. Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Důraz je kladen i na rozvoj kritického myšlení při výuce mediální výchovy, na schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci a orientovat se v mediálních obsazích, kriticky hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby.

Člověk a svět práce:

Toto průřezové téma doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Důraz je kladen na písemný i ústní projev při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Informační a komunikační technologie:

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže
Návrh na exkurzi do Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě nebo Knihovny města Ostravy (aktivita)
Návrh na exkurzi do Památníku Jana Ámose Komenského ve Fulneku (aktivita).

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	• tvoření slov • stylové rozvrstvení slovní zásoby • obohacování slovní zásoby • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru, terminologie

Komunikační a slohová výchova, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar	• slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní

• vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	• projevy prostě sdělovací (krátké informační útvary, osnova, oznámení, inzerát, zpráva, osobní dopis) • vypravování: 1. kontrolní školní slohová práce • referát: 2. kontrolní školní slohová práce

Práce s textem a získávání informací, 13 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• má přehled o knihovnách a jejich službách • zaznamenává bibliografické údaje • má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	• informatická výchova (knihovny a jejich služby, noviny, časopisy aj. periodika, internet) • získávání a zpracování informací z textu

Literární výchova, 60 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v rozdílech mezi literárními druhy • charakterizuje základní znaky žánrů • vyhledá v textu příklady obrazných pojmenování • zhodnotí význam jednotlivých období a uměleckých směrů, vysvětlí jejich znaky • prokáže antické motivy v pozdějších literaturách • interpretuje stěžejní díla dané doby	• úvod do studia literatury • starověká literatura • evropská středověká literatura • středověká literatura na našem území • renesance a humanismus v Evropě • renesance a humanismus v českých zemích • barokní umění • klasicismus, osvícenství a preromantismus • národní obrození • opakování a systemizace poznatků

2. ročník, 3 h týdně, povinný

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami správné výslovnosti • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví	• zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka • hlavní principy českého pravopisu

Komunikační a slohová výchova, 21 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní • přednese krátký projev • sestaví základní projevy administrativního stylu	• komunikační situace, komunikační strategie • vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené • projevy administrativní (úřední dopis, žádost, životopis, pracovní hodnocení-posudek) • projevy prakticky odborné (odborný popis, popis pracovního postupu): • popis osoby, charakteristika, líčení • 1. kontrolní školní slohová práce • 2. kontrolní školní slohová práce

Práce s textem a získávání informací, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozumí obsahu textu i jeho částí • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů	• techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní

Literární výchova, 57 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil i pro další generace • samostatně vyhledává a zpracovává informace v této oblasti • vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl a přečtených knih • interpretuje literární text a debatuje o něm • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky • orientuje se v dané problematice • samostatně vyhledává informace v této oblasti	• romantismus: historické podmínky vzniku, charakteristické znaky, vybrané národní literatury • realismus: historické podmínky vzniku, charakteristické znaky (ve srovnání s romantismem), počátky kritického realismu, naturalismus, vybrané národní literatury • česká literatura v 30. – 50. letech 19. století: od romantismu k realismu • česká literatura 2. poloviny 19. století: literární skupiny 2. poloviny 19. století, kritický realismus v próze a dramatu • světové drama do konce 19. století • moderní umělecké směry na konci 19. století • opakování a systemizace poznatků

3. ročník, 3 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Návrh na exkurzi do Památníku Petra Bezruče v Opavě (aktivita)

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • orientuje se ve výstavbě textu	• gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce • větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska

Komunikační a slohová výchova, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka...)	• odborný styl (výklad, přednáška) • 1. kontrolní slohová práce • publicistický styl (fejeton, reportáž) • 2. kontrolní školní slohová práce

Práce s textem a získávání informací, 13 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	• orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu • získávání a zpracování informací z textu, např. ve formě anotace, konspektu, osnovy • práce s příručkami pro školu a veřejnost

• vypracuje anotaci	

Literární výchova, 54 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• si zapamatuje znaky jednotlivých uměleckých směrů • porozumí základním rozdílům mezi jednotlivými uměleckými směry • zhodnotí význam výjimečných osobností daného období • provede rozbor literárního textu • formuluje svůj názor na základě četby a zhodnotí promítání společenského, politického a kulturního dění do tvorby významných autorů	• 90. léta 19. století v české literatuře • nové umělecké směry 1. poloviny 20. století • poezie 1. poloviny 20. století ve světové i české literatuře • próza a drama 1. poloviny 20. století ve světové i české literatuře • opakování a systemizace poznatků

4. ročník, 3 h týdně, povinný

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • orientuje se v soustavě jazyků • orientuje se v zákonitostech vývoje češtiny	• národní jazyk a jeho útvary • jazyková kultura • vývojové tendence spisovné češtiny • postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky

Komunikační a slohová výchova, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • orientuje se v mluveném projevu, klade otázky a vhodně formuluje odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • přednese krátký projev • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • má přehled o slohových postupech uměleckého stylu • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu	• druhy řečnických projevů • úvaha: 1. kontrolní školní slohová práce • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

Práce s textem a získávání informací, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozumí obsahu textu i jeho částí • samostatně zpracovává informace	• druhy a žánry textu • reprodukce textu • transformace textu do jiné podoby

Literární výchova, 51 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjádří svůj vlastní prožitek z vnímaných uměleckých děl • rozezná umělecké dílo od neuměleckého, od braku a kýče • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních literárních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z teorie literatury • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace • interpretuje literární text a debatuje o něm	• česká literatura v době nacistické okupace • světová literatura 2. poloviny 20. století: obraz války v literatuře, vývojové trendy • česká literatura 2. poloviny 20. století: poezie, próza a drama v letech 1945 - 1968, literatura po roce 1968 a po roce 1989 • opakování a systemizace poznatků

6.1.2 Cizí jazyk

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, příspěvková organizace

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Cizí jazyk

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 413 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků, rozšiřuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Je třeba žáky naučit komunikaci mezi Evropany s různými mateřskými jazyky, a tak podpořit mobilitu v Evropě či ve světě.

Cílem jazykového vzdělávání je výchova moderního člověka, který získá pozitivní postoj k cizím jazykům, porozumění způsobu života a myšlení jiných lidí, vedení žáků k toleranci hodnot jiných národů a jejich respektování. Dalším důležitým cílem je také motivovat žáka a jeho zájem o komunikaci v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a na praktické používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit základní situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, zpracovávat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a porozumět jednoduchému textu.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání. Další vzdělávání v cizím jazyce vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností a dorozumění se v každodenních osobních i pracovních situacích (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace). Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby, včetně odborné terminologie, mluvnice, zvukové a grafické stránky daného jazyka. Žák si osvojuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby. Přibližně si žák osvojí 500 - 600 lexikálních jednotek za rok, z toho odborná terminologie tvoří asi 20%. Nedílnou součástí učiva je také získání zeměpisných, historických a kulturních poznatků o České republice a zemích mluvících daným jazykem.

Hlavní náplní a obsahem výuky je nácvik ústního i písemného vyjadřování. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k reáliím České republiky i zemím mluvících daným jazykem.

Strategie výuky

Výuka jazyků má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory, pracovat s cizojazyčnými texty, slovníky, příručkami, internetem a využívat je jako informační zdroje. Ve výuce se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení a poslech, jsou používány formy a metody jako rozhovor, diskuse, překlad, skupinová a týmová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou. Součástí je procvičování a upevňování gramatiky, výslovnosti, slovní zásoby, pravopisu, reálií daných zemí a konverzace v cizím jazyce na dané téma. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě.

Dle aktuálních možností a zájmu žáků jsou organizovány poznávací pobyty či zájezdy do daných zemí, účastníme se mezinárodních programů a projektů na podporu mládeže v odborném vzdělávání. Do výuky anglického jazyka je ve všech ročnících pravidelně zařazována práce s časopisem Bridge nebo Gate, což jsou

časopisy sestavené v souladu s požadavky RVP a obsahující veškeré dovednosti, které musí žáci zvládnout k úspěšnému složení maturitní zkoušky.

Hodnocení výsledků žáka

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Žák je hodnocen v těchto oblastech:

- gramatika;
- práce s textem;
- ústní projev;
- slovní zásoba;
- obsahové a jazykové zvládnutí tematických okruhů (ústní a písemné);
- aktivita v hodinách;
- soustavnost a kvalita domácí přípravy;
- poslech.

1. Pro hodnocení písemné (gramatika, slovní zásoba, didaktické testy, poslech a čtení s porozuměním) je stanovena stupnice hodnocení, a to:

   100% - 87% = 1
   86% - 73% = 2
   72% - 59% = 3
   58% - 44% = 4
   43% - 0% = 5

2. Při hodnocení písemných slohových prací se posuzují 4 faktory (dodržení zadání, koheze textu, gramatické a lexikální prostředky) a výsledná známka je jejich bodovým součtem.
3. Pro ústní hodnocení se používá pětistupňová stupnice:
   Známka 1: Žák hovoří v celých větách, vzbudí a udrží pozornost, reaguje na dotazy učitele i spolužáků, vyjádří svůj názor, vysvětlí nesrovnalosti, nedělá téměř žádné gramatické chyby. Slovní zásoba je na úrovni probraného učiva.
   Známka 2: Žák hovoří ve větách, ale dopouští se menších gramatických chyb. Reaguje na dotazy, s menšími chybami. Slovní zásoba a jazykové prostředky jsou na velmi dobré úrovni
   Známka 3: Žák se vyjadřuje jen v jednoduchých větách a dělá časté chyby. Dotazům rozumí, ale činí mu potíže se vyjádřit, přesto se mu to jednoduchým způsobem povede. Slovní zásoba a jazykové prostředky jsou na průměrné úrovni.
   Známka 4: Žákův projev je nesouvislý, dělá hrubé chyby. Rozumí jen lehčím dotazům a nedokáže vyjádřit svůj názor ani jednoduchým způsobem. Slovní zásoba je malá.
   Známka 5: Žák nerozumí dotazům, není schopen souvislého projevu a nedokáže se vyjádřit. Ve slovní zásobě i jazykových prostředcích jsou velké nedostatky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- samostatně se dále vzdělávat;
- efektivně se učit na základě zprostředkovaných zkušeností.

Komunikativní kompetence

- za klíčovou dovednost ve výuce cizího jazyka je považován rozvoj aktivních komunikativních dovedností;
- formulovat své myšlenky srozumitelně, přehledně a jazykově správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální a sociální kompetence

- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- přijímat radu a kritiku;
- pracovat v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- definovat aspekty kultury a každodenního života v zemích mluvících daným jazykem;
- respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uplatňování multikulturního přístupu ve vztahu k jiným lidem.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Důraz je kladen na písemný i ústní projev v cizím jazyce při jednání s potenciálními zaměstnavateli a zajistit si tak vstup na zahraniční trh práce.

Člověk a životní prostředí

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů − osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání − dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Vede žáky poznávat svět a učit se mu rozumět, chápat a respektovat nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Jsou vedeni k tomu, aby pracovali se slovníky a internetem pro vyhledávání informací z oblasti společensko - politického a kulturního dění v zemích dané oblasti.

6.1.2.1 Anglický jazyk

1. ročník, 3 h týdně, volitelný

102 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
žák: • porozumí školním a pracovním pokynům • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • čte přiměřené texty, orientuje se v textu • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • vede jednoduchý rozhovor, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • vyplní jednoduchý formulář • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí	**řečové dovednosti** • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • jednoduché překlady **jazykové prostředky** • nácvik výslovnosti, grafická podoba jazyka a pravopis • přítomný čas prostý a průběhový • minulý čas prostý a průběhový • budoucí čas • podstatná jména, přídavná jména a zájmena **témata** • osobní charakteristika • rodina • domov a bydlení • volnočasové aktivity a zábava • Velká Británie • Londýn a další britská města Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film). **práce s anglickým časopisem** • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

2. ročník, 3 h týdně, volitelný

102 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
žák: • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je	**řečové dovednosti** • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • jednoduché překlady

• čte přiměřené texty, orientuje se v textu • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • zapojí se do rozhovoru bez přípravy, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zprostředkuje informace dalším lidem • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí	**jazykové prostředky** • předpřítomný čas • minulý čas • kondicionály • modální slovesa • frázová slovesa • slovesné vzorce **témata** • cestování a doprava • nakupování • stravování • vzdělávání • zeměpis a příroda • USA • New York a další americká města Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film). **práce s anglickým časopisem** • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

3. ročník, 3 h týdně, volitelný

93 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
žák: • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je • čte přiměřené texty, orientuje se v textu • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • zapojí se do rozhovoru bez přípravy, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zprostředkuje informace dalším lidem • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka	**řečové dovednosti** • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady **jazykové prostředky** • slovesné časy • trpný rod • nepřímá řeč • modální slovesa • příslovce, zájmena **témata** • práce • zdraví a hygiena • lidské tělo • nemoci a zranění, příznaky onemocnění • životní styl, péče o zdraví

• aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí • pracuje s informacemi týkajícími se odborné problematiky • řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům, zohledňuje kulturní původ cizinců • vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu	• první pomoc • u lékaře • v nemocnici, poskytování zdravotnických služeb cizincům • Kanada • Austrálie Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film). **práce s anglickým časopisem** • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

4. ročník, 4 h týdně, volitelný

116 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
žák: • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je • čte přiměřené texty, orientuje se v textu • uplatňuje různé techniky čtení textu • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • zapojí se do rozhovoru bez přípravy, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší běžné denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zprostředkuje informace dalším lidem • sdělí a zdůvodní svůj názor • používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace	**řečové dovednosti** • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady **jazykové prostředky** • slovesné časy • tvoření otázek • podstatná jména, přídavná jména, zájmena • systematizace poznatků **témata** • každodenní život • mezilidské vztahy • služby • Česká republika • Praha • MS region a Ostrava • William Shakespeare a další známí britští spisovatelé • nejznámější američtí spisovatelé • jídlo v ČR a anglicky mluvících zemích • svátky v ČR a anglicky mluvících zemích • systematizace poznatků

• vyjádří písemně svůj názor na text • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí	Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film). **práce s anglickým časopisem** • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

6.1.2.2 Německý jazyk

1. ročník, 3 h týdně, volitelný

102 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • sdělí a zdůvodní svůj názor • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • uplatňuje různé techniky čtení textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená vzkazy • vyplní jednoduchý neznámý formulář • napíše jednoduchý text určitého žánru • napíše oficiální dopis na dané téma • vypracuje referát nebo seminární práci na dané téma • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta • z poslechových cvičení a textů ke čtení je schopen reprodukovat informace • vede hovor na dané téma • umí sdělit informace o sobě a představit se • umí se zeptat na osobní údaje jiné osoby • popíše svou rodinu a klade otázky partnerovi	**jazykové složky** • jazykové prostředky (fonetika, morfologie, lexikologie) • obecná témata • specifická témata (reálie a odborná témata) **řečové dovednosti** • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady **témata** • představování se • rodina • v obchodě • stravování • bydlení • vaření • volný čas • denní program • cestování • životopis, škola, povolání • koníčky **gramatika** • nácvik výslovnosti • grafická podoba jazyka a pravopis • člen • osobní zájmena • přítomný čas • vykání • sloveso *sein* • tvorba otázek • správný slovosled • skloňování podstatných jmen • sloveso *haben* • zápor • přídavné jméno v přísudku • základní číslovky • předložky se 3. pádem, • předložky se 4. pádem • skloňování osobních zájmen • nepřímý slovosled • skloňování tázacích zájmen • přivlastňovací zájmena • zájmeno svůj

• vede hovor v obchodě, zeptá se na cenu, vyjádří názor, přijme či odmítne • popíše své stravovací návyky a klade otázky partnerovi • popíše své bydlení • popíše svůj denní program • popíše, kam by chtěl na dovolenou • napíše text o své dovolené • napíše životopis a motivační dopis • popíše svůj rozvrh hodin, školu povolání • popíše své koníčky a klade otázky partnerovi	• silná slovesa v přítomném čase • imperativ • určování času • slabé skloňování podstatných jmen • množné číslo • předložky se 3. a 4. pádem • slovesa stehen-stellen, liegen-legen • vazba es gibt • zájmena dieser, jeder, alle • způsobová slovesa a sloveso *wissen* • údaje hmotnosti, míry a množství po číslovkách • záporná předpona *un-* • slovesa s neodlučitelnou předponou • slovesa s odlučitelnou předponou • zvratná slovesa • časové údaje • stupňování přídavných jmen v přísudku • stupňování příslovcí • zeměpisná jména • souřadicí spojky • bezespojkové věty • sloveso *werden* v přítomném čase • préteritum • zápor nichts, niemand, nie • perfektum • slovesa na *-eln, ern* • podmět man a es • zájmena allein a selbst
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

2. ročník, 3 h týdně, volitelný

102 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace • vyslechnuté nebo přečtené • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem	**jazykové složky** • jazykové prostředky (fonetika, morfologie, lexikologie) • obecná témata • specifická témata (reálie a odborná témata) **řečové dovednosti** • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady **témata** • lidské tělo, zdraví, u lékaře • zdravý životní styl • cestování, popis cesty • Švýcarsko

• sdělí a zdůvodní svůj názor • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • uplatňuje různé techniky čtení textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená vzkazy • vyplní jednoduchý neznámý formulář • napíše jednoduchý text určitého žánru • napíše oficiální dopis na dané téma • vypracuje referát nebo seminární práci na dané téma • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta • z poslechových cvičení a textů ke čtení je schopen reprodukovat informace • vede hovor na dané téma • vede rozhovor u lékaře • popíše zdravý životní styl, vyjádří svůj názor a klade otázky k tématu • popíše cestu, zeptá se na cestu • koupí si jízdné • napíše dopis z dovolené • pracuje s mapou Švýcarska • vypracuje prezentaci nebo referát o Švýcarsku • popíše své budoucí zaměstnání a klade otázky partnerovi • vede pracovní pohovor • popíše svůj kulturní život • klade otázky o kulturní akci • popíše knihu, kterou četl • popíše vzhled, povahu a oblečení dané osoby a klást dotazy • vede hovor při nakupování • pracuje s plánem Prahy • popíše pamětihodnosti Prahy • popíše výhody a nevýhody bydlení ve městě a na venkově a vyjádří svůj názor	• práce a nezaměstnanost • kultura a umění • móda • nakupování a služby • Praha • město a venkov **gramatika** • 1. budoucí čas • slovosled ve vedlejší větě • perfektum způsobových sloves • shoda podmětu a přísudku • vazby sloves, pod. a příd. jmen • zájmenná příslovce vlastní jména • přímý slovosled v otázce • vzájemné postavení příslovečných určení • větný rámec • některé typy vedlejších vět • skloňování přídavných jmen po členech • tázací zájmena • neurčitá zájmena • zájmena *einer, keiner, meiner* • ještě ne, už ne • příslovce s *irgend-/nirgend-* • řádové číslovky • datum • směrová příslovce • infinitiv závislý na přídavném a podstatném jménu a slovesu • *es* jako korelát
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

3. ročník, 3 h týdně, volitelný

93 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích • pronášeným ve standardním hovorovém tempu • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • sdělí a zdůvodní svůj názor • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • uplatňuje různé techniky čtení textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená vzkazy • vyplní jednoduchý neznámý formulář • napíše jednoduchý text určitého žánru • napíše oficiální dopis na dané téma • vypracuje referát nebo seminární práci na dané téma • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta • z poslechových cvičení a textů ke čtení je schopen reprodukovat informace • vede hovor na dané téma • popíše sebe a své vztahy a klást otázky partnerovi • vypracuje referát nebo seminární práci o knize, kterou četl • popíše svůj vztah k sportu, sportovní zážitek a klade otázky partnerovi • popíše svou minulou nemoc • popíše nemocnici • vede hovor pacient-lékař	**jazykové složky** • jazykové prostředky (fonetika, morfologie, lexikologie) • obecná témata • specifická témata (reálie a odborná témata) **řečové dovednosti** • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady **témata** • lidské vztahy a společnost • četba a literatura • zdraví, nemoci, nemocnice • školství • Rakousko **gramatika** • ukazovací zájmena • vespolné zájmeno *einander* • předložky se 2. pádem • nepřímé otázky • přirovnávací způsobové věty • vedlejší účinkové věty • vztažné věty • porušování rámce po *wie a als* • stupňování příd. jmen v přívlastku • tvary příslovcí na *-stens, -st* • použití machen a tun • sloveso *werden* • určování rodu • infinitivní konstrukce s *zu, um...zu* • modální částice • jména obyvatel • přídavná jména zeměpisná • zeměpisné názvy • slabé skloňování podstatných jmen • příčestí přítomné a minulé • zpodstatnělá přídavná jména a příčestí

• pracuje s mapou Rakouska • vypracuje referát nebo seminární práci nebo prezentaci o Rakousku	
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

4. ročník, 4 h týdně, volitelný

116 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • sdělí a zdůvodní svůj názor • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • uplatňuje různé techniky čtení textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená vzkazy • vyplní jednoduchý neznámý formulář • napíše jednoduchý text určitého žánru • napíše oficiální dopis na dané téma • vypracuje referát nebo seminární práci na dané téma • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta • z poslechových cvičení a textů ke čtení je schopen reprodukovat informace	**jazykové složky** • jazykové prostředky (fonetika, morfologie, lexikologie) • obecná témata • specifická témata (reálie a odborná témata) **řečové dovednosti** • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady **témata** • gastronomie • SRN • filmy • počasí, podnebí, příroda • zdravá výživa • Česká republika • dopravní prostředky • životní prostředí • německá literatura **gramatika** • konjunktiv préterita • opisná forma *würde* • skloňování po nulovém členu • zpodstatnělá příd. jména a příčestí • geografické názvy • číslovky, zlomky, desetinná čísla a procenta • tvorba slov • skloňování přídavných jmen • párové spojky • trpný rod • záporné věty • ukazovací zájmena • vztažné věty • rozvitá přívlastková příčestí • préteritum, perfektum, plusquamperfektum • časové věty • přípustkové a účinkové věty • podmínkové věty, konjunktivy

• vede hovor na dané téma • popíše českou a německou gastronomii • vede hovor v restauraci • přeloží jídelní lístek a recept • pracuje s mapou Německa, ČR • vypracuje referát nebo prezentaci o SRN • popíše film, který viděl • popíše roční období, počasí a podnebí • prezentuje téma zdravá výživa • připraví prezentaci o ČR • popíše dopravu • popíše svou poslední cestu • diskutuje na téma životní prostředí • prezentuje na téma německá literatura	• konjunktiv plusquamperfekta • přirovnávací způsobové věty (*als ob*)
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

6.2 Společenskovědní vzdělávání

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů, z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, …) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky.

Společenskovědní vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vypořádat ses jejími stinnými stránkami (korupce, kriminalita,…), jednat v souladu humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně.

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a případné další sebevzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Učivo oblasti společenskovědního vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Dějepis;
- Občanská nauka.

6.2.1 Dějepis

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Dějepis

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Dějepis je na odborných školách součástí společenskovědního vzdělávání. Poskytuje žákům relativně komplexní poznatky o světových, národních a regionálních dějinách i o vývoji studovaného oboru. Pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Systematizuje různorodé historické informace, učí žáka na základě znalostí z historie hlouběji porozumět světu, v němž žije, uvědomovat si vlastní kulturní a národní identitu, kriticky a samostatně myslet (utvořit si vlastní názor na historický vývoj), nenechat se manipulovat. Vede žáka k aktivitě ve společenském dění, ke slušnému a odpovědnému jednání, k názorové toleranci, k hrdosti na tradice, hodnoty a osobnosti svého národa.

Charakteristika učiva

Učivo je tvořeno výběrem ze světových a českých dějin v rozmezí od starověku do současnosti na základě významných historických procesů. Při výuce bude zachována časová chronologie dějin, důraz se klade především na dějiny moderní doby, protože dějiny konce 19. století a dějiny 20. století jsou nejvýznamnějším obdobím pro pochopení současnosti. V rámci výuky tohoto předmětu bude realizováno i estetické vzdělávání, a to učivo Aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě, a učivo Kultura bydlení a odívání.

Rozvržení učiva

Učivo je strukturováno do celků:

- poznání dějin;
- starověk;
- středověk;
- raný novověk;
- novověk - 19. století;
- novověk - 20. století;
- dějiny studovaného oboru (tento celek je v osnově předmětu zařazován průběžně).

Strategie výuky

Výuka je vedena formou výkladu, diskuze, práce s texty, ikonickým materiálem a audiovizuálním materiálem. Součástí jsou i samostatné práce žáků, podle možností jsou zařazovány i exkurze, besedy s pamětníky, výstavy, filmové projekce aj. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti, k týmové práci a kultuře mluveného projevu. Při osvojování učiva se vychází ze znalostí žáka získaných na základní škole.

Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím skončení žák:

- objasnil vývoj lidské společnosti, charakter a význam kultury, vědy a techniky, umění, náboženství, práva, morálky a způsobů života;
- orientoval se v jednotlivých uměleckých směrech a charakterizoval je;
- poznal vybraná díla našich i světových osobností;
- byl seznámen s výsledky lidstva v boji za svobodu a lidská práva;
- orientoval se ve významných etapách národních (regionálních) dějin v souvislostech s evropskými, příp. celosvětovými;
- orientoval se v historii svého oboru;
- samostatně vyhledával poznatky z různých zdrojů, hodnotil je a začleňoval do stávajícího poznatkového systému.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání budou prověřovány ústním a písemným zkoušením, popř. testy, hodnocením referátů, samostatných prací, příp. prezentací. Žáci budou hodnoceni podle klasifikačního řádu (viz Školní řád), stupeň hodnocení žáků závisí především na hloubce porozumění učiva, znalosti nezbytných faktografických údajů, schopnosti dávat poznatky do souvislostí a aplikovat je při řešení problémů, schopnosti pracovat s různorodým historickým materiálem a kriticky jej vyhodnocovat, kultivovanosti žákova projevu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a věcně správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názor jiných;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností;
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně reagovat, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných pracovních činností;
- přispívat k vytváření vstřícných a tolerantních vztahů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Občanské kompetence a kulturní vědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z ověřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů na různých médiích, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí charakterizovat společnost v jednotlivých historických obdobích a poznají, jak probíhal boj za lidská a občanská práva.

Člověk a svět práce

Žáci získají náhled o pracovních podmínkách lidí v jednotlivých a obdobích.

Informační a komunikační technologie:

Žáci posoudí vliv nejmodernějších komunikačních technologií na vývoj společnosti a využití komunikačních technologií při dosahování cílů vzdělávání.

Člověk a životní prostředí

Žáci získají náhled na zásahy člověka do přírody a jejich důsledky; důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Poznání dějin, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů • vysvětlí, proč je výklad minulosti variabilní a stále otevřený	• smysl poznání a periodizace dějin • variabilita výkladů

Starověk, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	• starověké orientální civilizace • dějiny antického Řecka a Říma (antický odkaz, umění, judaismus, křesťanství, lékařství) • opakování a systemizace poznatků

Středověk, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje hospodářské a společenské změny ve středověku • popíše vznik a rozvoj vybraných středověkých států a jejich vliv na vývoj Evropy • popíše počátky a vývoj české státnosti v evropské dimenzi • vysvětlí příčiny krize středověku, zhodnotí význam českého reformačního hnutí • popíše středověkou kulturu a úroveň medicíny	• středověká společnost a hospodářství, křesťanství a církev • středověké státy • počátky a vývoj státního zřízení na našem území • krize středověku a české reformační hnutí • středověká kultura (románský a gotický sloh) • úroveň medicíny a zdravotnické péče • opakování a systemizace poznatků

Raný novověk, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše evropskou koloniální expanzi • vysvětlí významné změny, které nastaly v době raného novověku • objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropě • charakterizuje změny ve společnosti v 18. století, objasní význam osvícenství • charakterizuje umělecké směry raného novověku • popíše vývoj českého státu v době raného novověku • popíše úroveň medicíny a zdravotnické péče	• zámořské objevy • renesance a humanismus • nástup Habsburků • reformace a protireformace • třicetiletá válka • počátky parlamentarismu • baroko, osvícenství, klasicismus, • vývoj hospodářských a společenských změn v raném novověku • úroveň medicíny a zdravotnické péče • opakování a systemizace poznatků

Novověk – 19. století, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci • popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století • charakterizuje proces modernizace společnosti • vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi • objasní způsob vzniku národních států, vliv nacionalismu • aplikuje proces modernizace na podmínkách regionu • objasní dopady industrializace na život lidí a životní prostředí • popíše život jednotlivých společenských tříd, úroveň medicíny a zdravotnické péče • charakterizuje umění 19. a poč. 20. století	• americká, francouzská revoluce • revoluční rok 1848 v Evropě i v českých zemích • národní hnutí v Evropě - sjednocení Německa a Itálie • rakouská monarchie a emancipační hnutí českých zemí • dualismus v habsburské monarchii, česko-německé vztahy, postavení minorit • rozvoj evropských států a USA • technická a průmyslová revoluce (industrializace), urbanizace, demografický vývoj, změny ve světě práce (Ostravsko) • nové objevy a vynálezy • kolonialismus a jeho projevy • modernizovaná společnost a jedinec • sociální struktura společnosti • vzdělanost, kultura a umění 19. stol. a na poč. 20. stol. • pokroky medicíny a zdravotnické péče • opakování a systemizace poznatků

Novověk – 20. století, 26 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi • popíše I. světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce • popíše činnost 1. čs. odboje, působení čs. legií a okolnosti vzniku samostatného Československa • charakterizuje první i tzv. druhou Československou republiku, objasní vývoj česko-německých vztahů • charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus • vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR • objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu • objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo • popíše český protinacistický a protikomunistický odboj • popíše projevy a důsledky studené války • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku	• vztahy mezi velmocemi • první světová válka a vývoj v Rusku • 1. československý odboj a vznik Československa • Pařížská mírová konference • Československo v meziválečném období • totalitní režimy v meziválečné Evropě • mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech • celosvětová hospodářská krize • kultura v meziválečném období • 2. světová válka • protektorát Čechy a Morava • 2. československý odboj • válečné zločiny a holocaust • bilance války, poválečné uspořádání Evropy • studená válka a její projevy, bipolarita světa • Československo v letech 1945-47, únor 1948, nástup komunistické diktatury v Československu, vytvoření 3. československého odboje • USA a demokratický svět • SSSR a komunistický blok • Československo 1948-1953 (období stalinizmu) • Československo 1953-1968 (období destalinizace, okupace) • Československo 1969-1989 (období normalizace) • evropský integrační proces • dekolonizace a třetí svět

• popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa • vysvětlí rozpad sovětského bloku • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • charakterizuje kulturu a umění meziválečného období a ve 2. pol. 20. stol. • uvede příklady rozvoje vědy a techniky ve 20. století	• rozpad komunistického bloku, konec bipolarity Východ - Západ • sametová revoluce, Československo po roce1989 • Evropa a svět po roce 1989 • věda a kultura 2. poloviny 20. století • úroveň medicíny a zdravotnické péče • opakování a systemizace poznatků Exkurze do Osvětimi (nepovinná) Beseda s pamětníky (dle možností) Exkurze do Ostravského muzea (dle možností)

6.2.2 Občanská nauka

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Občanská nauka

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 94 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět Občanská nauka je součástí společenskovědního vzdělávání. Pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Slučuje různorodé informace z různých oblastí života lidské společnosti a učí žáka porozumět současnosti a světu, v němž žije. Žák se učí se orientovat ve významných okolnostech společenského života, formovat vědomí odpovědnosti za vlastní život. Předmět žákovi pomáhá vytvořit si vlastní názor, který bude schopen obhajovat.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí:

Výuka vede žáka k aktivitě ve společenském dění, ke slušnému a odpovědnému jednání, k toleranci názorů a učí ho uvědomovat si vlastní identitu, kriticky a samostatně myslet, nenechat se manipulovat.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl odpovědným a aktivním občanem;
- mohl utvářet svůj názor na problematiku dobra a zla;
- jednal morálně správně;
- porozuměl společnosti a mohl se do ní zařadit.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se vývoje i současných problémů politiky, etiky, práva, sociologie a filozofie, vybraných kapitol z ekologie a problematiky multikulturního soužití. Důraz je kladen na nalézání souvislostí mezi těmito oblastmi a vytvoření komplexního pohledu na lidskou společnost. Akcentována je oblast zdravotnictví a pomoci druhým, zejména z hlediska etického.

Výuka objasňuje podstatu demokratické společnosti, důležitost občanské angažovanosti, nezbytnost zapojení ČR do evropských i mimoevropských struktur. Učí žáka porozumět politice a lépe se politicky rozhodovat.

Strategie výuky

Výuka je realizována z velké části v rámci vyučovacích hodin. Vyučovací předmět obsahuje větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat.

Při probírání nového učiva jsou voleny metody slovní – zejména forma přednášky, a vysvětlování, dále bývá zahrnuta metoda rozhovoru a práce s textem; často pak bývá užíváno metod názorně-demonstračních, zejména pak předvádění. V rámci opakování pak vyučující využívá formy rozhovoru a metod diskusních.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, besed a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktické znalosti, zprostředkovávají žákům poznávání reality a odborné i umělecké zážitky, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. Exkurze jsou organizovány systematicky podle ročníků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem. Hodnocení se provádí formou ústní, z větší části pak písemnou.

Žák je hodnocen za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za kultivované, formálně i odborně správné vyjadřování.

Hodnocena je také aktivita při výuce, samostatná práce a orientace v současném dění. Hodnotí se také schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů, jejich hodnocení, zpracování a použití.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- orientovat se v možnostech při výběru budoucího povolání, zejména v oboru, případně dalšího vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svou osobnost.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat v konkrétních situacích;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci;
- zapojit se do diskuse, popsat situaci, definovat případný problém, formulovat své myšlenky;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, apod.).

Personální a sociální kompetence

- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci;
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, respektovat je;
- být schopen sebereflexe, umět přijmout radu;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi;
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na jeho zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uplatňovat vlastní práva i povinnosti, zároveň však respektovat práva druhých, být tolerantní a bez předsudků, chápat specifika odlišných kultur, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- vytvořit si vlastní úsudek;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání, hledat souvislosti mezi získanými informacemi a se svými dosavadními poznatky, správně vybírat z nabídky masových médií produkty pro své potřeby;
- využívat informační a komunikační služby v souladu s etickými bezpečnostními a legislativními požadavky.

Občan v demokratické společnosti

Vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Cílem je také budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si jednání odpovědného aktivního občana.

Člověk a svět práce

Příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Sociologie, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje sociologii jako vědní obor, její předmět, metody • orientuje se v hlavních sociologických koncepcích vzniklých v průběhu dějin až po současnost • popíše průběh socializace, včetně forem sociálního učení • vyjmenuje faktory ovlivňující socializaci • srovná problémy tradiční a moderní společnosti • zhodnotí životní styl současné společnosti • vymezí pojem sociální nerovnost • vysvětlí úlohu společenských nerovností pro společenskou stratifikaci • vysvětlí úlohu společenské vrstvy a elity • objasní variabilitu sociálních rolí v životě člověka a ve společnosti • uvede formy lidského seskupování a vyjádří očekávané chování členů seskupení • orientuje se v typologii sociálních seskupení • uvědomuje si existenci konfliktů ve společnosti a zná způsoby jejich prevence a řešení	• sociologie jako obor, její předmět, metody, představitelé • představitelé předvědeckého i vědeckého období oboru • socializace a sociální učení • vývoj společnosti • sociální struktura společnosti; sociální pozice, sociální role • lidská seskupení; sociální skupiny • sociální konflikty

Současná společnost, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje mediální gramotnost při sledování masmédií • kriticky přistupuje k mediálním obsahům a pozitivně využívá nabídky masových médií • vysvětlí vliv masmédií na život člověka v současné společnosti • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti	• masmédia, funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl v současné společnosti • svobodný přístup k informacím masová média (tisk, televize, rozhlas, internet) a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencionálu médií • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti

• popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • demonstruje na příkladech aktuální problémy rasové diskriminace a demonstruje je v historickém kontextu • zhodnotí situaci imigrantů v ČR • rozpozná genderovou, etnickou a jinou diskriminaci a demonstruje ji na příkladech • uvede příklady genderové problematiky • posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví • uvědomuje si existenci jevů škodlivých pro člověka i společnost • orientuje se v možnostech předcházení patologickým jevům i možnostech jejich řešení • uvede možnosti zmírnění složité životní situace	• rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti • současná česká společnost • multikulturní soužití, lidská tolerance • migrace, migranti, azylanti; kultura národností na našem území • postavení mužů a žen, genderové problémy • sociálně patologické jevy

Kultura, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • vyjmenuje a vysvětlí roviny kultury • orientuje se v různých kulturních institucích ve svém okolí, v ČR i na mezinárodní úrovni a oblastech, jimiž se zabývají • vyjmenuje a definuje hlavní znaky kultur národností žijících na území ČR • řídí se pravidly společenského chování	• hmotná a duchovní kultura • ochrana a využívání kulturních hodnot • kulturní instituce v ČR a v regionu

Náboženství, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v základních pojmech spojených s náboženstvím a vírou • vyjmenuje a popíše současná světová náboženství • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	• víra, ateismus • církve a náboženství • náboženská hnutí a sekty • náboženský fundamentalismus

Lidská práva, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v typech práv a svobod • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • formuluje způsoby obhajování práv a svobod	• lidská práva • historický vývoj jejich obhajování • Listina základních práv a svobod • veřejný ochránce práv, organizace hájící lidská práva

• vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí • demonstruje příklady porušování Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod na aktuálních problémech	• práva dětí, práva národnostních a etnických menšin

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Politologie, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí předmět zkoumání politologie a základní pojmy této vědní disciplíny • podá nástin dějin politického myšlení po současnost	• politologie - dějiny, pojmy • významní představitelé politického myšlení

Člověk jako občan, 21 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v otázkách teorie státu, podmínek vzniku státu, jeho typů, forem vlády • orientuje se v ústředních historických událostech významných pro vývoj české státnosti • vyjmenuje způsoby, jakými lze nabýt i pozbýt českého občanství • vysvětlí rozdíl mezi základními principy demokratického a totalitního režimu • charakterizuje základní hodnoty a principy moderní demokracie • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita…) • popíše historický rozvoj české ústavnosti • orientuje s v Ústavě ČR • vyjmenuje základní hodnoty a principy české státnosti zakotvené Ústavě ČR • popíše systém dělby a fungování státní moci v ČR • orientuje se v problematice legislativy • objasní znaky a funkci demokratických voleb • vyjmenuje orgány státní správy a samosprávy • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • vyjmenuje základní ideologické proudy a vysvětlí jejich základní doktríny • objasní typologii a funkci politických stran • objasní význam pluralitního politického systému a úlohu politické opozice • charakterizuje současný český politický systém • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	• teorie státu • Český stát • politický režim • demokracie - základní hodnoty a principy demokracie • přímá demokracie - občanská společnost, politická participace občanů, společenské organizace • nepřímá demokracie • dělba státní moci, složky státní moci, státní orgány • státní občanství v ČR • státní symboly ČR • právní základy státu: ústava, Ústava ČR • územní struktura státu; obecní a krajská samospráva • volby, volební systémy, volby v ČR • politika; politické ideologie, politický pluralismus, politické strany • politický radikalismus a extremismus

Etika, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• operuje s pojmy etika, mravní hodnota a normy, mravní rozhodování a odpovědnost • orientuje se v pojetích etiky nejvýznamnějších myslitelů • vysvětlí, jaké otázky řeší zdravotnická etika • přemýšlí o etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění), zejména pak v oblasti zdravotnictví • chápe, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	• etika a její předmět, základní pojmy etiky • významní myslitelé v oblasti etiky a filozofie • mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost • profesní etika, zdravotnická etika

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Člověk a právo, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • správně využívá základní pojmy právní terminologie, zejména právní řád, právní norma • orientuje se v právním řádu ČR a pramenech práva ČR, v problematice legislativy • popíše postavení občana v demokratické společnosti a jeho role v právních vztazích • rozlišuje právní subjekty, osobu fyzickou a právnickou • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní zodpovědnost; zná věkové hranice v českém právu • charakterizuje rozdíl mezi právem veřejným a soukromým • aplikuje pojmy vlastnické právo, spoluvlastnictví, smlouva, právo duševního vlastnictví, odpovědnost za škodu • právně obhájí své zájmy, objasní možné právní důsledky jednání • ví, kde získá informace a pomoc při řešení právních problémů v rámci regionu, státu i světa • objasní postupy vhodného chování, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek • orientuje se v oblasti a odborné terminologii pracovního práva a v podmínkách průběhu pracovního poměru • orientuje se v možnostech při hledání zaměstnání • popíše oblast působnosti rodinného práva; práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; podmínky náhradní rodinné péče	• právo a spravedlnost, právní stát • právní řád; právní řád ČR • právní ochrana občanů • orgány vydávající právní akty • právní vztahy • prameny práva ČR; soustava soudů v ČR • systém práva, právo veřejné a soukromé, právo hmotné a procesní • občanské právo • smlouvy, odpovědnost za škodu, správní řízení • pracovní právo • rodinné právo • trestní právo; trestní odpovědnost; tresty a ochranná opatření • kriminalita • orgány činné v trestním řízení • právní profese • soudní řízení

• vysvětlí specifika trestního práva; orientuje se v problematice trestných činů a přestupků • orientuje se v jednotlivých fázích trestního řízení, včetně závěru a výsledků • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství • sdělí správný průběh a způsob chování účastníků soudního řízení • vysvětlí průběh a možné výsledky správního řízení	

Soudobý svět, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • orientuje se v možnostech zásahů a pomoci ze strany vyspělých zemí a velmocí vůči zemím rozvojovým • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení ČR v Evropě a v soudobém světě • podá nástin dějin evropské integrace, včetně její motivace • orientuje se v základních principech a pilířích Evropské unie • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • rozumí významu evropské integrace • zhodnotí ekonomický dopad členství v EU • popíše funkci a činnost OSN a NATO • popíše ostatní významné organizace a instituce podílející se na mezinárodní spolupráci - WHO, Olympijský výbor, G8, OECD, Červený kříž, OBSE, Rada Evropy, OPEC, ESVO • orientuje se v zapojení ČR do mezinárodních struktur a podílu ČR na jejich aktivitách • orientuje se v systému zabezpečení obyvatelstva České republiky uvnitř i navenek • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	• vyspělé státy, civilizace, světové velmoci, problémy rozvojových zemí • konflikty v soudobém světě • mezinárodní vztahy • evropská integrace, Evropská unie, NATO, OSN, ostatní významné mezinárodní organizace • bezpečnost obyvatelstva ČR • globální problémy soudobého světa, terorismus, globalizace a její důsledky

Základy filozofie, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie • chápe význam filozofie a její přínos pro současnost • používá vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • pracuje s jemu obsahově a formálně dostupnými texty	• lidské myšlení v předfilozofickém období, mýtus • vznik filozofie a základní filozofické problémy • hlavní filozofické disciplíny • proměny filozofického myšlení v dějinách až po současnost • česká filozofická scéna

• popíše proměny filozofického myšlení v dějinách lidstva od antiky až po současnost na pozadí historického vývoje, včetně oblasti české filozofie	• význam filozofie v životě člověka, smysl filozofie pro řešení životních situací

6.3 Přírodovědné vzdělávání

Charakteristika přírodovědného vzdělávání

Obsahem této oblasti je vzdělávání fyzikální, chemické, biologické a ekologické. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Přírodovědné vzdělávání vede k osvojení důležitých pojmů, veličin a zákonitostí z přírodních věd. Tyto znalosti jsou nutné k pochopení dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, a žáci si na jejich základě formují žádoucí vztah k přírodě a životnímu prostředí. Žáci využívají přírodovědných znalostí a dovedností při teoretické i praktické výuce odborných ošetřovatelských předmětů i v odborné praxi.

Výuka v jednotlivých předmětech podporuje logické i empirické myšlení a směřuje k tomu, aby žáci dovedli aktivně využívat získané znalosti při dalším vzdělávání nebo odborné praktické přípravě. Celkové pojetí výuky fyziky, chemie a biologie jeví výrazné tendence odklonu od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální, chemické a biologické problémy, k aktivnímu využívání poznatků ve výuce i v praxi.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědné poznatky a dovednosti v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Učivo oblasti přírodovědného vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Fyzika;
- Chemie;
- Biologie a ekologie.

6.3.1 Fyzika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Fyzika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Fyzika má poskytnout žákům fyzikální poznatky a dovednosti, které by využívali v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí, a v návaznosti na odborné předměty. Vede žáky k logickému uvažování, analýze a řešení jednoduchých problémů s fyzikální a technickou problematikou. Žáci získávají další zkušenosti s pozorováním a zkoumáním fyzikálních jevů, provádějí experimenty a měření, zpracovávají a vyhodnocují efektivním způsobem získané údaje. Používají adekvátní matematické a grafické prostředky, symboliku, správnou terminologii k vyjadřování funkčních závislostí mezi zkoumanými veličinami. Předmět fyzika motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti a k ochraně životního prostředí vlastními činnostmi.

Charakteristika učiva

Předmět Fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět s vazbou k odborné složce vzdělávání a je součástí přírodovědného vzdělávání. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žák správně používal pojmy, dokázal vysvětlit fyzikální jevy, rozlišil fyzikální realitu a fyzikální model, řešil fyzikální problém, osvojil si základy postupů, které jsou pro fyziku charakteristické (pozorování, měření, zpracování výsledků a jejich vyhodnocení, vyvozování závěrů) a dokázal uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání a v praktickém životě.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - demonstrační pokusy, animace, výukový software). Velký důraz je kladen také na praktickou část výuky, která je realizována v rámci laboratorních cvičení, ve kterých se třída zpravidla dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZ. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky. Nedílnou součástí výuky jsou vhodně volené exkurze. Celkové pojetí fyziky bude směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální problémy a k chápání integrace fyziky do přírodovědného vzdělávání. Fyzika je vyučována v prvním a druhém ročníku, v hodinové dotaci (1+1+0+0).

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného a ústního zkoušení. Součástí hodnocení je rovněž zpracování protokolů laboratorních cvičení, vypracování dobrovolných aktivit (např. referátů, prezentací na PC, domácích úloh).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- získávat samostatně informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit, zpracovat a využívat ke studiu;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat je v konkrétních situacích;
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence

- přijímat radu a kritiku;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi;
- schopnost sebereflexe;
- mít zdravé sebevědomí;
- odhadnout své schopnosti a možnosti adekvátně situaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- uplatňovat vlastní práva i povinnosti;
- podílet se aktivně na ochraně životního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- používat a správně převádět jednotky používané ve fyzice a technice;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi fyzikálními objekty a vztahy mezi fyzikálními veličinami při řešení praktických úloh, umět je popsat a využít pro dané řešení;
- číst různé formy grafického znázornění fyzikálních závislostí (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat matematické postupy při obecném i numerickém řešení úloh s fyzikálními a praktickými náměty.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet a správně je využívat;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- tvořit prezentace v power pointu.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Využívat fyziku v dalším vzdělávání, fyzika je důležitou součástí medicíny, elektrotechniky, energetiky, výzkumu.

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (teorie relativity, vesmír,...).

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu fyzika.

Člověk a životní prostředí

Chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (zvuk, optika,...), uvědomit si vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), vliv spalovacích motorů na životní prostředí, význam jaderné energetiky.

Respektovat principy udržitelného rozvoje, získat přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Nakládat s materiály a energiemi ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Úvod, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje základní fyzikální veličiny soustavy SI a jejich jednotky • orientuje se MFCHT • použije násobné a dílčí jednotky • jednotky odvozené popisuje pomocí základních jednotek	• fyzikální jednotky a veličiny

Mechanika, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie	• mechanický pohyb • pohyb rovnoměrně přímočarý • rovnoměrný pohyb bodu po kružnici • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace • mechanická práce • kinetická energie a její změna • potenciální tíhová energie a její změna

• určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	• zákon zachování mechanické energie • posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa • moment síly vzhledem k ose otáčení, výslednice momentů sil, momentová věta • skládání sil • vlastnosti kapalin a plynů • Pascalův zákon, hydraulické zařízení • vztlaková síla, Archimédův zákon

Termika, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	• Celsiova a termodynamická teplota • teplotní délková a teplotní objemová roztažnost • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa • tepelné motory • struktura pevných látek a kapalin • přeměny skupenství - tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace

Vlnění, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlastnosti zvuku • zdůvodní negativní vliv hluku a vyjmenuje způsoby ochrany sluchu • aplikuje na zdravotnictví - ultrazvuk, fonendoskop, audiometr	• mechanické kmitání a vlnění, druhy mechanického vlnění, vlnová délka, frekvence • zvukové vlnění

Laboratorní práce - náměty

výsledky vzdělávání	učivo
	• měření hustoty látky • určení momentu síly vzhledem k ose otáčení • měření teploty tání a tuhnutí amorfní látky

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Optika, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi • vyjmenuje možnosti využití optiky ve zdravotnictví	• světlo a jeho šíření, jevy na rozhraní dvou prostředí • zobrazení zrcadlem a čočkou • oko • druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

Elektřina a magnetismus, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona • zapojí elektrický obvod podle schématu a změří napětí a proud • popíše princip a praktické použití polovodičových součástek s přechodem PN • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem • vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	• elektrické pole - elektrický náboj, Coulombův zákon, elektrický potenciál a napětí, kapacita vodiče • elektrický proud v kovech -odpor vodiče, Ohmův zákon • elektrický proud v kapalinách a plynech • polovodiče - typy vodivosti polovodičů, přechod PN, druhy polovodičových součástek • magnetické pole - magnetické pole elektrického proudu • elektromagnetická indukce • střídavý proud - generátor střídavého proudu • přenos elektrické energie střídavým proudem

Fyzika atomu, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	• model atomu, laser • atomové jádro, nukleony • radioaktivita • jaderné záření • jaderná energie a její využití

Vesmír, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje Slunce jako hvězdu • popíše objekty ve sluneční soustavě • zná příklady základních typů hvězd	• Slunce, planety a jejich pohyb, komety • hvězdy a galaxie

Laboratorní práce - náměty

výsledky vzdělávání	učivo
	• měření elektrického napětí a proudu • ověření Ohmova zákona • měření indexu lomu světla

6.3.2 Chemie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Chemie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti. Poukazuje na význam chemie pro život.

Stálou součástí výuky chemie je průběžné osvojování správné terminologie, experimentálních činností a vysvětlování pozorovaných jevů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů souvisejících s poznáváním přírody a s praktickým životem. Ve výuce vedeme žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou především součástí přírody a běžného života lidí. Zároveň žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s těmito látkami. S využitím poznatků a dovedností z biologie a fyziky jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Učí se logickému uvažování a schopnosti ekologického myšlení.

Charakteristika učiva

Učivo chemie navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole, prohlubuje je a přispívá k pochopení učiva odborných předmětů studovaného oboru. V chemii je kladen důraz především na poznatky související s praktickou činností praktické sestry. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Chemie je vyučována v prvním a druhém ročníku v hodinové dotaci (1+1+0+0). Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - demonstrační pokusy). Velký důraz je kladen také na praktickou část výuky, která je realizována v rámci laboratorních cvičení, ve kterých se zpravidla třída dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZ. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Hlavním kritériem hodnocení žáků budou ústní zkoušky, písemné prověrky a testy, samostatná práce, která spočívá ve zpracování protokolů z laboratorních cvičení a osobní aktivita. Součástí hodnocení může být vypracování referátů. Důraz bude kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- vyhledávat a interpretovat informace z různých zdrojů (internet, časopisy, knihy), zaujímat k nim stanovisko a využívat získané informace ke studiu;
- vytvářet pohodu a zdravé prostředí pro učení;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- aplikovat teoretické poznatky k řešení praktických problémů;
- využívat příklady úloh vycházející z reálného života k samostatnému uvažování při řešení problémů;

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat je v konkrétních situacích;
- zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se samostatně, srozumitelně a souvisle, odborně a jazykově správně;
- pracovat v týmu, navrhovat postupy řešení problémů a obhajovat své názory i respektovat názory druhých;
- správně argumentovat, formulovat své myšlenky a obhájit vlastní názor.

Personální a sociální kompetence

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vytvářet vstřícné mezilidské vztahy;
- přijímat hodnocení své práce, přijímat rady a kritiku;
- schopnost týmové práce i respekt vůči spolužákům při skupinové práci v průběhu laboratorních cvičení;
- dbát aktivně o své zdraví, uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s etickými normami, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si globální problémy světa;
- podílet se aktivně na ochraně životního prostředí;
- být hrdý na vědecké objevy českých chemiků;
- uplatňovat vlastní práva a povinnosti, respektovat práva druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- získávat pracovní dovednosti v laboratorních cvičeních;
- popsat využití chemických látek v praxi a běžném životě;
- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- správně převádět a používat běžné jednotky používané v chemii;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími informačními zdroji;
- tvořit prezentace v power pointu;
- zpracovat protokol z laboratorní práce.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Využívat chemii v dalším vzdělávání, chemie je důležitou součástí medicíny, farmacie, výzkumu.

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (změny klimatu, vesmír,...).

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu chemie.

Člověk a životní prostředí

Odpovědnost ke svému zdraví, svým životním stylem být příkladem ostatním.

Dodržovat zásady ochrany životního prostředí.

Nakládat s materiály, chemikáliemi a jejich likvidaci, energiemi a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Obecná chemie, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí chemii do systému přírodních věd • definuje látku a fyzikální pole • definuje atom, ion, molekulu • rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech • dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek • vysvětlí rozdíl mezi chemicky čistou látkou a směsí • popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi • popíše stavbu atomu • vysvětlí rozdíl mezi přirozenou a umělou radioaktivitou • vymezí pojem orbital, hodnoty a význam kvantových čísel • vysvětlí pojmy perioda a skupina • definuje periodický zákon • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků • popíše názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi • vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení • popíše vznik chemické vazby • definuje elektronegativitu	**úvod do studia chemie** • chemické disciplíny, jejich význam • základní pojmy – hmota, látka, pole **složení a vlastnosti látek** • částicové složení látek – atom, molekula, ionty • chemické prvky a sloučeniny • fyzikální a chemické vlastnosti látek • chemicky čistá látka a směsi • metody dělení směsi **složení a struktura atomu** • atomové jádro – izotopy, nuklidy • protonové a nukleonové číslo • radioaktivita, využití radioizotopů • stavba elektronového obalu • orbital, kvantová čísla • periodická soustava prvků, periodický zákon • vztahy a zákonitosti v PSP **chemické názvosloví** • oxidační číslo • názvosloví binárních sloučenin • názvosloví kyselin • názvosloví solí **chemické výpočty**

• charakterizuje typy vazeb • určí charakter vazeb v konkrétní sloučenině • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakcí chemickou rovnicí • rozliší pojmy exotermická a endotermická reakce • vysvětlí průběh acidobazického děje • klasifikuje roztoky podle hodnoty pH • definuje a správně používá pojmy oxidace a redukce	• relativní atomová a molekulová hmotnost • látkové množství, molární objem • výpočty z chemických vzorců a rovnic • roztoky – hmotnostní a látková koncentrace • ředění roztoků **chemická vazba** • podmínky vzniku chemické vazby • elektronegativita • kovalentní vazba – nepolární, polární • iontová vazba • kovová vazba • vliv chemické vazby na vlastnosti látek **chemický děj** • chemická reakce, chemická rovnice • termochemie • rychlost chemických reakcí • katalyzátory, inhibitory • acidobazické reakce • autoprotolýza, neutralizace • kyselost a zásaditost roztoků, pH, indikátory • redoxní reakce

Anorganická chemie, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin • uvede typický výskyt prvků v přírodě • charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti prvků • uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití prvků • uvede hlavní zdroje znečištění ovzduší a vody • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	• nepřechodné prvky nekovového charakteru • vodík, kyslík • voda, peroxid vodíku • vzácné plyny • halogeny • síra • dusík, fosfor • uhlík • nepřechodné prvky kovového charakteru • vlastnosti kovových prvků, koroze kovů • alkalické kovy • hořčík, vápník • hliník, cín, olovo • přechodné prvky • charakteristika přechodných prvků • měď, zlato, stříbro • zinek, rtuť • chrom, mangan • železo

Laboratorní práce

výsledky vzdělávání	učivo
• respektuje při praktických činnostech H a P věty uvedené na chemikáliích • popíše první pomoc při úrazu	**náměty k praktickým cvičením:** • seznámení s chemickou laboratoří a jejím vybavením, chemické nádobí a pomůcky

	• příprava chemicky čisté látky filtrací, sublimací, krystalizací • příprava roztoků požadovaného složení • zkoumání vlivu faktorů na rychlost chemické reakce • indikátory • vlastnosti nekovových prvků a jejich sloučenin • vlastnosti kovových prvků a jejich sloučenin

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Organická chemie, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše složení a vlastnosti organických sloučenin • vyjmenuje příklady přírodních a syntetických organických sloučenin • popíše vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • charakterizuje a na příkladech vysvětlí typy vazeb v molekulách organických sloučenin • objasní na příkladech druhy izomerie • klasifikuje organické reakce, popíše základní typy chemických reakcí organických sloučenin • charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy • uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	• úvod do organické chemie • předmět organické chemie • vlastnosti atomu uhlíku • dělení a vlastnosti organických sloučenin • struktura organických sloučenin • druhy uhlíkových řetězců • typy kovalentních vazeb • typy vzorců • izomerie • typy reakcí – substituce, adice, eliminace, přesmyk • uhlovodíky • alkany • alkeny • alkadieny • alkyny • areny • přírodní zdroje uhlovodíků – fosilní a recentní zdroje, ropa, zemní plyn • deriváty uhlovodíků • halogenderiváty • aminy, nitroderiváty • alkoholy, fenoly • aldehydy, ketony • karboxylové kyseliny • funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin

Biochemie, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • vyjmenuje nejdůležitější zástupce jednotlivých skupin • uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky • popíše vybrané biochemické děje • vysvětlí podstatu anabolických a katabolických reakcí	• chemické složení živých organismů • lipidy • sacharidy • bílkoviny • enzymy • vitamíny • hormony • nukleové kyseliny

Laboratorní práce

výsledky vzdělávání	učivo
• respektuje při praktických činnostech H a P věty uvedené na chemikáliích • popíše první pomoc při úrazu	**náměty k praktickým cvičením:** • stavba molekul organických sloučenin • příprava a vlastnosti uhlovodíků • vlastnosti alkoholů a fenolů • vlastnosti aldehydů • vlastnosti karboxylových kyselin • příprava esterů • vlastnosti a důkaz bílkovin • vlastnosti sacharidů

6.3.3 Biologie a ekologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Biologie a ekologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Biologie a ekologie je koncipován jako předmět, který má žáky motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o rozmanitosti přírody, organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Vede žáky k uvědomění si přímé souvislosti mezi živou, neživou přírodou a zdravím člověka, k pochopení vlivů životního prostředí na člověka a jeho zdraví a vlivu činnosti člověka na složky životního prostředí. Předmět poskytuje žákovi potřebný základ pro pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy a vede jedince k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Žáci využívají biologické a ekologické poznatky v praktickém životě a v situacích, které souvisejí s odbornou praxí. Předmět motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Obsah je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí a rozšíření na Zemi. Poskytuje informace o stavbě těl organismů, principech předávání a zpracování genetické informace.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - animace, výukový software).

Celkové pojetí biologie a ekologie bude směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit environmentální problémy a k chápání integrace biologie a ekologie do přírodovědného vzdělávání. Doplňkem výuky jsou laboratorní cvičení, která pomáhají pochopit některé základní biologické jevy. V těchto cvičeních se zpravidla třída dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZP. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky. Biologie a ekologie je vyučována v prvním ročníku v hodinové dotaci (2+0+0+0).

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného a ústního zkoušení. Součástí hodnocení je rovněž vypracování dobrovolných aktivit (např. referátů, prezentací na PC, domácích úloh).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- samostatně získávat informací z různých zdrojů, kriticky je hodnotit, zpracovat a využít ke studiu;
- poznávat smysl a cíl učení, být motivován k rozšiřování vědomostí, prohlubování dovedností a k ochotě se učit a celoživotně vzdělávat;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- schopnost dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně vyjadřování, odborně a jazykově správné;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých;
- dodržovat jazykovou a stylistickou normu v mluveném a psaném projevu;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence

- schopnost přijímat radu a kritiku;
- rozvíjet sebekritické myšlení a zdravé sebevědomí;
- zodpovědnost, důslednost a schopnost zorganizovat si svou práci a práci v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- vytvořit si vlastní úsudek, být schopen o něm diskutovat s jinými a myslet kriticky;
- uplatňovat vlastní práva i povinnosti;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- orientovat se ve veřejných záležitostech regionálního charakteru;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- objektivnost v sebehodnocení, k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání v biologii.

Matematické kompetence

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- s porozuměním číst matematický text;
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Využívat biologii v dalším vzdělávání, biologie je důležitou součástí medicíny, farmacie, energetiky, výzkumu.

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (vznik života na Zemi, dopad lidské činnosti na přírodu, hledání soužití v souladu s přírodou,...).

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu biologie a ekologie.

Člověk a životní prostředí

Odpovědnost ke svému zdraví, svým životním stylem být příkladem ostatním.

Dodržovat zásady ochrany životního prostředí. Nakládat s materiály, chemikáliemi a jejich likvidaci, energiemi a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Vznik a vývoj života na Zemi, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vysvětlí princip chemické a biologické evoluce • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav	• teorie o vzniku života • vývoj života, podmínky na Zemi (fyzikálně chemické) • chemická evoluce, biologická evoluce • vlastnosti živých soustav

Buňka, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly • vysvětlí pojmy tkáň, pletivo, orgán, orgánová soustava	• definice buňky • typy buněk, stavba prokaryotické • a eukaryotické buňky, buňka hub • význam organel a cytosolu • význam jednotlivých částí buňky • velikost a tvar buněk • buněčná teorie • metabolismus buňky • pletiva a tkáně • orgány a orgánové soustavy

Rozmanitost organismů a jejich charakteristika, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede základní skupiny organismů a porovná je • popíše stavbu virů • popíše typy bakterií • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	• příčiny a důsledky rozmanitosti organismů • zavedení taxonomie, Linné • organismy jako původci nemocí (viry, bakterie, parazité, alergeny, přenašeči) • ochrana proti nemocem • definice zdraví a nemoci

• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu	• biologie člověka

Ekologie, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • vyjádří vlastními slovy adaptaci organismů na faktory prostředí • definuje populaci a společenstvo • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • provede rozbor potravní pyramidy • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	• ekologie jako obor • základní ekologické pojmy • jednotlivé faktory abiotické a biotické • adaptace organismů, pravidla • typy potravních řetězců a příklady • potravní pyramida • koloběh vybraných látek • toky energií v přírodě • příčiny nedostatku některých látek v potravě člověka • charakteristika jednotlivých typů krajiny • využití člověkem • klimax, sukcese

Člověk a životní prostředí, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	**učivo**
• popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • posoudí vliv své budoucí profese na životní prostředí • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • navrhne cesty minimalizace tvorby odpadů • rozčlení jednotlivé druhy odpadů • charakterizuje globální problémy na Zemi • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • navrhne pravidla chování v rodině v duchu strategie udržitelného rozvoje • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu	• ovlivňování prostředí člověkem z hlediska historického • vliv různých činností člověka na jednotlivé složky prostředí, • příklady • zátěž vybrané profese na životní prostředí • primární suroviny, druhotné suroviny • obnovitelné zdroje • definice odpadu, třídění, značení • minimalizace odpadů • přelidnění • surovinová a energetická, potravinová • krize • ochrana přírody a krajiny • organizace ochrany přírody, státní • a nestátní složky, hnutí • mapa chráněných území v ČR a regionu • biosférické rezervace UNESCO • zásady udržitelného rozvoje • význam, pravidla • nástroje společnosti na ochranu životního • prostředí – legislativa, dotační • a motivační politika státu • regionální ekologické problémy • environmentální problémy z praktického života

• uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • uvede základní ekologické zátěže regionu a jejich vliv na zdraví člověka • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví	

Dědičnost a proměnlivost, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše chemické složení organismů • vysvětlí princip a jednotlivé fáze proteosyntézy • vysvětlí podstatu denaturace a využití v praxi • popíše buněčný cyklus • vysvětlí rozdíl mezi mitózou a meiózou • objasní význam genetiky • vysvětlí základní genetické pojmy • interpretuje vlastními slovy Mendelovy zákony • řeší slovní úlohy s použitím Mendelových zákonů • řeší jednoduché příklady s krevními skupinami • vysvětlí rozdíly mezi dědičností pohlavně vázanou a pohlavně ovlivněnou • vysvětlí pojem "přenašečka choroby" • objasní podstatu daltonismu a hemofilie • vyjmenuje odchylky v dědičnosti pohlaví u člověka a jejich symptomy • vyjmenuje typy mutací • uvede příklady některých mutagenních faktorů • popíše vybrané choroby (způsobené mutacemi) • objasní význam a metody genetického poradenství • vysvětlí význam poznání krevních skupin při transfúzi • vysvětlí význam a úkoly lékařské genetiky • vyhodnotí vliv vnějších a vnitřních faktorů na zdraví jedince	• struktura nukleových kyselin • vztah nukleových kyselin k dědičnosti • proteosyntéza • chromozom, karyotyp • buněčný cyklus • dělení buňky • genetika jako věda • J. G. Mendel • pohlavní a nepohlavní rozmnožování – • podstata a výhody • dědičnost a proměnlivost organismů • dědičné choroby • mutace a mutagenní faktory • genetické poradenství • krevní skupiny

Evoluce, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní pojmy • vysvětlí princip evoluce a přírodního výběru • popíše změny ve stavbě těla člověka, které nastaly v průběhu hominizace a sapientace	• darwinismus, přírodní výběr • hominizace a sapientace

Etologie, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje etologii jako vědu • vysvětlí využití živočichů ve zdravotnictví	• etologie jako věda • canisterapie, hippoterapie • animoterapie

Laboratorní práce, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• zhotoví nativní preparát • provede popis a vyhodnocení pozorovaného objektu	**náměty pro praktická cvičení:** • základy mikroskopování • pozorování živočichů a rostlin

6.4 Matematické vzdělávání

Matematika je nedělitelnou součástí všech vědeckých disciplín a má tudíž své pevné místo v rámci školního vzdělávání, všeobecného i odborného.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích - v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase a podobně.

Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe.

Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Významně se podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Učivo oblasti matematického vzdělávání je pokryto předmětem:

- Matematika.

6.4.1 Matematika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Matematika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 232 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována v návaznosti na učební osnovy matematiky základní školy a to na vyučování v rozsahu 7 týdenních vyučovacích hodin za studium, přičemž v 1. až 3. ročníku se 1 hodina týdně vyčleňuje na cvičení, ve kterých se třída dělí na poloviny. Dělení žáků do skupin je závislé od počtu žáků ve třídě.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Práce s talentovanými žáky- žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, mezi školní – porovnání vzájemné úrovně škol, celostátní soutěže – matematická olympiáda, Klokan, matematická soutěž odborných škol).

Strategie výuky

V matematice je využíváno tradičních metod i moderních výukových metod. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné metody střídat a kombinovat. Rovněž je kladen důraz na propojení matematiky s praxí.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena školním klasifikačním řádem. K hodnocení žáků se používá různých forem písemného a ústního zkoušení. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh, schopnost samostatného úsudku, schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- porozumět probíranému učivu a pochopit souvislostí mezi jednotlivými tématy, a také mezi různými předměty;
- rozšiřovat si vědomostí, upevňovat dovednosti a mít zájem učit se a celoživotně vzdělávat;
- ovládat různé techniky učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů, pracovat v týmu;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhovat způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně, odborně a jazykově správně, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých.

Personální a sociální kompetence

- spolupracovat, nabídnout pomoc a nabízenou pomoc přijmout;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat;
- být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb;
- posilovat pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky);
- mít pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- důvěřovat ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a aktivně, dbát na dodržování pravidel chování, respektovat práva a osobnost jiných lidí, vážit si materiálních a duchovních hodnot;
- mít vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání v matematice se všemi mezipředmětovými souvislostmi.

Matematické kompetence

- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně;
- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky;
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- analyzovat a řešit problémy, vhodně a správně numericky zpracovat úlohy;
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty zpaměti, náročnější za použití kalkulátoru;
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek;
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit;
- rozvíjet prostorovou představivost;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální postup;
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- správně převádět a používat běžné jednotky;
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace);
- aplikovat znalosti o základních rovinných útvarech a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat znalosti o základních geometrických tělesech.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat informačních a komunikačních technologií při učení,
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet,
- využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi.

Občan v demokratické společnosti

Důsledná příprava vede k odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Člověk a svět práce

Statisticky zpracovat míru nezaměstnanosti v místě školy nebo bydliště, spolupracovat s místním úřadem práce.

Ovládat finanční matematiku.

Člověk a životní prostředí

Chápat význam životního prostředí pro člověka.

Statisticky zpracovat třídění odpadu, diskutovat na téma, zda je nebo není nutno odpad třídit z hlediska životního prostředí.

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Číselné množiny, 47 vyučovacích hodin z toho 16 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí aritmetické operace v množině reálných čísel • používá různé zápisy reálného čísla • používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu • provádí operace s mocninami a odmocninami • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahující mocniny a odmocniny	• číselné obory • reálná čísla a jejich vlastnosti • užití procentové počtu • absolutní hodnota reálného čísla • intervaly jako číselné množiny • mocniny s přirozeným, celočíselným a racionálním exponentem, odmocniny • operace s mnohočleny • rozklad mnohočlenů • lomené výrazy • výrazy obsahující mocniny a odmocniny

Řešení rovnic a nerovnic, 38 vyučovacích hodin z toho 12 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	• lineární rovnice, metody řešení • soustavy lineárních rovnic • lineární nerovnice • slovní úlohy • kvadratické rovnice a nerovnice • shrnutí poznatků

Planimetrie, 17 vyučovacích hodin z toho 6 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů • používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	• základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi • základní geometrické útvary v rovině • shodná a podobná zobrazení • trojúhelník a jeho vlastnosti • shodnost a podobnost trojúhelníků

	• Pythagorova věta • Euklidovy věty

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Planimetrie, 11 vyučovacích hodin z toho 5 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	• množiny bodů dané vlastnosti • mnohoúhelníky • kruh, kružnice a jejich části • obvody a obsahy rovinných obrazců • shrnutí poznatků

Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic, 33 vyučovacích hodin z toho 17 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů	• základní poznatky o funkcích: definiční obor, obor funkčních hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí • lineární funkce • nepřímá úměrnost • kvadratická funkce • racionální funkce • exponenciální a logaritmická funkce, logaritmus • goniometrie a trigonometrie - stupňová a oblouková míra • orientovaný úhel • goniometrické funkce ostrého úhlu v pravoúhlém trojúhelníku • goniometrické funkce obecného úhlu, grafy, vlastnosti • goniometrické rovnice • sinová, kosinová věta, obecný trojúhelník

Stereometrie, 16 vyučovacích hodin z toho 8 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny • určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie	• základní polohové a metrické vlastnosti útvarů v prostoru • základní tělesa, povrchy, objemy • aplikační úlohy

Statistika, 8 vyučovacích hodin z toho 4 hodiny cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí • čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	• statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativní • četnost a relativní četnost hodnoty znaku, tabulka četnosti, grafické znázornění rozdělení četností • rozdělení četnosti

	• charakteristika polohy - medián, modus, aritmetický, harmonický, geometrický průměr vážený • grafy histogram, polygon četností, • zpracování statistických údajů ze zdravotnické praxe

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Posloupnosti a jejich využití, 11 vyučovacích hodin z toho 5 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce • určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky • rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost • provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	• základní poznatky o posloupnostech - určení, graf, vlastnosti • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • finanční matematika

Kombinatorika, 14 vyučovacích hodin z toho 7 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • určí faktoriál čísla • řeší rovnice s faktoriálem • upravuje výrazy s faktoriálem	• faktoriál čísla • výpočty s faktoriály • variace, permutace bez opakování • kombinace bez opakování • vlastnosti kombinačních čísel • aplikační úlohy

Pravděpodobnost, 14 vyučovacích hodin z toho 7 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem	• náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu • jev náhodný, opačný, nemožný, jistý • množina všech možných pokusů, množina pokusů příznivých náhodnému jevu • výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu • shrnutí poznatků

Analytická geometrie, 23 vyučovacích hodin z toho 12 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) • řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek • užívá různá analytická vyjádření přímky	• soustava souřadnic, zobrazení bodu • délka a střed úsečky • vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru, velikost vektoru • operace s vektory • analytické vyjádření přímky v rovině • vzájemná poloha přímek • vzdálenost bodu od přímky • shrnutí poznatků

6.5 Vzdělávání pro zdraví

Cílem vzdělávání v této oblasti je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- definovat prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Učivo oblasti vzdělávání pro zdraví je rozvrženo do předmětů:

- První pomoc;
- Tělesná výchova.

6.5.1 První pomoc

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: První pomoc

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět První pomoc má žáky seznámit s novým pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému, naučit je pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích, při živelných katastrofách, teroristických útocích a jiných mimořádných situacích.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se podstaty poskytování první pomoci. Žáci jsou vedeni k osvojení nejen potřebných vědomostí, ale zejména ke zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci a zásad bezpečného chování v situaci obecného ohrožení.

Strategie výuky

Předmět první pomoci je chápán jako teoreticko - praktický. Vyučuje se v prvním ročníku v rozsahu 2 hodin týdně. Při výuce se třída dělí na skupiny. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Při výuce je volena metoda praktického nácviku, metoda zážitku a metoda odborného výkladu. Do výuky je dle možností zařazena exkurze do středisek integrovaného záchranného systému.

Hodnocení výsledků žáku

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád.

Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Písemné hodnocení je prováděno formou otevřených úloh nebo testů. Praktické hodnocení se provádí na základě řešení zadané modelové situace. Při hodnocení se sleduje správný postup při řešení situace a teoretická znalost. Hodnocena je také samostatná práce a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Budou rozvíjeny zejména:

- komunikativní a sociální dovednosti;
- praktické dovednosti;
- práce s informacemi;
- vyhodnocení získaných informací a formulování priorit;
- kompetence k řešení problému a spolupráce s jinými lidmi.

Kompetence k učení

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadanému úkolu;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení.

Komunikativní kompetence

- zapojit se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky.

Personální a sociální kompetence

- přijímat osobní zodpovědnost za provedení první pomoci;
- kriticky myslet a zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytnutí první pomoci;
- odhadnout své schopnosti;
- vyjmenovat faktory, které mají přímý vliv na vlastní zdraví;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- poskytovat pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- aplikovat zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc poskytnout;
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod do předmětu, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje základní pojmy • rozliší druhy první pomoci • vyjmenuje jednotlivé složky • integrovaného záchranného systému (IZS) • demonstruje předání potřebných informací složkám IZS	• význam, dělení první pomoci • integrovaný záchranný systém, základní • složky, jejich kompetence, způsoby • aktivace a komunikace s jednotlivými složkami

První pomoc při mimořádných událostech, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • definuje základní pojmy • specifikuje správný postup při mimořádných událostech • popíše obsah evakuačního zavazadla • dokáže rozpoznat varovný signál	• obecné zásady pro případ ohrožení • varovné signály, pohotovostní zavazadlo, evakuace, problematika davové psychózy a agresivního chování • nezbytná opatření při havárii s únikem • chemických a radioaktivních látek, • při živelných pohromách a smogové

• posoudí správný obsah vybavení lékárniček • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• situaci • ochrana člověka po mimořádných • událostech, protiepidemiologická opatření • příruční lékárna, základní vybavení v domácnosti, na pracovišti, autolékárnička

Jednotný postup při poskytování první pomoci, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí • posoudí závažnost situace a specifikuje strategii a taktiku poskytování první pomoci • demonstruje správný postup třídění raněných	• osobní bezpečnost zachránce • posouzení závažnosti situace, třídění raněných, zjišťování základních informací a jejich předání • orientace na místě nehody • jednotný postup poskytování první pomoci

Obvazová technika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a popíše zásady obvazové techniky • demonstruje přikládání jednotlivých typů obvazů	• zásady obvazové techniky • tlakový obvaz • šátkové obvazy • obinadlové obvazy

Polohování a transport zraněných, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a popíše pravidla a způsoby vyprošťování raněných • rozhodne o nutnosti transportu • demonstruje transport s pomůckami a bez pomůcek • pojmenuje a určí jednotlivé techniky vyprošťování a polohy raněných • vyzkouší si prakticky vyprošťovací techniky a jednotlivé polohy raněných • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí a bezpečí raněného	• pravidla a způsoby vyprošťování raněných • transport raněných bez pomůcek a s pomůckami • techniky transportu • základní polohy raněných při vyšetřování a ošetřování – Rautekova – zotavovací poloha, poloha vleže na zádech, poloha na břiše, v polosedě, na boku

Rány, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy ran, jejich rozsah a závažnost • demonstruje postupy ošetřování jednotlivých typů ran • uvědomuje si důležitost prostředků osobní ochrany • dokáže použít improvizované pomůcky • provede uložení postiženého do vhodné polohy	• charakteristika, dělení, příčiny, příznaky • cizí tělesa v ranách, v tělních otvorech • poranění zvířaty • zásady ošetřování jednotlivých typů ran

Krvácení, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvědomuje si důležitost prostředků osobní ochrany • vyjmenuje a charakterizuje druhy krvácení • navrhne správný postup poskytnutí první pomoci při krvácení a diskutuje o jeho správnosti • uvědomuje si nutnost provedení tepelného komfortu • pojmenuje možná rizika změny stavu raněného a význam stálého dohledu	• zevní krvácení • vnitřní krvácení • krvácení z tělních otvorů • protišokové opatření - tepelný komfort

Šok, křečové stavy, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje druhy a příčiny jednotlivých druhů šoků • pojmenuje mechanismy úrazů a další možné příčiny vedoucí k rozvoji šoku • určí příznaky šoku • provádí vhodná protišoková opatření • vyjmenuje příčiny a příznaky křečové aktivity • demonstruje správný postup poskytnutí první pomoci u křečových stavů • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• šok - druhy, příčiny a příznaky • první pomoc u šokových stavů (tepelný komfort) • křeče - příčiny a příznaky • epilepsie, tetanie, febrilní křeče

Bezvědomí, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje základní pojmy • vyjmenuje jednotlivé druhy poruch vědomí a pojmenuje jejich příčiny a příznaky • provede správný postup vyšetření stavu vědomí a dýchání • demonstruje první pomoc postiženému v bezvědomí, při kolapsu • uvědomuje si nutnost správné polohy raněného a stálého dohledu • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• poruchy vědomí – dělení, příčiny, příznaky • vyšetření stavu vědomí, dýchání • bezvědomí • kolapsové stavy

Neodkladná resuscitace, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše příčiny aspirace u dětí, dospělých a demonstruje správný postup poskytnutí první pomoci • dokáže rozpoznat zástavu dýchání a krevního oběhu • demonstruje správný postup KPR • uvědomuje si nutnost vlastního bezpečí	• aspirace u dětí a dospělých • diagnostika náhlé zástavy krevního oběhu • dělení neodkladné resuscitace • kardiopulmonální resuscitace u dospělého a u dítěte • etické aspekty neodkladné resuscitace, pomůcky k osobní ochraně a k rozšířené neodkladné resuscitaci • důvody ukončení kardiopulmonální resuscitace

Poranění hlavy, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a popíše nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy a obličeje • provede správný postup ošetření • uvědomuje si nutnost stálého sledování základních životních funkcí • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• poranění hlavy – příčiny, dělení, příznaky, komplikace • poranění obličeje

Poranění kostí a kloubů, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a vysvětlí dělení, příčiny, příznaky a ošetření zlomenin a poranění • názorně předvede správný postup ošetření zlomenin a poranění kloubů • uvědomuje si rizika nešetrné manipulace se zraněným • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• zlomeniny - charakteristika, dělení, příčiny, příznaky • zlomeniny horní končetiny • zlomeniny pánve a dolní končetiny • poranění kloubů - distorze, luxace, kontuze

Poranění hrudníku, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé typy poranění hrudníku • demonstruje správný postup ošetření při poranění hrudníku • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• charakteristika, dělení, příčiny a příznaky

Poranění břicha, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a objasní dělení, příčiny, příznaky a ošetření poranění břicha • provede správný postup ošetření poranění břicha • uvědomuje si rizika nešetrné manipulace s raněným • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• charakteristika, dělení, příčiny a příznaky

Poranění páteře a míchy, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• posoudí mechanismy vzniku poranění páteře a míchy • definuje příčiny, příznaky a ošetření poranění páteře a míchy • provede správný postup ošetření poranění páteře a míchy • uvědomuje si rizika spojené s nevhodným postupem při poskytnutí první pomoci • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• charakteristika, dělení, příčiny a příznaky

Poškození teplem, chladem a chemickými látkami, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje základní pojmy • přiřadí k jednotlivým typům poranění správný postup ošetření • provede první pomoc zraněnému dle typu poškození • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• charakteristika, dělení, příčiny a příznaky • popáleniny, poleptání • úraz elektrickým proudem, zasažení bleskem • úpal, úžeh • podchlazení, omrzliny

Návykové látky a akutní otravy, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje základní příčiny otrav • zdůvodní a demonstruje správný postup poskytnutí první pomoci dle příčiny otravy • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• otravy - druhy, příčiny, příznaky (jídlem, houbami, léky, alkoholem, drogami, oxidem uhelnatým a uhličitým)

Vybrané interní stavy, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a popíše správný postup poskytnutí první pomoci u vybraných interních stavů • provede správné ošetření • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• komplikace DM • bolesti na hrudi • cévní mozková příhoda

Specifická poranění, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a popíše správný postup poskytnutí první pomoci u tonutí, oběšení, uškrcení • provede správné ošetření • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• tonutí • oběšení a uškrcení

Akutní stavy v gynekologii, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje a popíše správný postup poskytnutí první pomoci u úrazů ženských pohlavních orgánů a překotného porodu • provede správné ošetření • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	• úrazy ženských pohlavních orgánů • překotný porod

6.5.2 Tělesná výchova

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Tělesná výchova

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 256 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, jsou jim vytvářeny podmínky ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vzdělávání v tělesné výchově, aby žáci dovedli zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje, uměli vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž, pociťovali radost a uspokojení z tělesné činnosti, využívali pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným postupům dle zásad fair play, chovali se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a v neposlední řadě zařazovali pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu.

Charakteristika učiva

Učivo v tělesné výchově představuje plánovitý systém vědomostí, pohybových dovedností a schopností, které si má žák osvojit. Je tvořeno z tematických celků: teoretické poznatky, tělesná cvičení (pořadová, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, aj.), gymnastika, rytmická gymnastika a kondiční cvičení, atletika, úpoly, pohybové a sportovní hry. Uvedené činnosti se vyučují v hodinách určených učebním plánem v týdenním rozvrhu.

Formou kurzu je realizováno lyžování, snowboarding a sportovní turistika. LVVZ je uskutečněn pro žáky prvního ročníku v rozsahu 35 hodin. Sportovně turistický kurz je realizován v 2. ročníku v rozsahu 30 hodin.

Náplň i výsledky vzdělávání obou kurzů jsou zařazeny v učeních osnovách příslušného ročníku.

Základní učivo je závazné pro všechny zdravotně způsobilé žáky. Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, prohlubují ho náročnějšími obměnami, způsoby nebo vazbami, které jsou uváděny v rámci rozšiřujícího učiva.

V zájmu dalšího rozšíření učiva tělesné výchovy je naší snahou doplnit základní pohybové aktivity např. plaveckým výcvikem, bruslením, cyklistikou. Realizace těchto aktivit se však odvíjí od plné finanční účasti zákonných zástupců žáků.

Žákům je nabízena možnost účastnit se školních turnajů (volejbalový, florbalový, v kopané, v košíkové, aj.) a soutěží (taneční). Nadaní žáci se účastní středoškolských turnajů a soutěží.

Strategie výuky

Tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně v každém ročníku. Výuka probíhá společně pro dívky a hochy. Učivo je rozčleněno zvlášť pro 1. ročník. Pro 2. - 4. ročník je učitel vybírá v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, (prostorové, materiální), konkrétní úrovní žáků (skupin, jednotlivců), jejich převažujícími pohybovými zájmy i vzhledem ke svému případnému speciálnímu pohybovému zaměření. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě.

Ve výuce jsou uplatňovány následující vyučovací metody:

- metody motivační: smyslem je zajistit vyšší aktivitu a osobní zainteresovanost;
- metody expoziční: cílem je zajistit předání obsahu učiva žákovi učitelem;
- metody fixační: jejich podstatou je procvičování, upevňování a zdokonalování již nacvičeného učiva;
- metody diagnostické: lze aplikovat vstupní diagnostiku, průběžnou a finální.

Hodnocení výsledků žáků

V tělesné výchově lze hodnocení charakterizovat jako proces soustavného poznávání, pozorování žáka, založený na zjišťování, zaznamenávání, posuzování jeho učební a pracovní činnosti a chování v hodinách. Hodnocení je v souladu se školním klasifikačním řádem a je výsledkem komplexního přístupu učitele. Klasifikace je v rozsahu pěti stupňů, žáci uvolněni ze zdravotních důvodů nejsou klasifikováni. Nejčastěji používanou formou hodnocení je slovní hodnocení a klasifikace. Hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro celkové hodnocení žáků je aktivita, individuální změny (dovednostní, výkonové, postojové), zvládnutí jednotlivých činností a testů vzhledem ke svým schopnostem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- dokáže pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- požádá, nabízí a přijímá pomoc v týmu.

Komunikativní kompetence

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace používá přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- mít zdravé sebevědomí;
- kreativně motivovat své okolí;
- mít kooperativní chování;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví;
- aktivně dbát o své zdraví;
- relaxovat duševně i fyzicky.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- je tolerantní vůči ostatním.

Občan v demokratické společnosti

V tělesné výchově si žáci rozvíjí svoji osobnost, a to tím, že si upevňují své sebevědomí a odpovědnost, morální hodnoty dodržováním zásad fair play, učí se toleranci, komunikaci. Zejména při sportovních a pohybových hrách jsou vedeni k řešení konfliktů, spolupráci, angažovat se nejen ve svůj prospěch, ale ve prospěch celku.

Informační a komunikační technologie

V tělesné výchově se žáci učí využívat prostředků IKT především při pořizování záznamů o pohybových aktivitách a vlastním výkonu, využitím záznamu při ukázce, výkladu a zpětné vazby k odstranění chyb, získáváním informací o sportovních činnostech.

Člověk a životní prostředí

Téma Člověk a životní prostředí se realizuje jednak ve vyučovacích hodinách, ale především na lyžařském výchovně výcvikovém kurzu a sportovně turistickém kurzu, které přispívají k upevnění vztahu k přírodě, k její ochraně a odpovědnosti a uvědoměním si vlivů zdravého prostředí na zdraví a život člověka. Tělesná výchova přispívá k osvojení zásad zdravého životního stylu, pozitivním vlivem tělesných aktivit na zdraví člověka.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dodržuje pravidla hygieny • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• význam pohybu pro zdraví • zásady bezpečnosti • hygiena cvičení a cvičebního prostředí • vhodné oblečení (cvičební úbor a obutí) • základní pravidla her

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• používá základní povely a správně na ně reaguje • zná základní nápravné cviky a jejich význam • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení za pomoci učitele • zařazuje pohybovou činnost do svého denního režimu dle svých schopností • vybere vhodná cvičení pro určité prostředí za pomoci učitele • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	jako součást všech tematických celků • pořadová-povelová technika, nástupové tvary, otáčení na místě • průpravná, všestranně rozvíjející, koordinační, kompenzační, relaxační, aj. • zásady přípravy organismu před a po pohybové činnosti, strečink • uvolňovací a dechová cvičení • cvičení pro správné držení těla • vyrovnávací cvičení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a kompenzaci jednostranného zatížení • cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti • negativní druhy zátěže, denní režim při zařazení pohybové činnosti, účinky cviků

Gymnastika, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozvíjí pohybové schopnosti dle individuálních možností • dle svých možností zvládne osvojované činnosti • dokáže spojit základní prvky do sestavy za pomocí učitele • zvládne jednoduché vazby	akrobacie • držení těla, chůze, modifikace poskoků, obraty, váha, kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách přeskok • roznožka přes kozu hrazda • náskok do vzporu, sešin vpřed, seskok zákmihem kruhy • komíhání, houpání odrazem střídmonož, sestava ze vzporu stojmo překot vzad a zpět kladina (obrácená lavička) • chůze, modifikace poskoků, obraty

	šplh • na tyči

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže spojit základní prvky do sestavy za pomocí učitele • ovládá základní prvky s náčiním • sladí pohyb s hudbou • ovládá cvičení dle cvičitele • zvládne jednoduché vazby	• rytmická gymnastika, aerobik, pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; základní taneční kroky • cvičení s náčiním: stepy, švihadla, tyče, gumy, činky, medicimbaly

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá tělo při pádech • uvědomuje si polohu těžiště a spolupracuje při skupinových hrách	• pády • základní sebeobrana • přetlaky, přetahy • úpolové hry

Atletika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • zvládá techniku běhu, běžeckou abecedu • ovládá startovní povely a polohy	• běhy • atletická abeceda • starty • hod medicimbalem • skok z místa

Sportovní hry, 32 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zvládá základní herní činnosti jednotlivce, spolupracuje s týmem, orientuje se v poli a dodržuje základní pravidla hry • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	odbíjená • přehazovaná jako průprava • přihrávky vrchní a spodní, podání, příjem podání, utkání 5:5,4:4,3:3 košíková • driblink, přihrávky, střelba, uvolňování hráče s míčem a bez míče, modifikované utkání florbal fusbal ringo

Testy zdatnosti, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ověří zdatnost motorickými testy, orientuje se v naměřených hodnotách	testové baterie: • člunkový běh • skok z místa

	• hod medicimbalem • přeskoky přes švihadlo • leh-sed • šplh a jiné

LVVZ

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dle svých možností zvládne osvojované činnosti • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • aplikuje zásady bezpečnosti a orientace na horách	• vhodná výzbroj a výstroj • základy sjezdového lyžování a snowboardingu • jízda na vleku • pohyb a pobyt v horském prostředí

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • sleduje sportovní informace ve sdělovacích prostředcích • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• bezpečnost a hygiena -vhodné oblečení, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí • význam pohybu pro zdraví • odborné názvosloví a komunikace • pravidla her, závodů a soutěží • zdroje informací

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • rozlišuje různé úrovně nasazení s ohledem na své zdraví a zdraví druhých • ovládá nástupové a pochodové tvary, obraty na místě i v pohybu • rozhodne o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • překoná překážky • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k	jako součást všech tematických celků • nástupové tvary a povelová technika • cvičení na přípravu organizmu k pohybové zátěži a po skončení zátěže (zahřátí, strečink) • cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti • kondiční cvičení-cvičební programy, kruhový trénink • cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení kompenzační, relaxační • překážková dráha

požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	

Gymnastika, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zhodnotí své pohybové možnosti a dosáhne osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • zvládá záchranu a dopomoc u osvojených činností • rozhodne o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • připraví prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	akrobacie • kotouly a jejich modifikace, obměny poskoků, skoků, přemet stranou, stoj na lopatkách, na rukou, na hlavě, sestava z prvků hrazda • výmyk, přešvih únožmo, spád závěsem v podkolení, seskok zákmihem přeskok • roznožka, skrčka, odbočka přes kozu, bednu, kruhy • svis vznesmo, svis střemhlav, překot vzad, houpání s obraty kladina • chůze, obraty, poskoky, rovnovážné postoje, volná sestava trampolína • opakované výskoky, z rozběhu skoky-skrčmo, roznožmo šplh • na tyči, na laně

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • sladí pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu) • uplatňuje zásady sportovního tréninku	• aerobik, stepaerobik, intervalové cvičení • cvičení s náčiním-švihadla, činky, gumy, tyče, gymbaly • tanec dle výběru

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • užívá bojové prvky v duchu fair play, dodržuje stanovená pravidla	• přetahy, přetlaky, údery, pády • základy sebeobrany • úpolové hry jednotlivců, družstev

Atletika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• rozvíjí svoji kondici, ovládá cvičení k posilování svalových skupin • ovládá správnou techniku běhu (práce nohou a paží) a startu • ovládá techniku hodu a skoku • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • posoudí a zhodnotí dosažené výkony s výkony ostatních • pozná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	• zdokonalení techniky běhu, startu • krátké sprinty, štafetový běh, vytrvalostní běh • skok daleký z místa • skok vysoký (nůžky, flop) • hody medicimbalem

Sportovní hry, 35 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • aktivně se zapojí do hry, spolupracuje s týmem • participuje na týmových herních činnostech družstva • zapojí se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci • rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmu • uplatňuje techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • rozliší jednání fair play od nesportovního jednání	odbíjená • odbití vrchní a spodní, podání, příjem, přihrávka, nahrávka • nácvik herních systémů • utkání 6:6 košíková • základní herní činnosti jednotlivce - dribling, přihrávky na místě a v pohybu, střelba, dvojtakt, uvolňování, obranný postoj, doskakování • osobní a zónová obrana • útočné kombinace-hoď a běž • herní systémy- postupný a rychlý protiútok • modifikované utkání • utkání 5:5 • florbal, futsal, házená • herní činnosti jednotlivce-základy • utkání ostatní drobné hry • ringo, ragby, frisbee, badminton, softtenis, stolní tenis, lakros, kuželky

Testy zdatnosti, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí zadané testy • posoudí a zhodnotí dosažené výkony s výkony ostatních • orientuje se v naměřených hodnotách • zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	testové baterie • přeskoky přes švihadlo • leh-sed • skok z místa • hod medicimbalem • člunkový běh • šplh na tyči a jiné

STK

výsledky vzdělávání	učivo
• aktivně se zapojí do hry, spolupracuje s týmem • Zapojí se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • rozliší jednání fair play od nesportovního jednání • diskutuje o pohybových činnostech, analyzuje je a hodnotí • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a udržuje je a ošetřuje	• pobyt a pohyb v přírodě • orientace v terénu • ochrana přírody • vodní turistika • vodní lyžování • pohybové a sportovní hry • plavání v přírodním prostředí • cyklistika

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • sleduje sportovní informace ve sdělovacích prostředcích • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • diskutuje o pohybových činnostech, analyzuje je a hodnotí • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a udržuje je a ošetřuje	• bezpečnost a hygiena - vhodné oblečení, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí • význam pohybu pro zdraví • odborné názvosloví a komunikace • pravidla her, závodů a soutěží • zdroje informací

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • rozlišuje různé úrovně nasazení s ohledem na své zdraví a zdraví druhých • ovládá nástupové a pochodové tvary, obraty na místě i v pohybu • rozhodne o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • překoná překážky • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne	jako součást všech tematických celků • nástupové tvary a povelová technika • cvičení na přípravu organizmu k pohybové zátěži a po skončení zátěže (zahřátí, strečink) • cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti • kondiční cvičení - cvičební programy, kruhový trénink • cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení kompenzační, relaxační • překážková dráha

kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	

Gymnastika, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zhodnotí své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • zvládá záchranu a dopomoc u osvojených činností • rozhodne o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • připraví prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	akrobacie • kotouly a jejich modifikace, obměny poskoků, skoků, přemet stranou, stoj na lopatkách, na rukou, na hlavě, sestava z prvků hrazda • výmyk, přešvih únožmo, spád závěsem v podkolení, seskok zákmihem přeskok • roznožka, skrčka, odbočka přes kozu, bednu, kruhy • svis vznesmo, svis střemhlav, překot vzad, houpání s obraty kladina • chůze, obraty, poskoky, rovnovážné postoje, volná sestava trampolína • opakované výskoky, z rozběhu skoky - skrčmo, roznožmo šplh • na tyči, na laně

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • sladí pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu) • uplatňuje zásady sportovního tréninku	• aerobik, stepaerobik, intervalové cvičení • cvičení s náčiním-švihadla, činky, gumy, tyče, gymbaly • tanec dle výběru

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • užívá bojové prvky v duchu fair play, dodržuje stanovená pravidla	• přetahy, přetlaky, údery, pády • základy sebeobrany • úpolové hry jednotlivců, družstev

Atletika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• rozvíjí svoji kondici, ovládá cvičení k posilování svalových skupin	• zdokonalení techniky běhu, startu • krátké sprinty, štafetový běh, vytrvalostní běh • skok daleký z místa

• ovládá správnou techniku běhu (práce nohou a paží) a startu • ovládá techniku hodu a skoku • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • posoudí a zhodnotí dosažené výkony s výkony ostatních • pozná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	• skok vysoký- (nůžky, flop) • hody medicimbalem

Sportovní hry, 34 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • zapojí se aktivně do hry, spolupracuje s týmem • participuje na týmových herních činnostech družstva • zapojí se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci • rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmu • uplatní techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • rozliší jednání fair play od nesportovního jednání	odbíjená • odbití vrchní a spodní, podání, příjem, přihrávka, nahrávka • nácvik herních systémů • utkání 6:6 košíková • základní herní činnosti jednotlivce - dribling, přihrávky na místě a v pohybu, střelba, dvojtakt, uvolňování, obranný postoj, doskakování • osobní a zónová obrana • útočné kombinace-hoď a běž • herní systémy- postupný a rychlý protiútok • modifikované utkání • utkání 5:5 florbal, futsal, házená • herní činnosti jednotlivce-základy • utkání ostatní drobné hry • ringo, ragby, frisbee, badminton, softtenis, stolní tenis, lakros, kuželky

Testy zdatnosti, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí zadané testy • posoudí a zhodnotí dosažené výkony s výkony ostatních • orientuje se v naměřených hodnotách • zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	testové baterie • přeskoky přes švihadlo • leh-sed • skok z místa • hod medicimbalem • člunkový běh • šplh na tyči a jiné

4. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • sleduje sportovní informace ve sdělovacích prostředcích • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • diskutuje o pohybových činnostech, analyzuje je a hodnotí • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a udržuje je a ošetřuje	• bezpečnost a hygiena - vhodné oblečení, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí • význam pohybu pro zdraví • odborné názvosloví a komunikace • pravidla her, závodů a soutěží • zdroje informací

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • rozlišuje různé úrovně nasazení s ohledem na své zdraví a zdraví druhých • ovládá nástupové a pochodové tvary, obraty na místě i v pohybu • rozhodne o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • překoná překážky • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	jako součást všech tematických celků • nástupové tvary a povelová technika • cvičení na přípravu organizmu k pohybové zátěži a po skončení zátěže (zahřátí, strečink) • cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti • kondiční cvičení-cvičební programy, kruhový trénink • cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení kompenzační, relaxační • překážková dráha

Gymnastika, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zhodnotí své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • zvládá záchranu a dopomoc u osvojených činností • rozhodne o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • připraví prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	akrobacie • kotouly a jejich modifikace, obměny poskoků, skoků, přemet stranou, stoj na lopatkách, na rukou, na hlavě, sestava z prvků hrazda • výmyk, přešvih únožmo, spád závěsem v podkolení, seskok zákmihem přeskok

	• roznožka, skrčka, odbočka přes kozu, bednu kruhy • svis vznesmo, svis střemhlav, překot vzad, houpání s obraty kladina • chůze, obraty, poskoky, rovnovážné postoje, volná sestava trampolína • opakované výskoky, z rozběhu skoky - skrčmo, roznožmo šplh • na tyči, na laně

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • sladí pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu) • uplatňuje zásady sportovního tréninku	• aerobik, stepaerobik, intervalové cvičení • cvičení s náčiním-švihadla, činky, gumy, tyče, gymbaly • tanec dle výběru

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • užívá bojové prvky v duchu fair play, dodržuje stanovená pravidla	• přetahy, přetlaky, údery, pády • základy sebeobrany • úpolové hry jednotlivců, družstev

Atletika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• rozvíjí svoji kondici, ovládá cvičení k posilování svalových skupin • ovládá správnou techniku běhu (práce nohou a paží) a startu • ovládá techniku hodu a skoku • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • posoudí a zhodnotí dosažené výkony s výkony ostatních • pozná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	• zdokonalení techniky běhu, startu • krátké sprinty, štafetový běh, vytrvalostní běh • skok daleký z místa • skok vysoký - (nůžky, flop) • hody - medicimbalem

Sportovní hry, 34 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • zapojí se aktivně do hry, spolupracuje s týmem • participuje na týmových herních činnostech družstva	odbíjená • odbití vrchní a spodní, podání, příjem, přihrávka, nahrávka • nácvik herních systémů

• zapojí se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci • rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmu • uplatní techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • rozliší jednání fair play od nesportovního jednání	• utkání 6:6 košíková • základní herní činnosti jednotlivce - dribling, přihrávky na místě a v pohybu, střelba, dvojtakt, uvolňování, obranný postoj, doskakování • osobní a zónová obrana • útočné kombinace - hoď a běž • herní systémy - postupný a rychlý protiútok • modifikované utkání • utkání 5:5 florbal, futsal, házená • herní činnosti jednotlivce-základy • utkání ostatní drobné hry • ringo, ragby, frisbee, badminton, softtenis, stolní tenis, lakros, kuželky

Testy zdatnosti, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí zadané testy • posoudí a zhodnotí dosažené výkony s výkony ostatních • orientuje se v naměřených hodnotách • zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	testové baterie • přeskoky přes švihadlo • leh-sed • skok z místa • hod medicimbalem • člunkový běh • šplh na tyči a jiné

6.6 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením a získají přehled o zdravotnických programech.

Cílem výuky je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi a prostředky informačních a komunikačních technologií a komunikoval pomocí Internetu.

Žák využívá poznatky a získané informace v oblastech svých zájmů pro své další vzdělávání, hledá souvislosti mezi získanými informacemi a propojuje informace se svými dosavadními poznatky.

Učivo oblasti vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je pokryto předmětem:

- Informační a komunikační technologie.

6.6.1 Informační a komunikační technologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, příspěvková organizace

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Informační a komunikační technologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 136 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

V předmětu Informační a komunikační technologie si žáci vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače. Žáci získají kompetence pracovat s běžným kancelářským softwarem, grafickým softwarem a s dalším aplikačním programovým vybavením v počítačových učebnách školy.

Charakteristika učiva

Předmět Informační a komunikační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s informačními a komunikačními prostředky a efektivně je využívali v jiných předmětech, v dalším studiu, v soukromém a občanském životě.

Strategie výuky

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Při výuce je kladen rovněž důraz na týmovou práci.

Metody výuky

- metody motivační - příklady z praktického života, možnost využití učiva v jiných tematických celcích;
- metody expoziční - postupy vysvětlování, zobecňování, využívání dataprojektoru;
- metody fixační - ústní a písemné opakování.

Formy výuky:

Žáci jsou rozděleni do dvou skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači. Pro výuku jsou k dispozici dvě počítačové učebny plně vybavené výpočetní technikou. Dělení žáků do skupin je závislé od počtu žáků ve třídě. Při výuce se používají výkladové hodiny s ukázkami (počítač, projektor), samostudium, referáty, přednášky, projekty a samostatná cvičení.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Podkladem pro hodnocení žáků je klasifikační řád školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- popsat možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- upevňovat si správné návyky k učení.

Kompetence k řešení problémů

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností,
- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu;

- diskutovat o problému;
- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat v konkrétních situacích.

Komunikativní kompetence

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence

- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- přijímat radu a kritiku;
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci;
- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci;
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na jeho zdraví;
- zvládat skupinové řešení úloh, práci v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s etickými normami, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- popsat vlastní práva i povinnosti;
- respektovat práva druhých;
- mít povědomí o veřejných záležitostech regionálního charakteru;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

Matematické kompetence

- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace);
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- s porozuměním číst matematický text;
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- aplikovat základní pojmy z oblasti informačních a komunikačních technologií;
- ovládat základní principy činnosti osobního počítače a jeho části;
- popsat základní a aplikační programové vybavení;
- rozumět principům operačního systému a umět pracovat s operačním systémem, s grafickým editorem;
- používat Internet jako základní otevřený informační zdroj a využívat jeho přenosové a komunikační možnosti;
- analyzovat text úlohy, postihnout podstatu problému a hledat nejjednodušší cestu řešení, odhadnout a zdůvodnit výsledky;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- používat administrativní styl při elektronické komunikaci;
- získávat přehled o zdravotnických programech;
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích;

- využívat informační a komunikační služby v souladu s etickými bezpečnostními a legislativními požadavky;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání.

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebe-odpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedli se orientovat v mediálních obsazích, dovedli jednat s lidmi, diskutovat a vážit si materiálních a duchovních hodnot. Snažili se chránit a zachovávat dobré životní prostředí pro budoucí generace.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se naučili vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v ní a posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy prostředí a lidskými aktivitami mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Základy informačních technologií, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• používá počítač a jeho periferie • je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky	• základní pojmy (hardware, software) • princip činnosti osobního počítače • části osobního počítače • periferní zařízení • základní a aplikační programové vybavení

Operační systém, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí • orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	• nastavení • práce s nápovědou • data, soubor, složka, souborový manažer • komprese dat • ochrana dat • ochrana autorských práv

Internet, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením	• internetový prohlížeč • informační zdroje na www • elektronická komunikace • práce s informacemi

• komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) jejich získávání • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává	

Textový editor, 22 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra) • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití	• nastavení dokumentu • formátování textu • vkládání objektů • práce s objekty a obrázky • hromadná korespondence • šablony • makra

Tabulkový procesor, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem)	• prostředí tabulkového procesoru • základní operace • tvorba tabulek a formátování • základní funkce • tvorba vzorců • grafy a jejich úprava • využívání funkcí • databáze • kontingenční tabulky

Prezentace, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu	• tvorba prezentace • nastavení prezentace a časování

a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem)	• přechody snímků • vlastní animace • přidání zvuku

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Základy databázového procesoru, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk) • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	• relační databáze • úvod • tabulky • formuláře • získávání informací z databáze • sestavy • tisk z databáze • prostředí odborného programu

Rastrová grafika, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • kopíruje sloučené objekty	• úvod: rastry a vektory • formáty souborů s obrázky • modely RGB, CMYK • malování obrázků • získávání fotografií • úpravy fotografií • výběry a koláže

Tvorba webových stránek, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací, atp.) • ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	• základy fungování www • systém domén, FTP a přenos souborů na server • algoritmizace (princip algoritmizace, sestavení algoritmů při řešení konkrétních úloh) • text a písmo • struktura dokumentu a formátování • odkazy • grafika - grafické formáty jpg, gif, png, vytváření a úprava obrázků, vkládání do stránek • tabulky • pravidla publikování na webu

Vektorová grafika, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • kopíruje sloučené objekty • pracuje se základními operacemi při kresbě obrázků • dodatky - prezentace na základě grafického software	• vektorové kresby a dokumenty • barvy a kompozice • obrázky pro web • animace obrázků • prohlížení a tvorba PDF souborů • technické a programové vybavení • zdroje

Práce v lokální sítí a komunikace, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření • využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování…) • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	• počítačová síť, server, pracovní stanice • připojení k síti a její nastavení • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • e-mail, organizace času a plánování • chat, videokonference, FTP…

Spolupráce částí balíku kancelářského SW, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	• aplikace operačního systému • kancelářský SW

Informační zdroje, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití	• informace a její charakter, práce s informacemi • metainformace • druhy informačních zdrojů • hodnota informace (relevance a kvalita) • etické a právní normy při práci s informacemi, ochrana autorských práv

• uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	

6.7 Ekonomické vzdělávání

Cílem této vzdělávací oblasti je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a naučí se orientovat v právní úpravě podnikání. Součástí je učivo o marketingu a managementu a využití jejich nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní.

Důležitá je také znalost fungování finančního trhu, národního hospodářství a EU. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru.

Vzdělávací oblast je úzce propojena s průřezovým tématem Člověk a svět práce a se standardem finanční gramotnosti pro střední vzdělávání.

Učivo oblasti ekonomického vzdělávání je pokryto předmětem:

- Ekonomika.

6.7.2 Ekonomika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Ekonomika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 64 hodin (vč. 2 hodin beseda/workshop)

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět vede žáky k získání ekonomických vědomostí a praktických dovedností, které umožní absolventovi úspěšně se uplatnit na trhu práce.

Charakteristika učiva

V rámci předmětu Ekonomika jsou žáci seznámeni se základními pojmy z oblasti ekonomických věd, předmět je zaměřen na získání základních poznatků z mnoha oblastí, mezi nimi základní ekonomické pojmy, principy tržního mechanismu a tržní ekonomiky. Následuje kapitola věnovaná podnikání (podnik – jeho funkce, činnosti, právní formy). Důležitou kapitolou je také oblast pracovně-právních vztahů s důrazem na praktické využití znalostí v praxi. Kapitola Daně je pak zaměřena na daňovou problematiku v ČR a státní rozpočet. Oblast finančního vzdělávání pokrývá základní pojmy z bankovnictví a základní produkty bankovního sektoru, pojišťovnictví a základní formy a účel pojištění. Oblast finanční gramotnosti žáků se pak zabývá detailněji hospodařením domácností a schopnosti řešit finanční situaci rodiny. Do předmětu Ekonomika je zahrnuta také kapitola Financování zdravotnictví, která pokrývá problematiku zdravotního pojištění, zdravotních pojišťoven a systému financování zdravotnictví v ČR.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje ve 3. ročníku. Je rozdělen na osm hlavních tematických celků, které na sebe navazují. Probrané teoretické učivo se procvičuje na praktických příkladech. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo diskuse spojená s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním. Žáci často pracují ve skupinách a výsledky své práce prezentují formou počítačových prezentací nebo referátů. Ze svých samostatných činností vyvozují závěry.

Metody výuky

- metody motivační – příklady z praxe, demonstrace;
- metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, nácvik dovedností, domácí práce, diskuse;
- metody expoziční - popis (např. živnostenského listu, pokladního dokladu, faktury, výkazu apod.);
- vyprávění (např. vyprávíme o ekonomickém dění, příklady z praxe), vysvětlování (např. ekonomických jevů a obecných závěrů), referáty, práce s učebnicí nebo s učebním textem, práce s odborným a denním tiskem, zápisy na tabuli, zápis promítnutý dataprojektorem.

Formy výuky

- hromadné vyučování – vyučování frontální;
- individuální i skupinová práce;
- ekonomické hry a experimenty;
- učitelem moderované celotřídní debaty;
- práce s médii;
- práce na PC (vyhledávání informací na internetu, zpracování dat v MS Excel, MS Word, vytváření prezentací v MS PowerPoint);
- beseda/workshop (např. banka, finanční poradenství apod.).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Žáci jsou hodnoceni při ústním zkoušení, písemném zkoušení, hodnoceny jsou také referáty, samostatná práce, práce na projektech apod.

Při klasifikaci se klade důraz na:

- samostatné vystupování žáků;
- jejich vlastní uvažování;
- propojování myšlenek (tzn. znalostí a dovedností z jednotlivých tematických celků a vyučovacích předmětů = mezipředmětové vztahy) a možnost jejich aplikace v praxi;
- prokazování praktických dovedností (např. vyplňování dokumentů).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- upevňovat si správné návyky k učení;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat v konkrétních situacích;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence

- jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat;
- zapojit se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence

- organizovat svou práci a práci v týmu;
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- flexibilně a vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky;
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti;
- odhadnout své schopnosti a možnosti adekvátně situaci;
- rozvíjet sebekritické myšlení a zdravé sebevědomí;
- uvědomit si možnost manipulace ze strany druhých;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí;
- mít povědomí o veřejných záležitostech regionálního charakteru;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás i ve světě, dokázat je zhodnotit a zaujmout vlastní stanovisko, být schopen o něm diskutovat s jinými a myslet kriticky;
- popsat vlastní práva i povinnosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi;
- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj osobnostní i odborný potenciál a své profesní cíle;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace);
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi;
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívat informační a komunikační služby v souladu s etickými bezpečnostními a legislativními požadavky.

Občan v demokratické společnosti

Toto téma vede žáky orientovat se v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit, vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažit se je zachovat pro budoucí generace. Orientovat se v zákonech upravujících podnikatelskou činnost a v informacích podávaných hromadně sdělovacími prostředky – reklamy – mít odpovídající míru sebevědomí, umět jednat s lidmi a mít schopnost morálního úsudku. Stát, politika, politický systém, soudobý svět - morálka, odpovědnost, solidarita – ovládat potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život, pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Jsou vedeni k písemnému vyjadřování při úřední korespondenci - schopnost využívat dostupné techniky (textové editory, tabulkové procesory apod.) - práce s informacemi (schopnost informace vyhledávat a zpracovávat).

Člověk a životní prostředí

Téma vede žáky jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické, ale i hledisko ekologické. Osvojit si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání − dokázat esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí − osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod do ekonomiky, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • rozpozná hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny	• předmět ekonomie • členění ekonomické teorie na makroekonomii a mikroekonomii • základní ekonomické pojmy

Podstata fungování tržní ekonomiky, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• na příkladu popíše fungování tržního mechanismu • posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku • vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny	• potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň • peníze – vznik a vývoj peněz • obchod – historický vývoj obchodu • výroba, výrobní faktory a hospodářský proces • trh, tržní subjekty • tržní mechanismus a jeho grafické vyjádření (nabídka, poptávka, cena)

Podnikání, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje různé druhy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky • vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet • na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; • vypočítá výsledek hospodaření • vysvětlí zásady daňové evidence	• právní formy podnikání, zákonná úprava podnikání • podnikatelský záměr – struktura, zpracování • podnikatelský rozpočet – náklady, výnosy • hospodářský výsledek (zisk, ztráta) • kalkulace a tvorba cen • základní pojmy a principy vedení daňové evidence • podnikání v České republice

Zaměstnání, pracovně-právní vztahy a mzdy, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo

• porovná na konkrétních příkladech zaměstnání s podnikáním
• orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody
  ○ vypočítá čistou mzdu
  ○ vypočte sociální a zdravotní pojištění
• vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými druhy mezd
• charakterizuje nezaměstnanost, její podstatu, příčiny, formy a důsledky
• orientuje se v situaci ztráty zaměstnání
	zaměstnání, pracovně-právní vztahy
	• základní zásady pracovně právních vztahů
	• ustanovení zákoníku práce
	• pracovní poměr, pracovní smlouva, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr
	• nezaměstnanost, ztráta zaměstnání
	mzdy, zákonné odvody
	• mzdová soustava, mzdové předpisy
	• základní mzdové formy
	• daň z příjmů
	• výpočet čisté mzdy
	trh práce
	• trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomik, práce v zahraničí
	• ukazatele trhu práce
	• všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů
	• možnosti uplatnění na trhu práce
	Úřady práce – služby činnosti v oblasti zaměstnanosti
	Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

Daně, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát • provede jednoduchý výpočet daní • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob • provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění • vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	státní rozpočet • podstata a funkce státního rozpočtu • struktura státní rozpočtu • proces tvorby státního rozpočtu • deficit, státní dluh daňová soustava v ČR • přímé a nepřímé daně • funkce a druhy daní • daň, plátce, poplatník • daňový doklad výpočet daní • výpočet daně z příjmu fyzických osob • výpočet sociálního a zdravotního pojištění • výpočet DPH další jednoduché výpočty daní

Finanční vzdělávání, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	• banky, druhy bank a jejich produkty • peníze, formy peněz, platební karty • platební styk v národní a zahraniční měně • úvěry, druhy úvěrů a jejich zajištění • úrok, RPSN, cena úvěru • úspory, investice • vliv inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel • pojišťovny a pojistné produkty • význam pojištění, druhy rizik • druhy pojištění • základní pojmy z oblasti pojišťovnictví

Hospodaření domácnosti, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • navrhne, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jejími subjekty a jejich možná rizika • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb včetně produktů finančního trhu) • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek	rozpočet domácnosti • domácí výdaje a příjmy • sestavení domácího rozpočtu • přebytek a nedostatek finančních prostředků • majetek a závazky domácnosti • obvykle způsoby nakládání s osobními financemi • pojištění ochrana spotřebitele • práva spotřebitele • předpisy na ochranu spotřebitele • obsah smluv • reklamační řízení

Financování zdravotnictví, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí způsob a zdroje financování • zdravotnictví • orientuje se v systému zdravotního pojištění a systému tvorby zdrojů k financování péče • vysvětlí způsoby úhrad poskytovatelům zdravotní péče	• financování zdravotní péče v ČR • zdravotní pojišťovny • zdravotní pojištění • způsoby úhrad poskytovatelům zdravotní péče

Beseda/workshop - s finančním poradcem, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	přínos tématu k naplňování klíčových kompetencí
učivo dle ŠVP hospodaření domácností • orientuje se v zabezpečení na stáří – penzijní připojištění, důchodové pojištění • orientuje se v zabezpečení na budoucnost – spoření, investování • charakterizuje možnosti finanční podpory dětí – spoření, investování • orientuje se ve státních dotacích – úspory na daních, spoluúčast státu na finančních produktech • charakterizuje možnosti financování bydlení – hypotéky, spoření, investování	personální a sociální kompetence • umět hospodařit s penězi (navázáno na RVP – adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální a ekonomické záležitosti, být finančně gramotný) • uvědomovat si hodnoty věcí • zvládat běžné záležitosti spojené se životem v demokratické společnosti

6.8 Odborné vzdělávání

Střední odborné vzdělávání vychází z celospolečensky vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské společnosti.

Hlavním cílem odborného vzdělávání je připravit žáky na výkon povolání praktické sestry. Svým obsahem rozvíjí jak odborné, tak i klíčové kompetence, a tím naplňuje profil absolventa.

Oblast odborného vzdělávání poskytuje žákům základní znalosti z vybraných klinických oborů, z oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemoci. Učivo této oblasti dává žákům ucelený přehled o teorii ošetřovatelství, znalosti a praktické dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o pacienty, a to jak v rámci všeobecné ošetřovatelské péče, tak i ošetřovatelské péče v jednotlivých klinických oborech a v péči komunitní.

Cílem vzdělávání v této oblasti je i vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.

Učivo této oblasti zároveň formuje vztah žáků k povolání zdravotnického pracovníka a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, včetně osvojení komunikativních dovedností a jejich využití při řešení konkrétních problémů a situací.

Během celého studia jsou žáci vedeni v rámci odborného vzdělání k osvojení a užívání odborné terminologie.

Odborné vzdělávání zahrnuje oblast Základ pro poskytování ošetřovatelské péče, Ošetřovatelství a ošetřování nemocných a Sociální vztahy a dovednosti a povinně volitelné předměty, které prohlubují a navazují na znalosti žáků z odborných předmětů a to ze Somatologie, Psychologie a komunikace.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Základu pro poskytování ošetřovatelské péče je rozvrženo do předmětů:

- Somatologie;
- Ochrana a podpora veřejného zdraví;
- Klinická propedeutika;
- Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny;
- Odborná latinská terminologie.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Ošetřovatelství a ošetřování nemocných je rozvrženo do předmětů:

- Ošetřovatelství;
- Ošetřování nemocných.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Sociální vztahy a dovednosti je rozvrženo do předmětu:

- Psychologie a komunikace.

Učivo odborného vzdělávání zahrnuje i povinně volitelné předměty:

- Seminář ze somatologie;
- Seminář z psychologie a komunikace.

6.8.1 Základ pro poskytování ošetřovatelské péče

Okruh má propedeutický charakter, neboť poskytuje žákům nezbytný odborný základ z vědních disciplín, které jsou potřebné pro poskytování ošetřovatelské péče a pro práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka. Žáci jsou vedeni k osvojení a užívání odborné terminologie.

6.8.1.1 Somatologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Somatologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 136 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje žákům základní vědomostí z klinicky aplikované anatomie a fyziologie. Učí základy medicínského jazyka a nomenklatury, prohlubuje znalosti žáků z biologie člověka a z dalších přírodovědných předmětů.

Předmět také poskytuje žákům základní znalosti z vybraných klinických oborů a lékařských věd. Rozšiřuje informace v oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- popsali anatomii a fyziologii jednotlivých orgánů lidského těla;
- aplikovali odbornou zdravotnickou terminologii;
- porozuměli obecné základy imunologie.

Charakteristika učiva

Témata jsou situována postupně tak, aby na sebe plynule navazovala anatomie a fyziologie daných celků a získané poznatky mohly být využity v dalších odborných i přírodovědných předmětech.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru s využitím znalostí a dovedností žáků z přírodovědných předmětů. Výklad je doplňován názornými ukázkami, anatomickými modely, obrazy, PC, prezentacemi na interaktivní tabuli.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní a písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje odborná znalost daného učiva, zvládnutí odborného názvosloví, forma vyjadřování, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými probranými tématy.

Hodnoceny jsou také referáty, samostatná práce a aktivita žáků. Hodnocení probíhá převážně individuální formou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- upevňovat si správně návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu.

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- zhodnotit fyziologii a patologii fyziologických funkcí;
- zhodnotit změny ve fyziologii jednotlivých orgánů.

Informační a komunikační technologie

V každé probírané oblasti jsou žáci vedeni ke zpracování referátů a prezentací s využitím informací poskytovaných dostupnými informačními a komunikačními technologiemi.

Člověk a životní prostředí

Téma je realizováno průběžně v rámci jednotlivých tematických celků.

1. ročník, 4 h týdně, povinný

Úvod do předmětu somatologie, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje somatologii jako vědu a vztah somatologie k dalším vědním oborům	• biologické a lékařské vědy • bio-psycho-sociální vztahy

Funkční morfologie tkání, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • definuje pojem tkáň	• stavba organismu • tkáň - stavba a definice

• rozlišuje typy tkání a jejich funkce	• epitelová tkáň - dělení dle tvarů, vrstev, funkce • pojivová tkáň - vazivo, chrupavka, kost • svalová tkáň - dělení • nervová tkáň • parenchymatická tkáň • regenerační schopnost tkání, hojení • vnitřní a vnější prostředí

Základní orientace na lidském těle, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla	• roviny a směry na lidském těle • základní topografie orgánů

Pohybový systém, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla • popíše obecnou stavbu kosti • vyjmenuje druhy kostí • vysvětlí stavbu kloubů • vyjmenuje pohyby v kloubech • popíše stavbu a funkci svalů a šlach • názorně ukáže jednotlivé orgány	• kostní tkáň, kostnatění, růst kosti • stavba kosti - vrstvy, popis, dělení kostí • kostra lidského těla • kostra lebky • páteř • kostra hrudníku • kostra horní a dolní končetiny • spojení kostí - klouby • přehled kloubů a jejich funkce • svaly - stavba, funkce • přehled svalových skupin • svaly hlavy a krku • svaly hrudníku • svaly břicha a zad • svaly horní a dolní končetiny

Krev, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • vysvětli funkci a složení krve • popíše krevní elementy, jejich funkci a množství • rozumí systému krevních skupin	• stavba a funkce krve • krevní plazma • krevní elementy – erytrocyty • krevní skupiny a Rh faktor • leukocyty • imunita • trombocyty • hemostáza

Oběhový systém, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu a funkci cév • popíše stavbu srdce • vysvětli funkci srdce, projevy a řízení srdeční činnosti • popíše velký krevní oběh	• stavba a funkce cév - tepny, žíly, vlásečnice • stavba srdce - dutiny srdeční, vrstvy srdce • funkce srdce - převodní srdeční systém, tep, krevní tlak, srdeční objem, zevní projevy srdeční - EKG,ECHO, ozvy • velký krevní oběh

• vysvětli průtok krve játry, • vysvětli průtok krve srdcem • definuje pojem míza, mízní uzliny, mízní cévy • popíše stavbu a funkci mízních orgánů • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu • názorně ukáže jednotlivé orgány	• žilní krevní oběh • krevní oběh mozkem, vrátnicový oběh, koronární oběh, placentární oběh, krevní oběh plodu • mízní oběhový systém • slezina

Dýchací systém, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • definuje pojem zevní a vnitřní dýchání • vysvětli pojmy dechový objem, kapacita plic, tkáňové dýchání • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu • názorně ukáže jednotlivé orgány	• stavba a funkce dýchací soustavy • horní cesty dýchací • plíce - stavba a funkce • mechanika dýchání a řízení dýchání • plícní objemy

Trávicí systém, 19 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • vysvětlí základní funkci trávicího systému • definuje pojmy trávení, vstřebávání, vylučování, metabolismus • popíše stavbu a funkci trávicí trubice • popíše stavbu a funkci žaludku • popíše stavbu a funkci tenkého a tlustého střeva • popíše stavbu a funkci jater a žlučových cest • popíše stavbu a funkci slinivky břišní • rozlišuje zevní a vnitřní sekreci slinivky břišní • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu • názorně ukáže jednotlivé orgány	• stavba a funkce trávicího systému • dutina ústní - stavba, funkce, zuby, jazyk, slinné žlázy • hltan, jícen - stavba, funkce • žaludek - stavba, funkce • tenké střevo - stavba, funkce • tlusté střevo - stavba, funkce • játra - stavba, funkce • žlučník a žlučové cesty • slinivka břišní - stavba, funkce • metabolismus tuku, cukru, bílkovin • vitamíny • složení potravy • projekce orgánů dutiny břišní

Močový a vylučovací systém, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci ledvin • popíše stavbu a funkci vývodných cest močových • definuje pojem mikce, diuréza • názorně ukáže jednotlivé orgány	• význam vylučovacího systému pro organismus • ledviny - stavba, funkce • tvorba moči - řízení diurézy • vývodné cesty močové - stavba, funkce

Kožní systém, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci kůže • vyjmenuje přídatné kožní orgány • popíše stavbu a funkci mléčné žlázy	• stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány - vlasy, chlupy, nehty • mléčná žláza • laktace, význam kojení

Látkové řízení organismu, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci látkového systému • názorně ukáže jednotlivé orgány	• látkové řízení organismu - hormony • přehled žláz s vnitřní sekrecí • hypotalamo - hypofyzární systém • hypofýza - stavba, funkce • štítná žláza - stavba, funkce • příštítná tělíska • nadledviny - stavba, funkce • slinivka břišní - stavba, funkce • varlata, vaječníky - stavba, funkce

Pohlavní systém, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí muže • popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí ženy • popíše základy fyziologie těhotenství a porodu • názorně ukáže jednotlivé orgány	• pohlavní systém muže - stavba, funkce • pohlavní systém ženy - stavba, funkce • menstruační cyklus • fyziologické těhotenství, vývoj plodu • porod, porodní fáze

Nervové řízení organismu, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci nervové buňky • definuje pojem nervový systém • popíše stavbu jednotlivých druhů receptorů • popíše stavbu a funkci sluchového ústrojí • popíše stavbu a funkci zrakového ústrojí • vysvětli stavbu a funkci mozku, prodloužené míchy, hřbetní míchy • názorně ukáže jednotlivé orgány	• obecné zásady, stavba a funkce nervového systému • neuron, synapse, reflexy, reflexní oblouk • receptory - dělení • zrakové ústrojí • sluchové ústrojí, ústrojí polohy a pohybu • centrální nervový systém, periferní nervový systém • mícha a míšní nervy • hlavové nervy • vegetativní nervový systém • stavba a funkce mozku, mozkové obaly, korové analyzátory • spánek

6.8.1.2 Ochrana a podpora veřejného zdraví

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Ochrana a podpora veřejného zdraví

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 34 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět je koncipován jako teoretický. Vychází z cílů Národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví.

Charakteristika učiva

Jednotlivá témata se zabývají ochranou a podporou zdraví, kladou důraz na pozitivní ovlivnění zdravého životního stylu, prevenci nemoci a sociálně patologických jevů. Témata objasňují systém zdravotní péče ČR, její organizaci a financování, přibližují problematiku bezpečnosti práce a ochrany zdraví, v neposlední řadě přibližují systém péče o zdraví realizovaný národními a regionálními programy podpory zdraví v souladu s WHO.

Strategie výuky

Předmět staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech. Vyučuje se v 1. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Při probírání nového tématu je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, diskuse, prezentace interaktivních výukových pomůcek a audiovizuálních dokumentů. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací, sledováním a analýzou aktuálních společenských trendů. Dle možností bude realizována účast žáků na veřejných či školních akcích k propagaci ochrany zdraví a zdravého životního stylu.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Hodnocena je aktivita žáků a vlastní ústní prezentace, u které hodnotíme odbornou správnost a aktuálnost informací, úroveň zpracování, formu vyjadřování a vystupování, schopnost logické argumentace, vysvětlení pojmů a obhájení si názorů, využití mezipředmětových vztahů a dovednosti řešit problémové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat v konkrétních situacích;

- získat informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu;
- diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzuje situaci, případný problém definuje, formuluje své myšlenky;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky;
- uvědomovat si hodnoty věcí;
- řešit konflikty a náročné životní situace;
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti;
- být si vědom možností manipulace ze strany druhých;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu;
- aktivně dbát o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- definovat vlastní práva i povinnosti.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Zdraví a nemoc, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní pojem zdraví, nemoc • uvede a charakterizuje pozitivní a negativní faktory, které ovlivňují zdraví • uvede nejčastější příčiny nemocí • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci organismu jako celku • popíše význam, cíle a organizační strukturu WHO, MZ ČR • diskutuje o zdravotní politice a ochraně veřejného zdraví ČR	• definice zdraví a nemoci • vnitřní a vnější determinanty zdraví • WHO, MZ ČR • zdravotní politika a ochrana veřejného zdraví ČR

Stav zdraví v ČR, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše systém poskytování sociální péče • vyjmenuje a objasní podstatu jednotlivých sociálních zařízení • vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví z osobního pohledu a z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče • pojmenuje a popíše demografické ukazatele zdraví • definuje pojem civilizační choroby, vyjmenuje příklady • identifikuje příčiny/rizikové faktory vzniku civilizačních chorob a formuluje možná opatření proti jejich vzniku • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví, ví, jak kompenzovat jejich nežádoucí účinky • vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciární prevencí • analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva • diskutuje o úloze státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • diskutuje o formách holistického vnímání ochrany zdraví během krizového stavu	• provázanost poskytování sociální a zdravotní péče • stav zdraví občanů v ČR • civilizační nemoci • prevence úrazů a nemocí • preventivní péče v ČR • krizové stavy v životě jedince i celé společnosti

Zdravý způsob života, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti • vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví jedince nebo skupiny s ohledem na osobnostní charakteristiky • vyjmenuje oblasti zdravého způsobu života a diskutuje o dané problematice • vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	• biorytmus člověka • význam pohybu, osobní návyky • zdravá výživa a stravovací návyky • poruchy příjmu potravy • duševní zdraví, mediální obraz krásy

• posoudí psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • vyjmenuje a charakterizuje poruchy příjmu potravy • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu	

Sexuální výchova, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní, co je to rizikové sexuální chování, vyjmenuje rizikové skupiny lidí • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • posoudí význam ochrany v sexuálním životě • vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé sexuální deviace	• partnerské vztahy • antikoncepce, interrupce • péče o reprodukční zdraví • pohlavní nákazy • sexuální deviace

Sociálně patologické jevy, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince, rodiny a společnosti • vyjmenuje rizikové skupiny lidí ohrožených vznikem sociálně patologických jevů • posoudí důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • vytvoří si odborné znalosti a dovednosti nezbytné pro prevenci nemocí a závislosti na návykových látkách • kriticky posoudí prostředí výskytu herních automatů • vysvětlí, jak řešit šikanu a sdělí na koho se obrátit • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt • definuje pojmy domácí násilí, syndrom CAN, EAN • identifikuje příčinu bezdomovectví a posoudí možnosti řešení dané situace	• rizikové chování mladých lidí • návykové látky a jejich vliv na člověka • závislost, její progrese a důsledky • kouření, alkoholismus • drogy a specifika drogové závislosti • patologické hráčství, netolismus • šikana • kyberšikana • sekty • domácí násilí • syndrom CAN, EAN • bezdomovectví • sebepoškozování • psychické a sociální důsledky nezaměstnanosti

• vyjmenuje a popíše možné důvody sebepoškozování • formuje možné psychické a sociální důsledky nezaměstnanosti a zdůvodní jejich vznik	

6.8.1.3 Klinická propedeutika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Klinická propedeutika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecné cíle předmětu

Předmět Klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro dovednosti a vědomosti, které má žák dále rozvíjet a prakticky aplikovat v předmětech Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných. Cílem předmětu je žáky seznámit se základními pojmy jako je zdraví, nemoc, anamnéza, příčiny nemoci. Součástí předmětu je naučit žáky rozpoznat subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, projevy regresivních a progresivních změn v organizmu, orientovat se v problematice nádorů a seznámit je s vyšetřovacími metodami používanými při diagnostice. Nedílnou součástí předmětu je základní znalost obecné a speciální farmakologie.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se základních pojmů užívaných v lékařství, symptomatologie jednotlivých onemocnění, vyšetřovacích metod a farmakologie.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, komunikace a diskusních metod, prezentace. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost odpovědí, užívání odborné terminologie, schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků. Dle možností jsou do výuky zařazeny odborné exkurze.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- upevňovat si správně návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu.

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky;

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokratické společnosti.

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Informační a komunikační technologie

V každé probírané oblasti jsou žáci vedeni ke zpracování referátů a prezentací s využitím informací poskytovaných dostupnými informačními a komunikačními technologiemi.

Člověk a životní prostředí

Vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a k principům šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod do předmětu, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje pojem klinická propedeutika	• charakteristika předmětu klinická propedeutika

Zdraví a nemoc, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje pojem zdraví a nemoc	• zdraví a nemoc

Příčiny nemoci, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí obecné principy vzniku a vývoje nemoci • na příkladech uvede příčiny vzniku nemoci • popíše prevenci infekčních chorob	• fyzikální a chemické příčiny nemoci (teplo, záření, elektrický proud, jedy) • biologické příčiny nemoci (základy mikrobiologie - viry, bakterie, plísně, paraziti, kvasinky) • prevence infekčních chorob

Anamnéza, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé typy anamnéz • demonstruje získávání jednotlivých typů anamnéz pomocí kladení správných dotazů/otázek	• druhy anamnézy (osobní, rodinná, pracovní, sociální, gynekologická)

Subjektivní a objektivní příznaky, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše subjektivní a objektivní příznaky nemoci včetně podrobnějšího členění základního příznaku • chápe rozdíl mezi subjektivními a objektivními příznaky • objasní význam ošetřovatelské symptomatologie • posoudí a zaznamená druhy, stupně a intenzitu bolesti • vyjmenuje a vysvětlí patologické poruchy spánku • definuje příznaky nevolnosti, žízně • posoudí poruchy vědomí • rozpozná jednotlivé typy poloh • definuje poruchy hybnosti • vysvětlí patologické projevy spojené s dušností, kašlem, zvracením • definuje patologické projevy na kůži • orientuje se ve fyziologických hodnotách fyziologických funkcí a rozpozná odchylky od těchto hodnot • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	• subjektivní příznaky nemoci (bolest, únava a poruchy spánku, nevolnost, žízeň, hlad, bušení srdce, závratě, pálení žáhy, svědění) • objektivní příznaky (polohy, poruchy hybnosti, dušnost, kašel, zvracení, otoky, změny na kůži, fyziologické funkce - krevní tlak, tělesná teplota, puls, dech, vědomí)

Regresivní změny, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje rozdíl mezi regresivními a progresivními změnami • definuje základní pojmy spojené s regresivními a progresivními změnami • vyjmenuje jednotlivé stupně dekubitů • popíše proces aterosklerózy • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	• atrofie, dystrofie (porucha metabolismu tuků, cukrů, bílkovin), litiáza, patologické pigmentace, dekubity, nekróza, gangréna, sepse • proces aterosklerózy

Progresivní změny, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje rozdíl mezi regresivními a progresivními změnami • definuje základní pojmy spojené s regresivními a progresivními změnami • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	• regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, dysplazie, transplantace

Nádory, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje nádor • orientuje se v dělení nádorů • popíše TNM klasifikaci • uvede v souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	• základní terminologie • základní rozdělení nádorů • TNM klasifikace • jisté a nejisté známky smrti

Záněty, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje zánět a jeho příčiny • rozpozná příznaky zánětlivých procesů • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	• záněty - příčiny, projevy, formy, terminologie

Vyšetřovací metody, 19 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozdělí vyšetřovací metody dle způsobu vyšetření a vyšetřovaného orgánu • vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření • vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických a léčebných metod • orientuje se v přípravě pacienta před vyšetřením a v péči po vyšetření u základních vyšetřovacích metod • objasní účinek rentgenového záření na lidský organismus • specifikuje prostředky zabezpečení ochrany lidského organismu před zářením • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	• fyzikální vyšetřovací metody • laboratorní vyšetřovací metody (biochemické, hematologické, mikrobiologické, sérologické) • zobrazovací vyšetřovací metody (RTG, CT, AG, MR, UZ, radionuklidové vyšetření, termografie) • endoskopické vyšetřovací metody (bronchoskopie, gastroskopie, ERCP, rektoskopie, kolonoskopie, cystoskopie, laparoskopie, artroskopie) • elektrografické vyšetřovací metody (EKG, EMG, EEG) • funkční vyšetřovací metody (plíce, tenké střevo, ledviny, pankreas)

Základy farmakologie, 13 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v obecné a speciální farmakologii • rozlišuje formy léků, indikační skupiny a způsoby aplikace • rozlišuje názvy a označení léčiv	• obecná farmakologie (označení a názvy léčiv, formy léků, účinky léčiv, způsoby podávání léků) • speciální farmakologie - analgetika, antipyretika, anodyna, spasmolytika

• objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu • popíše žádoucí a nežádoucí účinky léků • určí specifika podání jednotlivých skupin léků • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	• psychofarmaka (hypnotika, sedativa, antidepresiva) • antikoagulancia (perorální a injekční formy atikoagulačních léků) • antihypertenziva, vazodilatancia, diuretika • kardiotonika, antiarytmika • ATB, chemoterapeutika • léky ovlivňující dýchací systém (bronchodilatancia, antitusika, expektorancia, mukolytika) • léky ovlivňující činnost GIT (antacida, antiemetika, antiulcerotika, antidiarhotika, projímadla) • antidiabetika (PAD, inzulíny)

6.8.1.4 Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 34 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět je chápán jako teoretický, se zaměřením na práci s odbornými informacemi, s odbornou literaturou, zdravotnickou statistikou, učebními pomůckami a multimediálními programy a podobně.

Cílem předmětu je poskytnout žákům vědomosti z oblasti mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah mikroorganismů a životního prostředí. Dále připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění. Informovat žáky o podstatě fungování imunitního systému a o možnostech, jak tento systém posilovat.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno vzhledem k profilu absolventa a osahuje témata týkající se osobního i profesního života. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, prezentací a videoprojekcí, včetně diskusních metod. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, sledováním aktuálních statistických dat a odrazu aktuální epidemiologické situace v zemi.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace jsou stanovena podle školního řádu. Hodnocení se provádí formou ústního a písemného zkoušení. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost, užívání odborné terminologie, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- orientovat se v možnostech svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů, pracovat v týmu;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhovat způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě,);
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- dodržovat jazykovou a stylistickou normu v mluveném a psaném projevu;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat;
- své komunikativní dovednosti rozvíjet jako prostředek dialogu a argumentace;
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění.

Personální a sociální kompetence

- spolupracovat, nabídnout pomoc a nabízenou pomoc přijmout;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat;
- být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb;
- posilovat pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky);
- mít důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi;
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě internet a data vyhodnocovat.

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí vytvářet a upevňovat takové hodnotové postoje, které jsou potřebné k jednání odpovědného aktivního občana. Uvědomují si souvislosti mezi chování ve společnosti a dopadem na zdraví jedince, nutnost respektování (ale i odlišnosti) legislativy v závislosti na kulturní vyspělosti prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci mají získat znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce a naučit se orientovat v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru (mikrobiologie je důležitou součástí medicíny, farmacie, řady biologických vědních oborů).

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí efektivně využívat informační a komunikační technologie k získávání dat o epidemiologické situaci doma i ve světe, tato data kriticky vyhodnocovat a využít.

Člověk a životní prostředí

Žáci se učí vidět souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy. Chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Úvod do studia, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny • vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví • klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy	• definice a náplň oborů mikrobiologie (bakteriologie, virologie, parazitologie, mykologie), imunologie, epidemiologie a hygiena • význam spolupráce jednotlivých oborů mikrobiologie • mikroorganismy – jejich klasifikace a základní charakteristika • vztah makroorganismu a mikroorganismu

Mikrobiologie, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka • charakterizuje patogenní mikroorganismy • uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob • vysvětlí účinek antibiotik a chemoterapeutik • popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních onemocnění	• mikrobiální osídlení zdravého člověka • bakteriologie, virologie, parazitologie • mykologie (patogenita hub, typy mykóz) • parazitologie • odběr biologického materiálu, základy mikrobiologické diagnostiky • antimikrobiální látky • rezistence bakterií na antibiotika

Imunologie, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů • vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady • vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu • uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci)	• imunita • složky imunitního systému a jejich funkce v organismu • druhy imunity • poruchy imunity

Epidemiologie, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním • specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů • vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování • objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení a navrhne možnosti jejich prevence	• epidemický proces • podmínky šíření epidemického procesu • protiepidemická opatření • očkování • typy nákaz (respirační, alimentární, nákazy přenášené vektorem, poraněním zvířetem, ektoparazitární nákazy, nákazy přenášené pohlavním stykem, biologickým materiálem, nozokomiální nákazy) a jejich prevence

Hygiena, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci • objasní činnost orgánů hygienické služby • uvede předmět a úkoly komunální hygieny • vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě) • vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení • popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách	• obory hygieny a náplň jejich činnosti • hygiena obecná a komunální • hygiena provozu zdravotnických zařízení

6.8.1.5 Odborná latinská terminologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Odborná latinská terminologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 34 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Latinský jazyk a odborná latinská terminologie tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou průpravu a orientaci v řecko-latinském názvosloví a odborné lékařské terminologii, s níž se žáci budou setkávat jak při studiu, tak ve svém povolání i během dalšího celoživotního vzdělávání v rámci svého profesního růstu. Obecným cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci včetně latinského a řeckého názvosloví, aby si osvojili poznatky o systému jazyka, které mohou uplatnit jak v mateřském jazyce, tak i při studiu cizích jazyků. Znalost terminologie lékařských oborů vede k porozumění odbornému textu, k osvojení si nejdůležitější slovní zásoby, k pochopení gramatické struktury jazyka a prostřednictvím překladů latinských textů ke kultivaci ústního i písemného projevu žáků v mateřském jazyce a k rozvoji logického myšlení. Předmět přispívá k integraci poznatků z dalších předmětů, především odborných předmětů a fixuje pracovní návyky a postupy potřebné pro další studium. Vyučovací předmět připívá k celkovému rozhledu a obohacení žákovy osobnosti, k rozvoji jeho dovednosti zpracovávat a třídit informace a na jejich základě si vytvářet samostatný úsudek.

Charakteristika učiva

Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. odborné terminologie, a gramatických prostředků (práce s deklinačním systémem jazyka, vytváření adjektiv od anatomických názvů, použití předložkových vazeb, prefixů a sufixů) při stavbě diagnóz a jejich porozumění.

Učivo je strukturováno do celků:

- slovní zásoba; deklinační systém;
- adjektiva, vytváření anatomických adjektiv;
- stupňování adjektiv;
- stavba diagnózy;
- stavba diagnózy za použití předložek;
- řecká substantiva v odborné terminologii;
- prefixy, sufixy, slova složená v latinsko-řecké terminologii.

Strategie výuky

Zvolené metodické postupy mají povzbuzovat zájem žáků a dávat jim vědomí užitečnosti získávaných poznatků a dovedností. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Výuka je vedena formou výkladu, diskuse, práce s odbornými texty. Učitel při výuce aktivizuje a stimuluje žáky střídáním a využíváním různých postupů, metod a forem práce. Využívá vhodné pomůcky (učebnici, slovníky, odborné texty, gramatické přehledy aj.) k samostatné nebo skupinové práci žáků i k práci s texty pod jeho vedením. Odborné texty slouží k rozšiřování a upevňování slovní zásoby, Vyučující se soustřeďuje na slovní zásobu, tvoření slov (logické využívání prefixů a sufixů, skládání slov), probrané gramatické jevy a procvičování za účelem zapamatování. Učitel musí pravidelně gramatické učivo s žáky opakovat a procvičovat. Podle potřeby učitel ukládá žákům samostatné domácí práce.

K ověřování znalostí a míry probraného učiva využívá metodu individuálního nebo frontálního zkoušení, písemnou formou ověřuje zvládnutí menších i větších gramatických celků, překlady slovních spojení a diagnóz.

Metody výuky:

- metody motivační – příklady z lékařské praxe;
- metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, domácí samostatné práce;
- metody expoziční – výklad, práce s učebnicí nebo učebním odborným textem, zápisy na tabuli, zápisy promítané dataprojektorem.

Formy výuky:

- vyučování frontální, individuální a skupinové, práce na PC (vyhledávání informací na internetu, zadávání samostatné práce prostřednictvím internetu, vytváření prezentací), diskuse.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu a ohodnocení práce žáka vychází z jeho ústního a písemného projevu. Výsledky vzdělávání budou prověřovány verbálním zkoušením a písemnými pracemi. Při hodnocení přihlíží učitel k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy, zvládnutí slovní zásoby, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice. Stupeň hodnocení žáků závisí především na hloubce porozumění učiva, znalosti odborné slovní zásoby, schopnosti dávat poznatky do logických souvislostí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- racionálně se učit cizí jazyk v logické vazbě na ostatní jazykové a humanitní vzdělávání;
- pracovat efektivně s různými zdroji informací (slovníky, odbornými nebo jazykovými příručkami, internetem);
- získávat a písemně zpracovávat informace z textu;
- soustavně pracovat, logicky uvažovat a objektivně posuzovat a hodnotit své výkony.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, vytýčit strategii řešení a její varianty;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

- kultivovat jazykové vyjadřování a posílit komunikativní dovednosti;
- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a logicky;
- aktivně se účastnit diskusí;
- zaznamenávat podstatné údaje z textů za správného použití odborné terminologie;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností;
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce,
- přijímat hodnocení svých výsledků, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z ověřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- správně a přesně používat odbornou terminologii při zpracovávání a studiu odborných témat a různých pracovních materiálů;
- orientovat se ve zdravotnické dokumentaci písemné a elektronické formě.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Klade důraz na využití odborné latinsko-řecké terminologie v praxi, při výkonu povolání.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Řečové dovednosti, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborných termínech lékařských oborů • čte správně text • orientuje se v odbornému textu v písemné i ústní podobě (diagnóza, anamnéza, prognóza, receptura, anatomické termíny aj.) • orientuje se v textu tak, že rozezná hlavní a doplňující informace • sestaví odborné termíny podle strukturálních vzorců • užívá správně písemně i ústně odborné termíny a ustálené vazby užívané v odborné komunikaci • přeloží jednoduchý text z latiny do češtiny a naopak	receptivní: • poslech s porozuměním • čtení lékařské dokumentace s porozuměním produktivní: • mluvení • psaní latinská odborná terminologie (odborné texty, zdravotnická dokumentace, Atlas anatomie člověka)

Jazykové prostředky, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• píše latinská a řecká slova správně • samostatně pracuje s odborným textem, čte s porozuměním latinsko-řecký text • používá nejvíce frekventované lexikální jednotky s důrazem na slova, která dala základ internacionalismům a terminologii medicínských oborů • prokazuje znalosti z uvedené slovní zásoby produktivně a receptivně • uplatňuje běžně užívané latinské obraty v diagnózách a lékařské dokumentaci • používá je v logicky přesném významu • odvozuje význam slov podle znaků odvozování a skládání • zdůvodní logicky význam slova na základě etymologie	• psaní, výslovnost, pravopis • latinská abeceda • slovní zásoba • odborná terminologie; tvoření slov (odvozování a skládání z komponent latinských i řeckých, latinské a řecké prefixy a sufixy) • principy tvoření složených slov • obohacování latinského lexika přejímkami z řečtiny • slova latinského a řeckého původu v češtině

Gramatika, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• integruje poznatky z odborných předmětů do odborné latinské terminologie • spojuje odborné výrazy ve správných pádech • správně pojmenuje a zapíše zdravotnické termíny • rozpozná slova latinského a řeckého původu v češtině • uplatňuje znalost mluvnického systému při orientaci v textu a k pochopení gramatické struktury textu při čtení s porozuměním	• morfologie • základní kategorie jmenné • substantiva I. - V. deklinace • substantiva řeckého původu • adjektiva I., II. a III. deklinace • genitiv přívlastkový, pořadí přívlastků v latině • stupňování adjektiv pravidelné i nepravidelné a neúplné • anatomická adjektiva • předložkové pády, frekventované předložky a předpony v diagnózách • číslovky • řecká substantiva • prefixy, sufixy, složeniny, hybridní tvary

6.8.2 Ošetřovatelství a ošetřování nemocných

Učivo okruhu poskytuje žákům ucelený přehled o ošetřovatelství a ošetřování nemocných. Umožňuje jim získat odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o nemocné potřebné pro poskytování komplexní ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu.

6.8.2.1 Ošetřovatelství

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Ošetřovatelství

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 836 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět ošetřovatelství má žáky vést k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování pacientů s různými druhy chorob. Objasňuje systém klinických oborů a zvláštnosti ošetřovatelské péče u pacientů na oddělení vybraných klinických oborů.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelství, všeobecné ošetřovatelské péči a v ošetřovatelské péči v klinických oborech: vnitřního lékařství, chirurgie, urologie, ortopedie, traumatologie, neurologie, onkologie, gerontologie, gynekologie a porodnictví, pediatrie, kožního, očního, ORL, stomatologie a infekčního lékařství.

Strategie výuky

Vyučování má teoreticko-praktický charakter. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, prezentací a praktického nácviku. Vzhledem k převaze praktických činností je třída při výuce v 1. a 2. ročníku dělena na skupiny v maximálním počtu 12ti žáků. Ve 3. a 4. ročníku se třída dělí při výuce na 2 skupiny. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Jednotlivé výkony jsou předvedeny prakticky vyučujícím, a následně procvičovány na úroveň, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí. Při upevňování učiva je také uplatňována zásada spojení teorie s praxí, která vede žáky k tomu, aby získané vědomosti a dovednosti v odborném předmětu mohli včas a na odpovídající úrovni uplatnit v praxi. Z tohoto důvodu je praktické vyučování předmětu ošetřovatelství rozděleno ve 2. ročníku na výuku v odborné učebně ve škole s 6 hodinovou dotací týdně a na výuku v reálném prostředí zdravotnického nebo sociálního zařízení se 4 hodinovou dotací týdně. Aplikace teoretických poznatků a praktických dovedností v praxi je pro žáky významným motivačním činitelem, který přispívá k vytvoření a upevnění jejich kladného vztahu k povolání zdravotnického pracovníka.

Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, řešením modelových situací a sledováním aktuálních vývojových trendů v ošetřovatelství. Do výuky jsou zařazeny i odborné exkurze, odborné přednášky a semináře. Pozornost se zároveň věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Na výuku ošetřovatelství se navazuje v předmětu Ošetřování nemocných a při odborné praxi.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost, užívání odborné terminologie, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Do hodnocení je zařazeno i praktické provedení jednotlivých výkonů. Hodnotí se příprava a správnost vybraných pomůcek, praktické provedení výkonu, jeho přesnost a rychlost, schopnost přenést teoretické poznatky do praktického provedení. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- upevňovat si správné návyky k učení.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích.

Komunikativní kompetence

- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- být schopen sebereflexe;
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci;
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na zdraví člověka;
- charakterizovat odpovědný vztah ke svému zdraví.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- objasnit význam třídění odpadů;
- objasnit význam správné manipulace s kontaminovaným materiálem a odpadem.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat poskytnout první pomoc;
- popsat zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- orientovat se v systému péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- charakterizovat pojem ošetřovatelské standardy;
- použít standardy péče v praktické činnosti;
- osvojovat si nové technologické a odborné postupy;
- aplikovat získané vědomosti v praxi;
- kvalitou své práce zajišťovat dobré jméno organizace.

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péči:

- poskytovat ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;

- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propouštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii;
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

Občan v demokratickém společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Zvláště využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetřovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žák si osvojuje postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického týmu. Je veden ke znalosti ošetřovatelských standardů jednotlivých pracovišť. Učí se písemné i verbální komunikaci při spolupráci a jednotlivými členy zdravotnického týmu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žák je seznámen s konkrétním informačním systémem pracoviště. Žák umí pracovat se zdravotnickou dokumentací, například chorobopisem a sesterskou dokumentací.

Člověk a životní prostředí

Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví a dodržování léčebného režimu. Dále provádějí třídění odpadů a zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení.

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů − osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání − dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

1. ročník, 4 h týdně, povinný

Úvod do učiva, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní význam ošetřovatelského procesu v moderním ošetřovatelství • definuje a charakterizuje teorii ošetřovatelství • definuje základní rysy moderního ošetřovatelství • charakterizuje vývoj ošetřovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků • uvede některé požadavky kladené na osobnost praktické sestry • zná kategorie zdravotnických pracovníků a požadavky na jejich vzdělání • uvede možná rizika nemoci z povolání • jmenuje významné osobnosti ošetřovatelství	• úvod do předmětu ošetřovatelství • charakteristika ošetřovatelství • historie ošetřovatelství, významné osobnosti • osobnost praktické sestry • etický kodex zdravotnických pracovníků • pracovníci ve zdravotnictví, formy vzdělávání

Organizace práce ve zdravotnických zařízeních, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje jednotlivé organizační formy ošetřovatelské péče • vymezí kompetence praktické sestry • vyhledá potřebné zákony a vyhlášky k výkonu své profese • rozumí organizaci práce ve zdravotnictví	• organizace a řízení ošetřovatelské péče • organizační struktura zdravotnických zařízení • náplň práce a kompetence praktické sestry • právní odpovědnost při výkonu profese • úkoly a povinnosti praktické sestry při zajišťování BOZ na pracovišti

• charakterizuje jednotlivé typy zdravotnických zařízení • interpretuje význam týmové práce • interpretuje cíle léčebných řádů • respektuje práva pacientů • vysvětlí význam standardizace zdravotní péče • vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví • vyjmenuje základní měřící techniky • vysvětlí zajištění osobních údajů ve zdravotnictví (pacientů i zaměstnanců) • vysvětlí význam dodržování BOZ na pracovišti (ochrana zdraví, hlášení pracovních úrazů)	• přehled typů zdravotnických zařízení a specifikace jejich služeb • význam týmové práce ve zdravotnictví • organizační formy ošetřovatelské péče (primární a skupinová péče) • časové rozpisy služeb, pracovní náplň zdravotnických pracovníků (práce s dokumentací) • léčebný řád, práva pacientů • akreditace zdravotnických zařízení, audit, standardizace péče

Ošetřovatelský proces, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše princip ošetřovatelského procesu • definuje bio-psycho-sociální potřeby • orientuje se v hierarchii potřeb • popíše fáze ošetřovatelského procesu • definuje intervence vedoucí k uspokojování potřeb nemocných • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • vysvětlí význam zásad multikulturního ošetřovatelství	• ošetřovatelský proces • potřeby člověka (bio-psycho-sociální) • hierarchie potřeb nemocných s respektováním zásad multikulturního ošetřovatelství • fáze ošetřovatelského procesu • zjišťování potřeb nemocných - získávání informací pozorováním, rozhovorem • definování problému a příčin • stanovení ošetřovatelského plánu, jeho realizace a hodnocení

Ošetřovací jednotka, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé typy ošetřovacích jednotek • definuje inventář a spotřební materiál • popíše význam dodržování BOZ při práci na ošetřovací jednotce • vysvětlí zásady práce na ošetřovací jednotce	• typy ošetřovacích jednotek • vybavení ošetřovacích jednotek • inventář a spotřební materiál

Nemocný a nemocniční prostředí, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • orientuje se v ošetřovatelské dokumentaci • podílí se na příjmu, překladu a propuštění nemocných • rozumí pojmům hospitalizace, adaptace, maladaptace, hospitalismus • podílí se na prevenci hospitalismu	• příjem, překlad, propuštění • zdravotnická dokumentace • adaptace nemocného na hospitalizaci

Specifika ošetřovatelské péče na dětském oddělení, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše specifika ošetřovatelské péče na pediatrickém oddělení • dokáže popsat psychomotorický vývoj zdravého dítěte • užívá správně odbornou terminologii	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení, ochranně léčebný režim, vyšetřovací metody • Charta práv hospitalizovaných dětí • psychomotorický vývoj dítěte

• uvede zásady BOZ při práci na dětském oddělení • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim, vyšetřovací metody • zná způsob přípravy dítěte na vyšetření a asistenci v průběhu vyšetření • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem při jeho přípravě na vyšetření • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem a rodiči dítěte v průběhu hospitalizace • vyjmenuje práva hospitalizovaného dítěte • charakterizuje poruchu autistického spektra • rozpozná hlavní známky ohroženého a zanedbaného dítěte • dítě vhodně zabaví hrou přiměřenou jeho věku	• zvláštnosti ošetřovatelské péče v přístupu k dětem s poruchou autistického spektra • výchovná činnost praktické sestry na dětském oddělení • herní aktivity • specifika ošetřovatelské péče na dětském oddělení

Obvazová technika – cvičení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje základní pojmy • vysvětlí zásady při obvazování • popíše účel obvazové techniky • rozlišuje základní typy obvazového materiálu • názorně předvede přikládání jednotlivých typů obvazů • provede bandáž končetiny • popíše rizika nevhodně přiloženého obvazu	• význam obvazové techniky • zásady obvazové techniky • účel obvazové techniky • přehled a dělení obvazového materiálu • šátkové obvazy • náplasťové obvazy, prakové obvazy, prubanové obvazy • obinadlové obvazy • bandáže dolních končetin

Péče o pomůcky - cvičení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje pojmy dezinfekce, sterilizace a postupy prevence nozokomiálních nákaz • připraví a použije dezinfekční roztoky • připraví pomůcky ke sterilizaci • rozliší druhy a způsoby dezinfekce • rozliší druhy a způsoby sterilizace • uvede zásady hygieny rukou • dokáže vyjmenovat typy a příčiny nozokomiálních nákaz • vysvětlí význam bariérové ošetřovatelské péče	• základní pojmy (kontaminace, dekontaminace, asepse, expirační doba, expoziční doba) • dezinfekce, druhy, způsoby, dezinfekční prostředky • příprava dezinfekčních prostředků, zásady přípravy a použití • sterilizace, druhy, způsoby • příprava materiálu ke sterilizaci (druhy obalového materiálu ke sterilizaci) • manipulace se sterilním materiálem • prevence nozokomiálních nákaz (bariérový způsob ošetřovatelské péče)

Lůžko a jeho úprava - cvičení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• posoudí stupeň soběstačnosti nemocných • charakterizuje využití jednotlivých typů lůžek • provede úpravu lůžka bez nemocného • provede úpravu lůžka s nemocným • vysvětlí rozdíl mezi léčebnými a vyšetřovacími polohami • aktivně využívá léčebné i vyšetřovací polohy • provede aktivizaci nemocných	• typy lůžek pro děti a dospělé, základní vybavení • pomůcky doplňující lůžko, pomocná zařízení lůžka • úprava lůžka bez nemocného • úprava lůžka s nemocným • léčebné a vyšetřovací polohy nemocného • změny poloh, posouvání, přenášení nemocných • posouzení stupně soběstačnosti

• provede změnu polohy nemocného, jeho posouvání či přenášení a otáčení	• rozdělení a charakteristika pohybového režimu • nácvik sedu, stoje a chůze s nemocným

Hygienická péče u dětí a dospělých - cvičení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam hygienické péče • provede hygienickou péči nemocným v plném rozsahu s přihlédnutím k různé soběstačnosti a věku nemocného • vyjmenuje zásady hygienické péče u dětí • popíše zásady péče o vyprazdňování u dětí • aktivně pečuje o vyprazdňování nemocných • popíše stupně poškození kůže • provádí prevenci i ošetřování dekubitů a opruzenin • k popisu dekubitů a opruzenin používá doporučené hodnotící škály • vyjmenuje ošetřovatelské intervence, vedoucí k prevenci dekubitů a opruzenin • respektuje stud nemocných používáním vhodných pomůcek a komunikace	• význam hygienické péče • hygienické návyky s přihlédnutím k věku nemocných • hygienické vyprazdňování • nácvik péče o dutinu ústní, zvláštní péče o dutinu ústní • ranní a večerní toaleta • celková koupel nemocného na lůžku s využitím prvků bazální stimulace • mytí vlasů, odvšivování, péče o nehty • hygienická péče a péče o vyprazdňování u dětí • mytí znečištěného nemocného • péče o kůži • prevence opruzenin, dekubitů, příčiny vzniku, projevy • ošetřování nemocného s dekubity

Výživa nemocných - cvičení, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• stanoví nutriční skóre • vyjmenuje zásady racionální výživy • popíše dietní systém • popíše příznaky dehydratace • popíše možné způsoby podávání stravy nemocným • popíše postup podávání stravy dle pohybového režimu a stupně soběstačnosti nemocných • připraví pomůcky a prostředí k podávání stravy nesoběstačným nemocným • připraví pomůcky k podávání stravy nazogastrickou sondou • uvede druhy a používání potravin pro zvláštní účely	• význam dietního stravování • jednotný dietní systém • objednávání a dodávání stravy na ošetřovací jednotku • příprava nemocného ke stravování (úprava polohy, hygiena před stravováním) • příprava a podávání stravy nemocnému dle stupně sebepéče • podávání stravy nesoběstačným nemocným • zásady správné hydratace (vedení bilance tekutin) • podávání přípravků výživy nazogastrickou sondou

Sledování fyziologických funkcí – cvičení, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správnou odbornou terminologii • vyjmenuje základní subjektivní a objektivní příznaky nemoci • změří tělesné parametry • vypočítá BMI index • změří různými způsoby tělesnou teplotu • rozlišuje různé druhy teploměrů • změří hodnotu tlaku krve různými technikami • změří hodnoty pulsu a dechu • provádí záznam hodnot fyziologických funkcí do dokumentace	• sledování hmotnosti a výšky, výpočet BMI indexu, měření obvodů • měření tělesné teploty, místa měření, druhy teploměrů, záznam • měření krevního tlaku, hodnocení, záznam • měření pulsu a dechu, hodnocení, záznam • hodnocení stavu vědomí

• sleduje stav vědomí • rozliší kvalitativní a kvantitativní poruchy vědomí • vysvětlí fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí • dodržuje aktuální standardy pro měření fyziologických funkcí	

Péče o odpočinek a spánek – cvičení, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • vysvětlí význam a fáze spánku • popíše zvláštnosti potřeb spojených s potřebou spánku • respektuje délku spánku vzhledem k věku nemocných • charakterizuje poruchy spánku • navrhne opatření pro vytvoření vhodných podmínek pro spánek • popíše rozdíl mezi pasivním a aktivním odpočinkem	• charakteristika, význam a potřeba spánku • faktory ovlivňující kvalitu spánku • fáze spánku • poruchy spánku • spánková hygiena, zajištění kvalitního spánku • potřeba odpočinku • aktivní a pasivní odpočinek

Péče o nemocného s bolestí – cvičení, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše typy a charakter bolestí • vyjmenuje faktory, které ovlivňují vnímání bolesti • používá analogové vizuální škály k objektivizaci bolesti • analyzuje zvláštnosti potřeb spojených s prožíváním bolesti • vyjmenuje techniky a prostředky k prevenci bolesti, k terapii bolesti nemocného • provádí záznamy o bolesti do zdravotnické a ošetřovatelské dokumentace • respektuje zásady multikulturního přístupu v péči o nemocného s bolestí	• charakteristika, význam bolesti • typy bolesti • faktory ovlivňující vnímání bolesti • kulturní specifika prožívání bolesti • aktivní ošetřovatelská péče při mírnění bolestí a její prevence

2. ročník, 10 h týdně, povinný

Vizita - cvičení, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a sesterskou vizitou • asistuje u lékařské vizity • popíše organizaci práce praktické sestry po vizitě • orientuje se ve způsobech zaznamenávání informací po vizitě	• charakteristika a druhy vizit • asistence u lékařské vizity • sesterská vizita

Péče o vyprazdňování moče a stolice – cvičení, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • sleduje vyprazdňování močového měchýře • provádí sběr moče • změří hustotu moči • vede záznam o bilanci tekutin • předvede asistenci u jednorázového cévkování ženy • popíše rozdíly mezi přípravou pomůcek k jednorázovému a k permanentnímu cévkování ženy • připraví pomůcky a asistuje u cévkování muže • sleduje vyprazdňování stolice • zaznamenává změny ve vyprazdňování stolice • popíše rozdíly mezi jednotlivými typy klyzmat • na anatomickém modelu provede praktický nácvik jednotlivých druhů klyzmatu • vysvětlí pojem inkontinence • připraví a určí typ vhodných pomůcek pro inkontinentní pacienty • porozumí významu aktivní péče o inkontinentní nemocné	• sledování vyprazdňování močového měchýře (sběr, bilance, hustota, záznamy hodnot) • změny ve vyprazdňování moče - odborná terminologie • cévkování – účel, druhy cévek • asistence u cévkování ženy • asistence u cévkování muže • péče o močové katétry u nemocných starších 3 let • sledování vyprazdňování stolice • změny ve vyprazdňování stolice - odborná terminologie • klyzma (účel, druhy, praktické provedení) • inkontinence (typy, pomůcky) • zásady aktivní péče o inkontinentní nemocné

Podávání a aplikace léků – cvičení, 54 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra provádět • rozlišuje různé formy léků • rozumí principu objednávání a uložení léků • popíše specifika při práci s opiáty • popíše žádoucí a nežádoucí účinky léků • podává léky různými způsoby • připraví léky a pomůcky k inhalaci • aplikuje oxygenoterapii • připraví různé druhy injekcí • aplikuje různé druhy injekcí u dospělých a dětí starších 3 let věku • připraví antibiotika k podání různými způsoby • asistuje při aplikaci léků do žíly • asistuje při kanylaci periferních žil • připraví infuzní roztok • asistuje při podání infúze • asistuje při podávání krevních přípravků	• formy léků a jejich označení • objednávání a uložení léků, zvláštnosti při práci s opiáty • účinky a reakce na léky • perorální podávání léků • místní aplikace léků (do oka, ucha, nosu, na kůži a per rectum) • aplikace léků do dýchacích cest, inhalace • aplikace kyslíku, oxygenoterapie • aplikace injekcí, příprava nemocného, příprava pomůcek, zásady při aplikaci • aplikace injekcí do kůže a podkoží, místa vpichu, komplikace • aplikace injekcí do svalu, místa vpichu, komplikace • ředění antibiotik • příprava a asistence při aplikaci léků do žíly • asistence při kanylaci periferních žil • příprava a asistence při podávání infúzí • příprava a asistence při podávání krevních přípravků

Odběr biologického materiálu – cvičení, 51 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • vyjmenuje různé způsoby odběrů biologického materiálu • vyjmenuje zásady prevence přenosu infekčních chorob při odběrech biologického materiálů • zdůvodni hygienické zásady a BOZ při odběru a manipulaci s biologickým materiálem • předvede edukaci nemocného před odběrem biologického materiálu – moč, stolice, sputum • popíše přípravu nemocného před jednotlivými technikami odběru krve • připraví pomůcky k odsávání sekretu z horních dýchacích cest • připraví pomůcky k jednotlivým technikám odběrů • připraví pomůcky k výplachu žaludku • asistuje při výplachu žaludku	• zásady při odběru biologického materiálu • způsoby vyšetření biologického materiálu, prevence přenosu infekčních chorob • odběry moči, zásady sběru, druhy vyšetření, orientační vyšetření moči • odběry stolice, druhy vyšetření, techniky odběru, zásady • odběry sputa, včetně odsávání sekretu z horních cest dýchacích u pacientů starších 10 let • výtěry a stěry • odběry krve, technika odběru kapilární a venózní krve • výplach žaludku

Základní ošetřovatelské činnosti na chirurgických pracovištích – cvičení, 34 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • popíše zásady zacházení se sterilním materiálem • rozlišuje základní chirurgické nástroje • popíše a připraví převazový vozík • popíše způsoby hojení ran • asistuje při převazu aseptických a septických ran • připraví sterilní stolek k malým chirurgickým výkonům • vyjmenuje různé typy drénů a drenáží • pečuje o nemocného s drénem • připraví pomůcky k výměně stomického sáčku • vyjmenuje základní body edukace nemocného před ošetřením okolí stomie a před výměnou stomického sáčku • popíše úkoly praktické sestry v předoperační a pooperační péči • rozdělí pooperační komplikace a uvede příklady • vyjmenuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče u plánovaných a akutních operačních výkonů • vyjmenuje jednotlivé druhy punkcí • připraví nemocné k jednotlivým punkcím • popíše specifika péče o nemocné před a po punkci	rány - definice, způsoby hojení převaz - definice, účel • základní chirurgické nástroje • převazový vozík, vybavení • asistence při převazu aseptických ran • asistence při převazu septických ran • příprava sterilního stolku k malým chirurgickým výkonům • druhy drénů, drenáží • péče o nemocného s drénem • péče o stomie • předoperační a pooperační péče • příprava nemocného k jednotlivým punkcím, ošetření po punkci

Základy rehabilitačního ošetřovatelství – cvičení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • vysvětlí význam, metody a základní rozdělení rehabilitace	• význam pohybu, faktory ovlivňující pohyb • význam, metody a rozdělení rehabilitace • pasivní rehabilitační ošetřovatelství • polohování

• objasní použití prvků rehabilitace jako prevenci imobilizačního syndromu • připraví sestavu kondičního cvičení pro pacienta s ohledem na jeho věk a zdravotní stav • aktivně využívá zásad správného polohování nemocných • předvede způsoby polohování nemocného • připraví základní typy zábalů a obkladů • využívá aplikaci tepla a chladu • vysvětlí účinek tepla a chladu na organismus • předvede techniky dechové rehabilitace • používá prvky bazální stimulace • vysvětlí význam kompenzačních pomůcek a jejich využití • prakticky používá tabulky hodnotící soběstačnost nemocného • orientuje se v systému lázeňské léčby	• aktivní rehabilitační ošetřovatelství – kondiční cvičení, dechová rehabilitace, nácvik sedu, vertikalizace • aplikace zábalů, obkladů, léčivých koupelí • aplikace tepla a chladu • prvky bazální stimulace • kompenzační pomůcky • hodnocení soběstačnosti • balneologie

Ošetřovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu, péče o mrtvé tělo – cvičení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • popíše specifika péče o nemocné v terminálním stádiu • popíše postup při péči o mrtvé tělo • orientuje se v dokumentaci, která souvisí s úmrtím • vysvětlí nutnost dodržování práv nemocných v terminálním stádiu a dodržování zdravotnické etiky • popíše zásady hospicové péče	• ošetřovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu • péče o mrtvé tělo • dokumentace při úmrtí • komunikace s pozůstalými, etická stránka problému umírání a smrti • hospicová péče

Organizační a metodická příprava – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje pravidla pro zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace • ukáže uložení resuscitačních pomůcek • dodržuje pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, které vznikly ve zdravotnickém zařízení • poskytuje první pomoc při úrazu na pracovišti • orientuje se v protiepidemiologických opatřeních • používá osobní ochranné prostředky • používá pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací • respektuje práva nemocných • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech	• BOZ – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat zneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace • zápis do zdravotnické dokumentace a ostatní dokumentace • seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití • prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení • první pomoc při úrazech • protiepidemiologická opatření • zákaz konání práce ženami • poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadlo. • zdůraznění nutnosti respektovat práva nemocných

• dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • definuje zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik	• seznámení se zdravotnickými pracovníky oddělení, kategorizace zdravotnických pracovníků • seznámení s harmonogramem práce oddělení • seznámení s léčebným a organizačním řádem oddělení, specifika jednotlivých oddělení • péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace

Základní ošetřovatelská péče – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dokáže pečovat o lůžko s nemocného s různým stupněm soběstačnosti • vykonává činnosti přejímání, kontrole, manipulaci a uložení prádla • sleduje zdravotní stav nemocného • dodržuje prevence imobilizačního syndromu • manipuluje s pomůckami doplňující lůžko • polohuje nemocné • aktivně se podílí na prevenci opruzenin a dekubitů • provádí hygienickou péči o nemocné s různým stupněm soběstačnosti • využívá prvků bazální stimulace • dodržuje zásady podávání stravy s různým stupněm soběstačnosti • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče	• péče o lůžko u nemocných s různým stupněm soběstačnosti, manipulace s pomůckami doplňující lůžko • sledování zdravotního stavu nemocného • polohování nemocných, prevence opruzenin a dekubitů • hygienická péče u nemocných s různým stupněm soběstačnosti • využití prvků bazální stimulace • prevence vzniku imobilizačního syndromu

Specifika ošetřovatelské péče na dětském oddělení – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • používá platné ošetřovatelské standarty • asistuje u aplikace léků p.o. dětem od 3 let • asistuje u podávání inhalační terapie a kyslíkové terapie dětem od 3 let • pečuje o dýchací cesty, odsávání provádí u dětí od 10 let	• hygienická péče u dětí • asistence u podávání léků p.o. u dětí • asistence u inhalační terapie u dětí • asistence u aplikace i.m. a s.c. injekcí • péče o dýchací cesty • asistence u odběrů biologického materiálu u dětí • asistence u vizity, asistence u odborných a léčebných výkonů • měření fyziologických funkcí u dětí • podávání stravy u dětí, sledování bilance tekutin • péče o vyprazdňování moči a stolice • komunikace s dětmi různých věkových skupin

• asistuje u aplikace injekcí s.c. a i.m. dětem od 3 let • asistuje u provádění odběrů biologického materiálu dětem od 3 let • asistuje při vizitě, odborných diagnostických a léčebných výkonech • spolupracuje se zdravotnickým personálem při přijetí, překladu a propuštění nemocného dítěte • sleduje zdravotní stav dětí, měří fyziologické funkce, sleduje bilanci tekutin u dětí od 3 let • sleduje vyprazdňování moče a stolice u dětí od 3 let • podává stravu dětem od 3 let • pracuje s dokumentací • komunikuje s dětmi, vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby dětí • komunikuje a spolupracuje s rodiči nemocného dítěte • vykonává činnosti spojené s herními činnostmi • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče	• komunikace s rodiči • výchovné zaměstnání

Péče o výživu – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • podává stravu nemocným s různým stupněm soběstačnosti • dohlíží na dodržování pitného režimu • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin • podává potraviny pro zvláštní lékařské účely • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetřovací jednotce • motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu	• zásady podávání stravy u nemocných s různým stupněm soběstačnosti • podávání stravy pro zvláštní lékařské účely • prevence váhového úbytku nemocných • prevence dehydratace nemocných • měření a zápis bilance tekutin • měření a zápis příjmu potravy

Sledování fyziologických funkcí – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace	• sledování stavu vědomí • měření tělesné teploty, teplotní křivka • měření krevního tlaku, hodnocení, zápis do dokumentace

• rozliší změny stavu vědomí • změří tělesnou teplotu různými způsoby • změří krevní tlak • změří puls a dech • změří výšku a váhu nemocného • změří tělesné obvody • zapíše veškeré údaje o fyziologických funkcích do dokumentace • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče	• měření a sledování pulsu a dechu, hodnocení, zápis do dokumentace • sledování hmotnosti, výšky a tělních obvodů nemocných

Vizita – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • připraví nemocného k diagnostickým a léčebným výkonům • připraví nemocného a pomůcky k vizitě • aktivně asistuje u vizity • plní ošetřovatelské intervence v rámci svých kompetencí • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče	• příprava nemocného k vizitě • příprava pomůcek k vizitě • asistence u vizity, plnění ošetřovatelských intervencí

Aplikace různých forem léků – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení,
20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zásady BOZ při manipulaci s kyslíkem a kyslíkovou lahví • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • podává léky dýchacím a zažívacím ústrojím • aplikuje léky na kůži a do dutin • stará se o nemocného s kyslíkovou terapií • aplikuje léky pod kůži a do svalu injekční formou • asistuje při přípravě a aplikaci infuzních přípravků • sleduje a zaznamenává reakce nemocných na podávané léky • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče	• podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, sledování reakce nemocného • aplikace léků na kůži a do dutin • aplikace kyslíku – péče o nemocného s kyslíkovou terapií, péče o pomůcky, inhalace • aplikace léků injekční formou – aplikace pod kůži a do svalu • asistence při aplikaci injekcí, infuzních přípravků

Odběry biologického materiálu – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení,
12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje bezpečnostní zásady při odběru biologického materiálu • fyzicky a psychicky připravit nemocného k odběrům biologického materiálu • provede různé druhy odběrů biologického materiálu • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče	• dodržování bezpečnostních zásad při odběrech biologického materiálu • fyzická a psychická příprava nemocných na odběr • odběr materiálu na hematologické, biochemické, mikrobiologické

Základy aktivizace nemocných – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení,
12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • pečuje o pohodlí nemocného • komunikuje s nemocnými různého věku • provádí s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy • podílí se na zvyšování soběstačnosti nemocného • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče	• specifika při komunikaci s nemocnými různého věku • polohování a prevence dekubitů • komunikace s dlouhodobě hospitalizovanými nemocnými • komunikace se seniory • zvyšování soběstačnosti nemocných

3. ročník, 6 h týdně, povinný

Specifika ošetřovatelské péče u gerontologických pacientů, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše změny doprovázející stáří • respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče seniorům • orientuje se v organizačním zajištění péče o staré a dlouhodobě nemocné • vyjmenuje rizika vzniku imobilizačního syndromu • uplatňuje principy prevence vzniku imobilizačního syndromu	• stárnutí populace, sociální gerontologie • změny ve stáří, organizace péče o staré a dlouhodobě nemocné • etické aspekty holistického pohledu na stáří • význam preventivních opatření v základní ošetřovatelské péči o staré a chronicky nemocné (imobilizační syndrom, problémy s inkontinencí ve stáří, polymorbidita) • zvláštnosti ošetřovatelské péče o staré a chronicky nemocné

• specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných • uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se • zdravotním postižením, seniory • a dlouhodobě nemocné • samostatně vyhledá informace o institucích sociální péče v regionu, které poskytují pomoc seniorům a dlouhodobě nemocným • charakterizuje zásady hospicové péče • charakterizuje paliativní péči • a podmínky jejího poskytování • zdůvodní význam respitní péče • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství	• současné formy péče o staré občany, zařízení následné péče • respitní péče • charitativní zařízení • principy poskytování hospicové péče • sociální důsledky chronické nemoci • invalidita • ústavy sociální péče

Specifika ošetřovatelské péče na interním oddělení, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • popíše specifika ošetřovatelské péče na interním oddělení	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim • vyšetřovací metody • specifika ošetřovatelské péče na interním oddělení

Ošetřovatelská péče o nemocné s chorobami dýchacích cest, 22 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetřovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu dýchacího systému • vysvětlí funkci dýchacího systému • popíše patofyziologii nemocí dýchacího systému • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče o nemocné s onemocněním dýchacích cest • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u dětí s onemocněním dýchacích cest • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace	• anatomie a fyziologie dýchacího systému • zánětlivá onemocnění dýchacích cest (laryngitis, epiglotitis, bronchitis, pneumonie) • astma bronchiale, alergie (vakcinace) • chronická obstrukční plicní nemoc • respirační insuficience • TBC • bronchiektazie • zvláštnosti onemocnění dýchacích cest v dětském věku

Ošetřovatelská péče o nemocné s chorobami oběhového systému, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetřovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem	• anatomie a fyziologie oběhového systému • ICHS, AP, NAP • AIM • srdeční insuficience • hypertenze

• respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu oběhového systému • vysvětlí funkci oběhového systému • popíše patofyziologii nemocí oběhového systému • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním oběhového systému • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u dětí s onemocněním srdce • dokáže vysvětlit význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace	• poruchy srdečního rytmu, péče o nemocné s kardiostimulátorem • zánětlivá onemocnění srdce, získané srdeční vady • zvláštnosti onemocnění srdce u dětí (vrozené srdeční vady) • onemocnění tepen • trombembolická nemoc, rozdíly v potřebách akutní a chronické péče • onemocnění žil

Ošetřovatelská péče o nemocné s krevními chorobami, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetřovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše složení a funkci krve • popíše patofyziologii krevních chorob • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním krve • charakterizuje zásady ošetřovatelské péče u dětí s onemocněním krve • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace	• fyziologie krve • anémie • leukémie • krvácivé choroby • zvláštnosti krevních chorob u dětí

Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním zažívacího traktu, 26 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetřovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče • popíše stavbu zažívacího traktu • vysvětlí funkci zažívacího traktu • popíše patofyziologii nemocí zažívacího traktu • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u dětí a vybraných skupin nemocných	• anatomie a fyziologie zažívacího traktu • vředová choroba žaludku a dvanáctníku • onemocnění žlučníku a žlučových cest (zánět, konkrementy) • akutní a chronický zánět slinivky břišní • jaterní cirhóza, jaterní insuficience • zácpa, průjem • onemocnění tenkého střeva • onemocnění tlustého střeva • zvláštnosti onemocnění zažívacího traktu u dětí (malabsorpční syndrom, průjmová onemocnění, bronchiektazie, mukoviscidóza)

• vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním trávicího traktu • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace	

Ošetřovatelská péče o nemocné s endokrinologickým a metabolickým onemocněním, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetřovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu žláz s vnitřní sekrecí • vysvětlí funkci žláz s vnitřní sekrecí • popíše patofyziologii nemocí žláz s vnitřní sekrecí • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí • rozlišuje jednotlivé typy diabetu • objasní termíny spojené s léčbou a selfmonitoringem nemocného s DM • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u nemocných s diabetem mellitem • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u dětí a vybraných skupin nemocných • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace	• anatomie a fyziologie žláz s vnitřní sekrecí • hyperfunkce a hypofunkce štítné žlázy • DM (rozdělení, zásady léčby dietou, inzulinoterapie, edukace, monitoring) • onemocnění nadledvin • zvláštnosti ošetřovatelská péče u dětí s metabolickým onemocněním (fenylketonurie, diabetes mellitus)

Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním ledvin a močových cest, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • popíše stavbu ledvin a močových cest • vysvětlí funkci ledvin a močových cest • popíše patofyziologii nemocí ledvin a močových cest • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním ledvin a močových cest	• anatomie a fyziologie ledvin a močových cest • záněty močových cest (cystitida, pyelonefritida) • glomerulonefritida • akutní a chronická renální insuficience, • eliminační metody (hemodialýza, peritoneální dialýza) • renální kolika (konkrementy) • onemocnění prostaty • inkontinence (druhy, pomůcky)

Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním centrální nervové soustavy, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • popíše specifika ošetřovatelské péče na neurologickém oddělení • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetřovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • popíše stavbu a funkci centrální nervové soustavy • popíše patofyziologii nemocí CNS • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • rozlišuje různé druhy poruch vědomí • popíše postup první pomoci u nemocného s epileptickým záchvatem • popíše možnosti rehabilitační péče u nemocného s neurologickým postižením • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim • vyšetřovací metody • specifika ošetřovatelské péče na neurologickém oddělení • anatomie a fyziologie CNS • porucha vědomí (kvantitativní, kvalitativní), • apalický syndrom (bazální stimulace) • péče o nemocné v komatu, s intubací a tracheostomií • CMP • zánětlivá onemocnění CNS (meningitis, encefalitis) • epilepsie • roztroušená skleróza • Alzheimerova choroba • Parkinsonova choroba • zvláštnosti ošetřovatelské péče u dětí s onemocněním CNS (febrilní křeče, meningitis, epilepsie)

Ošetřovatelská péče o nemocné na chirurgickém oddělení, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci gastrointestinální soustavy • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • charakterizuje jednotlivé druhy kýl • charakterizuje náhlé příhody břišní • popíše indikace vedoucí k amputaci • rozliší jednotlivé druhy stomií • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim • vyšetřovací metody • specifika ošetřovatelské péče na chirurgickém oddělení • anatomie a fyziologie GIT • náhlé příhody břišní – rozdělení, projevy • kýly • akutní pankreatitida • biliární kolika • apendicitis • střevní neprůchodnost - ileus • stomie • amputace končetiny

Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním pohybového systému, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • popíše specifika ošetřovatelské péče na ortopedickém oddělení	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim • vyšetřovací metody • specifika ošetřovatelské péče na ortopedickém oddělení • anatomie a fyziologie pohybového systému

• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu pohybového systému • vysvětli funkci pohybového systému • popíše patofyziologii nemocí pohybového systému • popíše oblasti péče o nemocného po operaci kloubů • vybere vhodné rehabilitační postupy u pacienta po TEP kolene a kyčle • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním pohybového aparátu	• zánětlivá onemocnění (polyartritida, dna) • artróza • totální endoprotéza kloubu kolenního, kyčelního a ramenního (TEP)

4. ročník, 6 h týdně, povinný

Ošetřovatelská péče o nemocné s traumatologickým onemocněním, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci kostí a kloubů • rozumí mechanismu vzniku poranění kostí, kloubů a svalů • popíše jednotlivé typy poranění hlavy • popíše jednotlivé typy poranění páteře a míchy • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • popíše jednotlivé typy poranění hlavy • popíše jednotlivé typy poranění páteře a míchy • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných	• anatomie kostí a kloubů • poranění kostí (typy zlomenin) • poranění kloubů a svalů • zlomeniny krčku (extenze, osteosyntéza) • poranění mozku (komoce, kontuze, komprese, krvácení, edém mozku) • poranění páteře a míchy

Ošetřovatelská péče na onkologickém oddělení, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • vysvětlí rozdíl mezi chemoterapii a radioterapii • popíše předepsané pracovní postupy a zásady BOZ při práci s cytostatiky • popíše zásady BOZ a předepsané standardy ošetřovatelské péče v kontaktu s onkologicky nemocným • vyjmenuje nežádoucí účinky onkologické léčby • popíše patofyziologii onkologických onemocnění • popíše specifika ošetřovatelské péče u nemocných na onkologickém oddělení	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení, vyšetřovací metody, BOZ při práci • způsoby terapie onkologicky nemocných • ošetřovatelská péče o nemocné v průběhu a po aktinoterapii s přihlédnutím k jeho základním i vyšším potřebám, prevence a terapie postradiačního syndromu • ošetřovatelská péče o nemocné v průběhu chemoterapie • ošetřovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním plic • ošetřovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním GITu

	• ošetřovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním kůže

Ošetřovatelská péče na gynekologicko-porodnickém oddělení, 33 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na gynekologicko - porodnickém oddělení • užívá správně odbornou terminologii • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství • objasní nutnost zajištění psychické pohody u žen s gynekologickým onemocněním • vysvětlí specifika ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním zevních a vnitřních gynekologických orgánů • popíše přípravu a péči o nemocnou před a po malém gynekologickém zákroku • popíše jednotlivá období těhotenství • vysvětlí význam návštěv těhotenské poradny • popíše specifika ošetřovatelské péče u žen v průběhu porodu • vyjmenuje úkoly praktické sestry v předporodní přípravě rodičky • charakterizuje průběh fyziologického šestinedělí • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u žen v šestinedělí • vyjmenuje faktory vedoucí k patologickému šestinedělí • popíše znaky fyziologického novorozence • popíše první ošetření novorozence • vysvětlí význam kojení	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim • vyšetřovací metody • specifika ošetřovatelské péče na gynekologicko - porodnické oddělení • anatomie a fyziologie ženského pohlavního systému • ošetřovatelská péče o ženu se zánětlivým onemocněním • ošetřovatelská péče o ženu s nádorovým onemocněním gynekologických orgánů • ošetřovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním prsu • ošetřovatelská péče o ženu před a po malých gynekologických zákrocích • ošetřovatelská péče o ženu před a po operačním výkonu • průběh těhotenství, vedení těhotenské poradny • ošetřovatelská péče o ženu před a po porodu (porod přirozený, operativní) • ošetřovatelská péče o ženu v šestinedělí • ošetřovatelská péče o novorozence • kojení

Práce v terénu, v dětských zařízeních a léčebných ústavech, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči • orientuje se v úsecích a náplních práce v ambulantních zařízeních • popíše postupy při poskytování ošetřovatelské péče nemocným v domácí péči • popíše specifika práce v ústavních zařízeních • užívá správně odbornou terminologii • dokáže obhájit smysl sociálně právní ochrany dětí • popíše typy náhradní rodinné péče • vysvětlí význam osobní asistence	• úseky a náplň práce v ambulanci, vedení dokumentace • ošetřovatelská péče u dospělých v domácí péči - její výhody pro biopsychosociální jednotu nemocného • specifika práce v dětských centrech, stacionářích, ozdravovnách, dětských domovech • specifika práce v ústavech pro děti s různými formami handicapu • náhradní rodinná výchova - osvojení, pěstounská péče • zařízení ústavní a ochranné výchovy • osobní asistence

Ošetřovatelská péče na infekčním oddělení, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na infekčním oddělení • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem a dospělým • vysvětlí význam očkování jako prevenci infekčních chorob • popíše specifika ošetřovatelské péče o děti a dospělé nemocné na infekčním oddělení • Popíše zásady bariérového systému ošetřovatelské péče • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, diferencovaná ošetřovatelská péče, vyšetřovací metody • ošetřovatelská péče u dětí s infekčními chorobami (běžné dětské infekční nemoci) • očkovací kalendář • ošetřovatelská péče o nemocné s hepatitidami typu A, B, C • ošetřovatelská péče o nemocné s HIV infekci a s AIDS

Ošetřovatelská péče na psychiatrickém oddělení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na psychiatrickém oddělení • definuje závislost • popíše specifika ošetřovatelské péče o nemocné na psychiatrickém oddělení • charakterizuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče u jednotlivých duševních nemocí • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřování nemocných s duševní nemocí • vyjmenuje práva duševně nemocných	• charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • ošetřovatelská péče o nemocné se schizofrenií • ošetřovatelská péče o nemocné s psychózou • ošetřovatelská péče o nemocné s duševními poruchami vyvolanými užíváním psychoaktivních látek • ošetřovatelská péče o nemocné s různými typy závislostí

Ošetřovatelská péče na očním oddělení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na očním oddělení • vysvětlí mechanismus vzniku očních vad • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem a dospělým nemocným • popíše specifika ošetřovatelské péče o nemocné s onemocněním oka	• charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • oční vady (vrozené, získané) • ošetřovatelská péče o nemocného s kataraktou • ošetřovatelská péče o nemocného s glaukomem

Ošetřovatelská péče u nemocných na otorinolaryngologickém (ORL) oddělení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na oddělení ORL • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem a dospělým nemocným • popíše specifika péče o nemocné na oddělení ORL	• charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • ošetřovatelská péče u dětí a dospělých před a po adenotomii, tonzilektomii • ošetřovatelská péče u dětí s otitis • ošetřovatelská péče u nemocných s Menierovou chorobou

Ošetřovatelská péče na dermatovenerologickém oddělení, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na kožním oddělení • popíše zásady bariérového systému ošetřovatelské péče, řídí se zásadami BOZP při práci • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem a dospělým • popíše specifika ošetřovatelské péče o nemocné s pohlavními chorobami • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství	• charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • ošetřovatelská péče o děti a dospělé se zánětlivým a alergickým onemocněním kůže • ošetřovatelská péče o nemocné s bércovým vředem • ošetřovatelská péče o nemocného s psoriásou • ošetřovatelská péče o nemocného s pohlavními chorobami (dispenzarizace, depistáž, povinnost hlášení)

Ošetřovatelská péče na stomatologickém oddělení, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim • popíše vyšetřovací metody na stomatologickém oddělení • vyjmenuje příznaky stomatologických onemocnění • popíše druhy prevencí ve stomatologii • určí a pojmenuje základní a speciální pomůcky k ústní hygieně • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče dětem a seniorům • vyjmenuje základní úkoly praktické sestry v předoperační přípravě a v pooperační péči na stomatologii • pojmenuje specifika ošetřovatelské péče o nemocné na stomatologickém oddělení • manipuluje s dentálním materiálem	• charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, • symptomatologie a vyšetřovací metody ve stomatologii • preventivní postupy ve stomatologii • základní a speciální pomůcky pro ústní hygienu • předoperační příprava a pooperační péče ve stomatologii • ošetřovatelská péče o nemocné s parodontitis • ošetřovatelská péče o nemocné s nádorem spodiny ústní a jazyka • ošetřovatelská péče o nemocné s poraněním čelistních kostí a zubů • dentální materiály

6.8.2.2 Ošetřování nemocných

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Ošetřování nemocných

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 840 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět Ošetřování nemocných využívá poznatky ze všech odborných předmětů. Cílem odborné výuky je seznámení žáků se zdravotnickým prostředím, provádění praktických dovedností v reálném prostředí a nácvik kooperace praktické sestry s ostatními členy zdravotnického týmu. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu při vykonávání ošetřovatelské péče o nemocné v reálném prostředí zdravotnických zařízení, k dodržování všech etických a právních norem ve vztahu k pacientovi, spolupracovníkům i k sobě samému.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z kurikulárního rámce odborného vzdělávání, především ze základu pro poskytování ošetřovatelské péče, který poskytuje znalosti z vybraných klinických oborů, lékařských věd a psychologie. Prakticky jsou zde realizovány znalosti z okruhu ošetřovatelství a ošetřování nemocných. Důraz je kladen na rozvoj praktických dovedností.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 3. a 4. ročníku v reálných podmínkách zdravotnických zařízeních, se kterými má škola uzavřenou smlouvu. Výuka probíhá ve skupinách s maximálním počtem 12ti žáků pod vedením odborné učitelky nebo učitelky praktického vyučování. Dělení žáků do skupin je závislé od počtu žáků ve třídě. Součástí výuky jsou odborné exkurze, odborné přednášky, semináře a jeden souvislý blok 4-týdenní odborné praxe ve 3. ročníku.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení bude kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu a schopnost aplikace poznatků do praxe;
- komunikativní schopnosti žáka ve vztahu k pacientům a personálu pracoviště;
- schopnost kooperace v pracovním kolektivu;
- důsledné a zodpovědné provádění ošetřovatelské péče.

Do závěrečného hodnocení se započítává i hodnocení odborné praxe ve 3. ročníku. Nesplnění požadavků kladených na odbornou praxi, včetně docházky, znamená nesplnění předpokladů k závěrečné klasifikaci předmětu Ošetřování nemocných ve třetím ročníku. Docházka na odbornou praxi se řídí rozpisem směn na jednotlivých pracovištích dané nemocnice. Odbornou praxi je potřeba absolvovat v plném rozsahu, omluva je možná jen ze závažných důvodů, případně na základě lékařského potvrzení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k řešení problémů

- umět pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- umět diskutovat o problému;
- porozumět zadání úkolu;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- umět používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje, být empatický k druhému člověku.

Personální a sociální kompetence

- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci;
- být schopen spolupracovat;
- aktivně navazovat a udržovat mezilidské vztahy;
- být schopen projevit svůj názor;
- být schopen sebereflexe;
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- umět poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život;
- znát vlastní práva i povinnosti;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí, dodržovat zákony a vystupovat proti všem formám diskriminace;
- chápat specifika odlišných kultur.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců.

Matematické kompetence

- umět správně převádět a používat běžné jednotky;
- dokázat provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získat přehled o zdravotnických programech;
- dokázat pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- objasnit význam třídění odpadů;
- objasnit význam správné manipulace s kontaminovaným materiálem a odpadem.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat poskytnout první pomoc;
- mít osvojeny zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- dokázat charakterizovat pojem ošetřovatelské standardy;
- dokázat použít standardy péče v praktické činnosti;
- osvojovat si nové technologické a odborné postupy;
- aplikovat získané vědomosti v praxi;
- kvalitou své práce zajišťovat dobré jméno organizace.

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péči:

- poskytovat ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propouštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii;
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

Občan v demokratickém společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Zvláště využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetřovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žák si osvojuje postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického týmu. Je veden ke znalosti ošetřovatelských standardů jednotlivých pracovišť. Učí se písemné i verbální komunikaci při spolupráci a jednotlivými členy zdravotnického týmu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žák je seznámen s konkrétním informačním systémem pracoviště. Žák umí pracovat se zdravotnickou dokumentací, například chorobopisem a sesterskou dokumentací.

Člověk a životní prostředí

Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví a dodržování léčebného režimu. Dále provádějí třídění odpadů a zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení.

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů − osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání − dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

3. ročník, 14 h týdně, povinný

Organizační a metodická příprava, 35 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti	• BOZ – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat

• zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • zná pravidla pro zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace • zná uložení resuscitačních pomůcek • zná pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, které vznikly ve zdravotnickém zařízení • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti • orientuje se v protiepidemiologických opatřeních • používá osobní ochranné prostředky • zná pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací • respektuje práva nemocných • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • zná zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), umí rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik	zneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace • zápis do zdravotnické dokumentace a ostatní dokumentace • seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití • prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení • první pomoc při úrazech • protiepidemiologická opatření • zákaz konání práce ženami • poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadlo. • zdůraznění nutnosti respektovat práva nemocných • seznámení se zdravotnickými pracovníky oddělení, kategorizace zdravotnických pracovníků • seznámení s harmonogramem práce oddělení • seznámení s léčebným a organizačním řádem oddělení, specifika jednotlivých oddělení • péče o pomůcky – desinfekce a sterilizace

Péče o vyprazdňování, 67 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • pečuje o vyprazdňování nemocného • sleduje pravidelnost vyprazdňování stolice • popíše pravidla prevence zácpy • pečuje o inkontinentního nemocného • podává různé druhy klyzmat • sleduje pravidelnost vyprazdňování močového měchýře • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného • provede hygienu genitálu, dezinfekci močového katetru a výměnu močového sáčku • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii	• péče o vyprazdňování stolice – prevence obstipace, péče o inkontinentního nemocného, nácvik defekace, klyzma • péče o vyprazdňování moči – sledování diurézy, péče o nemocné s inkontinencí moči, asistence u cévkování muže a ženy • práce s dokumentací, zápis bilance tekutin, vyprazdňování

Asistence u převazu ran, 56 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • plní ošetřovatelské intervence v rámci svých kompetencí • připraví pomůcky k převazu ran • připraví nemocného k převazu ran • asistuje při převazech akutních a chronických ran • asistuje při převazech aseptických a septických ran • pečuje o chronickou ránu • pečuje o stomii • asistuje při převazech invazivních vstupů • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii	• příprava pomůcek k převazu • příprava nemocného k převazu • asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran • asistence při převazech aseptické rány • asistence při převazech septické rány • péče o chronické rány • péče o stomii • péče o invazivní vstupy

Odběry biologického materiálu, 74 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje bezpečnostní zásady při odběru biologického materiálu • fyzicky a psychicky připraví nemocného k odběrům biologického materiálu • dokáže provést různé druhy odběrů biologického materiálu • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii	• dodržování bezpečnostních zásad při odběrech biologického materiálu • fyzická a psychická příprava nemocných na odběr • odběr materiálu na hematologické, biochemické, mikrobiologické, imunologické, cytologické, bioptické a serologické vyšetření

Aplikace různých forem léků, 79 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zásady BOZ při manipulaci s kyslíkem a kyslíkovou lahví • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • podává léky dýchacím a zažívacím ústrojím	• podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, sledování reakce nemocného • aplikace léků na kůži a do dutin • aplikace kyslíku – péče o nemocného s kyslíkovou terapií, péče o pomůcky, inhalace • aplikace léků injekční formou – aplikace pod kůži a do svalu

• aplikuje léky na kůži a do dutin • stará se o nemocného s kyslíkovou terapií • aplikuje léky pod kůži a do svalu injekční formou • asistuje při přípravě a aplikaci infuzních a transfúzních přípravků • sleduje a zaznamenává nežádoucí účinky léků aplikovaných injekční formou • sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných • sleduje a zaznamenává reakce nemocných na podávané léky • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • vykonává činnosti přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii	• aplikace inzulínu, sledování účinku na zdravotní stav nemocného • aplikace antikoagulantií, sledování nežádoucích účinků • asistence při aplikaci i.v. injekcí • asistence při aplikaci infuzních přípravků • asistence při aplikaci transfúzních přípravků, sledování posttransfuzních reakcí

Aktivizace pacientů, komunikace, 65 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • pečuje o pohodlí nemocného • komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby • vyhledává a uspokojuje psychické a sociální potřeby nemocných • využívá základy rehabilitačního ošetřovatelství • provádí s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy • podílí se na zvyšování soběstačnosti nemocného • pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu • bojuje proti vzniku hospitalismu • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii	• vyhledávání a uspokojování psychických a sociálních potřeb • specifika při komunikaci s nemocnými různého věku • seznámení se základy rehabilitačního ošetřovatelství • bazální stimulace • polohování a prevence dekubitů • komunikace s dlouhodobě hospitalizovanými nemocnými • komunikace se seniory • zvyšování soběstačnosti nemocných • prevence vzniku hospitalismu

Příjem, překlad, propuštění, úmrtí pacienta, 58 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami BOZ • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace	• příjem nemocného na oddělení, práce s dokumentací • příprava nemocného na překlad či propuštění, komunikace s nemocným • práce s dokumentací

• připraví nemocného na překlad, propuštění • spolupracuje při přijetí, překladu a propuštění nemocného • pracuje s dokumentací • pečuje o mrtvé tělo • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii	• péče o mrtvé tělo, práce s dokumentací • soupis cenností • komunikace s pozůstalými

4. ročník, 14 h týdně, povinný

Specifika ošetřovatelské péče o nemocné na vybraných klinických pracovištích, 364 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvědomuje si a aplikuje specifika ošetřovatelské péče u pacientů různých věkových kategorií a kultur • pozoruje zdravotní stav pacientů • ošetřuje pacienty v rámci svých kompetencí • dodržuje ošetřovatelské standardy • pracuje pod odborným dohledem a spolupracuje s ostatními členy zdravotnického týmu • hájí práva nemocných a dodržuje mlčenlivost • pečuje o staré a chronicky nemocné s ohledem na specifika této kategorie pacientů • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci • podílí se na preventivní a kurativní péči • používá správnou odbornou terminologii	péče o nemocné na vybraných klinických pracovištích s ohledem na její specifika • ošetřovatelská péče o staré a chronicky nemocné • ošetřovatelská péče o nemocného s onemocněním dýchacích cest • ošetřovatelská péče o nemocného s onemocněním srdce a cév • ošetřovatelská péče o nemocného s onemocněním GIT • ošetřovatelská péče o nemocného s onemocněním ledvin a močových cest • ošetřovatelská péče o nemocného s onemocněním krve • ošetřovatelská péče o nemocného s onemocněním CNS • ošetřovatelská péče o nemocného s onemocněním endokrinologickým a metabolickým • ošetřovatelská péče o nemocného s onemocněním pohybového systému • ošetřovatelská péče o nemocného s traumatem • ošetřovatelská péče o nemocného s chirurgickým onemocněním břicha • ošetřovatelské činnosti zdravotnického pracovníka v terénní péči

Specifika ošetřovatelské péče na vybraných specializovaných pracovištích, 42 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše vzdělávací a osobnostní nároky na zdravotnického pracovníka ve vybraných oborech • charakterizuje specifické postupy ošetřovatelské péče na vybraných specializovaných pracovištích • popíše možnosti sociální péče o vybrané skupiny klientů • popíše důležitost propojení zdravotní a sociální péče u vybrané skupiny klientů • používá správnou odbornou terminologii	• specifika ošetřovatelské péče na gynekologicko - porodnickém úseku (odborná přednáška) • pracoviště gynekologicko – porodnického oddělení (odborná exkurze) • péče o ženu před, během a po porodu (odborná přednáška a exkurze na porodním sále a oddělení šestinedělí) • specifika ošetřovatelské péče na pediatrickém úseku (odborná přednáška) • zdravotně-sociální péče o děti s různými typy zdravotního a mentálního handicapu (odborná

	přednáška a exkurze ve vybraných stacionářích a ústavech sociální péče) • specifika ošetřovatelské péče na psychiatrickém úseku (odborná přednáška) • pracoviště psychiatrického oddělení - Psychiatrické nemocnice Opava, lůžkové oddělení psychiatrie (odborná exkurze) • pracoviště záchytné stanice (odborná přednáška a odborná exkurze) • specifika péče o závislé osoby (odborná přednáška, exkurze) • specializovaná dentální pracoviště (odborná exkurze a přednáška)

6.8.3 Sociální vztahy a dovednosti

Okruh formuluje vztah žáků k povolání a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, zejména vztah k nemocným. Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných znalostí a dovedností a jejich aplikaci při řešení konkrétních pracovních problémů a situací.

6.8.3.1 Psychologie a komunikace

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Psychologie a komunikace

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 160 hodin (včetně 1 hodiny exkurze)

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět psychologie a komunikace má žáky seznámit se základními psychologickými pojmy. Významně rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, především vztah k nemocným. Žáci jsou vedeni k rozvoji komunikativních a sociálních dovedností a k řešení náročných životních situací.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se přípravy absolventa k výkonu povolání praktické sestry. Učivo zahrnuje poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové psychologie, sociální psychologie a zdravotnické psychologie. Psychologie cvičení je zaměřena na osobnostní rozvoj, komunikační dovednosti a upevňování zásad společenského chování žáka. Předmět psychologie a komunikace je zařazen do profilové části maturitní zkoušky jako volitelný předmět.

Strategie výuky

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. V každém ročníku je 1 hodina psychologie cvičení. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, komunikace a diskusních metod. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací, použitím námětových her a inscenačních metod. Prostřednictvím vhodných vyučovacích metod a forem práce se přispívá k osvojování dovednosti řešit problémy, racionálně se učit, pracovat s odborným textem a jinými zdroji informací. Výuku lze efektivně rozšířit o exkurze do zařízení, která se zabývají problematikou psychického zdraví a nemoci.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, forma vyjadřování a vystupování, schopnost logicky myslet a využívat mezipředmětové vztahy. Hodnotí se dovednosti řešit zadané modelové a problémové situace, vyjadřovat se k dané problematice a pracovat s informacemi. Hodnoceny jsou také referáty, prezentace, popřípadě další samostatné práce a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;

- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu;
- diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzuje situaci, případný problém definuje, formuluje své myšlenky;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky;
- uvědomovat si hodnoty věcí;
- řešit konflikty a náročné životní situace;
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti;
- být si vědom možností manipulace ze strany druhých;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu;
- aktivně dbát o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- popsat vlastní práva i povinnosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany.

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Psychologie jako věda, 8 vyučovacích hodin z toho 4 hodiny cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje předmět psychologie • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti • popíše výzkumné metody a techniky používané v psychologické praxi • popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky	• předmět psychologie • odvětví psychologie • využití psychologie v praxi • historický vývoj psychologie • významné osobnosti psychologie • výzkumné metody a techniky • biologická a sociální determinace lidské psychiky

Obecná psychologie, 20 vyučovacích hodin z toho 10 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší základní psychické procesy a stavy člověka • vysvětlí, jak probíhá proces poznávání • vyjmenuje myšlenkové operace, objasní myšlenkové řešení problému • vysvětlí význam řeči a na příkladech objasní poruchy řeči • popíše jednotlivé druhy a typy paměti • určí převládající typ své paměti • vysvětlí význam posilování paměti u starších lidí • charakterizuje učení a jeho typy • popíše zásady efektivního učení • rozliší základní druhy emocí • objasní podstatu a význam představivosti a fantazie • uvede, které psychické jevy jsou významné pro práci zdravotnického pracovníka a proč • ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti	• psychické jevy • poznávací procesy člověka • vnímání • poruchy vnímaní • proces myšlení a řeči • poruchy myšlení a řeči • proces paměti • poruchy paměti • posilování paměti • využití názorné paměti v životě • proces učení • tipy k efektivnímu učení • stavy pozornosti • poruchy pozornosti • emoce a jejich zvládání • emoční inteligence • vyšší city člověka • představivost a fantazie • kreativita, její rozvoj a uplatnění v životě • testování a rozvíjení inteligence

Člověk jako osobnost, 20 vyučovacích hodin z toho 10 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje osobnost • vymezí determinanty vývoje osobnost • charakterizuje potřeby, jejich základní členění a vztah potřeb k motivaci • popíše vlastní hodnotový systém, postoje a zájmy • vysvětlí význam vůle pro život člověka • charakterizuje základní typy osobnosti podle vybraných typologií • vyjmenuje složky charakteru a uvede příklady daných charakterových vlastností	• charakteristika osobnosti • determinace vývoje osobnosti • motivační proces • potřeby člověka • zájmy, návyky, postoje • schopnosti a dovednosti • hodnotová orientace • volní procesy • prokrastinace, poruchy vůle • rysy osobnosti

• popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu	• temperament • typologie osobnosti • charakter • řešení náročných životních situací • stres a techniky jeho odbourávání • bio-psycho-somatická jednota osobnosti • poruchy osobnosti • požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka

Základy sociální psychologie, 20 vyučovacích hodin z toho 10 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje předmět a cíle sociální psychologie • vysvětlí pojem socializace • charakterizuje fáze socializace osobnosti • vyjmenuje formy sociálního učení, a ty demonstruje na konkrétních příkladech • vysvětlí rozdíl mezi sociální a biologickou zralostí • definuje pojem sociální vnímání • identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti • charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky • definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů • identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu • uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací • uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka	• předmět a cíle sociální psychologie • socializace člověka a její poruchy • sociální inteligence • sociální učení • sociální vnímání • chyby sociální percepce • sociální adaptace a interakce • sociální skupiny • vztahy ve skupině • mezilidské konflikty a jejich zvládání • sociální pozice, status, role • rodina jako sociální skupina • funkce rodiny a její poruchy • syndrom CAN, EAN • domácí násilí • náročné životní situace a jejich zvládání • základy etikety • pravidla chování při různých společenských příležitostí

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Umění komunikace - nácvik komunikačních dovedností, 24 vyučovacích hodin z toho 12 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací • identifikuje významy neverbálních signálů a kontroluje svůj neverbální projev • na modelových situacích předvede jednotlivé typy neverbální komunikace • řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace • dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chováni	• kultura a etiketa komunikace • neverbální komunikace, první dojem • mimika • haptika a gestika • proxemika • pantomimika • paralingvistické jevy • verbální komunikace • komunikační styly

• dodržuje práva pacientů • rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování • vyjmenuje zásady asertivní komunikace a uplatní jej v praxi • rozliší devalvační a evalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci • diskutuje a použije argumenty při řešení problému • odhalí chyby a nedostatky v komunikaci a navrhne jiné řešení • diskutuje o svém dalším profesním zaměření • charakterizuje direktivní a nedirektivní způsob chování • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí • vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky • předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným • popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi • respektuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými • volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím • vyjmenuje specifika komunikace s klienty s PAS a mentálním postižením	• asertivita • nácvik asertivního chování • komunikační techniky • direktivní, nedirektivní způsob chování • evalvace, devalvace v komunikaci s klientem • překážky v komunikaci • diskuze, argumentace • zvláštnosti komunikace s lidmi s handicapem • zvláštnosti komunikace se seniory • komunikace s nemocným dítětem a jeho rodinnými příslušníky • komunikace s agresivním nemocným • komunikace s klientem pod vlivem alkoholu a drog • komunikace s klientem s psychickými problémy • komunikace s nevyléčitelně nemocným a umírajícím • komunikace s klienty s PAS (postižení autistického spektra)

Evoluční část ontogeneze, 14 vyučovacích hodin z toho 7 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• nakreslí ontogenetickou křivku • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný a sociální vývoj v jednotlivých etapách života • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí význam hry u dětí různého věku • vyjmenuje typy her a přiřadí je k jednotlivým věkovým obdobím • na příkladech vysvětlí zásady výchovy u dětí • definuje školní zralost • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap	• ontogenetická křivka, zákonitosti vývoje • prenatální období • novorozenecké období • kojenecké období • batolecí období • význam hry a hračky • předškolní věk • školní zralost, vstup do školy • styly výchovy v rodině, výchovné zásady • mladší školní věk • období pubescence • období adolescence • rizikové chování v období dospívání • vliv rodičů a rodinného prostředí na vývoj jedince

Stabilizační část ontogeneze, 12 vyučovacích hodin z toho 6 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap	• mladší dospělost • životní cyklus rodiny • komunikační styly v rodině • střední dospělost • krize středního věku • sociálně patologické jevy v období dospělosti • starší dospělost • příprava na stáří

Involuční část ontogeneze, 13 vyučovacích hodin z toho 6 hodin cvičení a 1 hodina exkurze

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap • vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání • charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým	• presenium • senium • dlouhověkost • zvláštnosti komunikace se seniory • problematika vícegeneračního soužití • ageismus • problematika demence • thanatologie • fáze umírání • hospicová péče • exkurze – Hospic sv. Lukáše

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Zdravotnická psychologie, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní pojem zdravotnická psychologie • definuje podle WHO pojmy zdraví a nemoc • vysvětlí faktory ovlivňující psychiku nemocného • popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta) • na příkladech rozezná různé postoje pacienta k nemoci • popíše proces adaptace na nemoc a hospitalizaci • vyjmenuje maladaptační projevy chování nemocného • vysvětlí pojmy hospitalismus a iatrogenie • uplatňuje individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb a sociokulturních a jiných zvláštností • popíše vliv prostředí ambulance a nemocničního zařízení na psychiku člověka • vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti • vyjmenuje, které faktory se podílejí na prožívání bolesti	• předmět a cíle zdravotnické psychologie • vliv nemoci na psychiku člověka • potřeby nemocného člověka • postoj člověka k nemoci • subjektivní prožívání nemoci • adaptace a maladaptace na nemoc • problematika hospitalismu, iatropatogenie • psychologie bolesti, strachu a úzkosti • psychosomatická onemocnění • uplatnění psychologie v klinických oborech medicíny • psychologická problematika života s handicapem • mechanismus vzniku psychických poruch • klasifikace psychických poruch • metody psychoterapie • multikulturní péče ve zdravotnických zařízeních • multikulturní specifika vybraných menšin • etika ve zdravotnictví, etické kodexy

• diskutuje o etických problémech • rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům • charakterizuje pocity a problémy pacienta v odlišném jazykovém nebo kulturním prostředí • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí • popíše důsledky zátěžových situací na psychiku	

Psychologie zdravotnického pracovníka, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• na příkladech rozliší a zhodnotí různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům • vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka • charakterizuje osobnostní předpoklady zdravotníka pro výkon jeho povolání • popíše zásady a techniky psychohygieny zdravotnického pracovníka • objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu	• nároky na osobnost zdravotnického pracovníka • psychické a fyzické zatížení zdravotnických pracovníků • profesionální chování, profesní adaptace, deformace • syndrom vyhoření-příčiny, projevy • syndrom vyhoření-prevence vzniku • psychohygiena zdravotnických pracovníků • relaxační techniky

Psychologické směry a významné osobnosti psychologie, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje podstatu psychologických směrů a vyjmenuje jejich hlavní představitele	• přehled psychologických směrů • významné osobnosti v psychologii

6.8.4 Povinně volitelné předměty

Učivo prohlubuje a navazuje na znalosti žáků z odborných předmětů a to ze Somatologie, Psychologie a komunikace. Svým obsahem rozvíjí jak odborné, tak i klíčové kompetence, a tím naplňuje profil absolventa.

6.8.4.1 Seminář ze somatologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Seminář ze somatologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 29 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Seminář ze somatologie je zařazen jako povinně volitelný předmět do čtvrtého ročníku.

Předmět Seminář ze somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje žákům základní vědomostí z klinicky aplikované anatomie a fyziologie. Učí základy medicínského jazyka a nomenklatury, prohlubuje a navazuje na znalosti žáků z odborných předmětů, především Somatologie, Ošetřovatelství, Klinické propedeutiky, Biologie a ekologie a Ochrana a podpora veřejného zdraví.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- znali fyziologii jednotlivých orgánů lidského těla;
- dovedli používat odbornou zdravotnickou terminologii;
- znali obecné základy imunologie.

Charakteristika učiva

Témata jsou situována postupně tak, aby na sebe plynule navazovala anatomie a fyziologie daných celků a získané poznatky mohly být využity v dalších odborných i přírodovědných předmětech.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru s využitím znalostí a dovedností žáků z přírodovědných předmětů. Výklad je doplňován názornými ukázkami, anatomickými modely, obrazy, PC, prezentacemi na interaktivní tabuli.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní a písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje odborná znalost daného učiva, zvládnutí odborného názvosloví, forma vyjadřování, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými probranými tématy.

Hodnoceny jsou také referáty, samostatná práce a aktivita žáků. Hodnocení probíhá převážně individuální formou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- upevňovat si správně návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu.

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené a psané podobě.

Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- zhodnotit fyziologii a patologii fyziologických funkcí;
- zhodnotit změny ve fyziologii jednotlivých orgánů.

Informační a komunikační technologie

V každé probírané oblasti jsou žáci vedeni ke zpracování referátů a prezentací s využitím informací poskytovaných dostupnými informačními a komunikačními technologiemi.

Člověk a životní prostředí

Téma je realizováno průběžně v rámci jednotlivých tematických celků.

4. ročník, 1 h týdně, volitelný

Funkční morfologie tkání, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • rozlišuje typy a funkce jednotlivých tkání • vysvětli proces regenerace	• tkáň - stavba a definice • epitelová tkáň - dělení dle tvarů, vrstev, funkce • pojivová tkáň - vazivo, chrupavka, kost • svalová tkáň - dělení • nervová tkáň • parenchymatická tkáň • regenerační schopnost tkání

Pohybový systém, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětli správnou funkci orgánové soustavy • popíše obecnou stavbu kosti a svalů	• kostní tkáň, kostnatění, růst kosti • stavba kosti - vrstvy, popis, dělení kostí • kostra lidského těla • kostra lebky • páteř • kostra hrudníku • kostra horní a dolní končetiny • spojení kostí - klouby • přehled kloubů a jejich funkce • svaly - stavba, funkce • přehled svalových skupin

Krev, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše složení krve • vysvětli význam krevních elementů	• stavba a funkce krve • krevní plazma • krevní elementy – erytrocyty, leukocyty, trombocyty • hemostáza • krevní skupiny a Rh faktor • imunita

Oběhový systém, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětli správnou funkci orgánů • vysvětli správnou funkci orgánové soustavy	• stavba a funkce cév - tepny, žíly, vlásečnice • stavba srdce -dutiny srdeční, vrstvy srdce • funkce srdce - převodní srdeční systém, tep, krevní tlak, srdeční objem, zevní projevy srdeční • velký krevní oběh • žilní krevní oběh • krevní oběh mozkem, vrátnicový oběh, koronární oběh, placentární oběh, oběh u plodu • mízní oběhový systém • slezina

Dýchací systém, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětli správnou funkci orgánů • vysvětli správnou funkci orgánové soustavy	• stavba a funkce dýchací soustavy • horní cesty dýchací • plíce - stavba a funkce • mechanika dýchání a řízení dýchání • plicní objemy

Trávicí systém, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětli správnou funkci orgánů	• stavba a funkce trávicího systému • dutina ústní - stavba, funkce, zuby, jazyk, slinné žlázy

• vysvětli správnou funkci orgánové soustavy	• hltan, jícen - stavba , funkce • žaludek - stavba , funkce • tenké střevo - stavba, funkce • tlusté střevo - stavba, funkce • játra - stavba, funkce • žlučník a žlučové cesty • slinivka břišní - stavba, funkce

Močový a vylučovací systém, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětli správnou funkci orgánů • vysvětli správnou funkci orgánové soustavy	• význam vylučovacího systému pro organismus • ledviny - stavba, funkce • tvorba moči - řízení diurézy • vývodné cesty močové - stavba, funkce

Kožní ústrojí, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětli správnou funkci orgánů • dovede zdůvodnit význam kojení	• stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány - vlasy, chlupy, nehty • mléčná žláza • laktace, význam kojení

Látkové řízení organismu, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci žláz s vnitřní sekrecí	• látkové řízení organismu - hormony • přehled žláz s vnitřní sekrecí • hypofýza - stavba, funkce • štítná žláza - stavba, funkce • příštítná tělíska • nadledviny - stavba, funkce • slinivka břišní - stavba, funkce

Nervové řízení organismu, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • vysvětli proces regenerace • popíše stavbu a funkci orgánů nervového systému • definuje pojem nervový systém • popíše zrakový receptor • popíše stavbu a funkci sluchového ústrojí	• obecné zásady, stavba a funkce nervového systému • neuron, synapse, reflexy, reflexní oblouk • receptory - dělení • zrakové ústrojí • sluchové ústrojí, ústrojí polohy a pohybu • centrální nervový systém, periferní nervový systém • mícha a míšní nervy • hlavové nervy • vegetativní nervový systém

Pohlavní systém, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii	• pohlavní systém muže - stavba, funkce • pohlavní systém ženy - stavba, funkce

• popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí, muže a ženy	• menstruační cyklus

6.8.4.2 Seminář z psychologie a komunikace

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Seminář z psychologie a komunikace

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 29 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2020, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Seminář z psychologie a komunikace je zařazen jako povinně volitelný předmět do čtvrtého ročníku. Jeho cílem je doplnit a prohloubit učivo druhého, třetího a čtvrtého ročníku a připravit žáky k profilové maturitní zkoušce z psychologie a komunikace.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- hlouběji porozuměl fyziologii i patologii fungování lidské psychiky;
- popsal sociální dopad jednotlivých poruch psychických procesů a jevů;
- chápal potřeby a chování pacienta a vhodně s ním komunikoval;
- uplatňoval individuální přístup k pacientům, respektoval jejich osobnost, věk a zvláštnosti vyplývající z jejich zdravotního stavu;
- pracoval na svém sebepoznávání a seberozvoji;
- vyhledal informace, které se vztahují k současným poznatkům v psychologii.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se přípravy absolventa k výkonu povolání praktické sestry a k využívání poznatků z oblasti psychologie a patopsychologie v práci i v osobním životě.

Strategie výuky

Předmět je chápán jako teoretický. Vyučuje se ve 4. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, komunikace a diskusních metod. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací. Výuku lze efektivně rozšířit o exkurze do zařízení, která se zabývají problematikou psychického zdraví a nemoci.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, forma vyjadřování a vystupování, schopnost logicky myslet a využívat mezipředmětové vztahy. Hodnotí se dovednosti řešit zadané modelové a problémové situace, vyjadřovat se k dané problematice a pracovat s informacemi. Hodnoceny jsou také referáty, prezentace, popřípadě další samostatné práce a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (výklad, přednášku aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- upevňovat si správně návyky k učení;

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- orientovat se v možnostech svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činnosti;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktům, nepodléhat stereotypům;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uvědomovat si vlastní kulturu, národní a osobnostní identitu;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých mediích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Klíčové kompetence

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Komunikativní kompetence:

- zapojuje se do diskuse, analyzuje situaci, případný problém definuje, formuluje své myšlenky;
- své komunikativní dovednosti rozvíjí jako prostředek dialogu a argumentace;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany.

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

4. ročník, 1 h týdně, volitelný

Obecná psychologie a psychologie osobnosti, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základní psychické procesy a stavy člověka • vysvětlí význam psychických jevů • objasní a popíše poruchy jednotlivých psychických funkcí • objasní sociální důsledky vyplývající z poruch psychických funkcí	• vnímání a poruchy vnímaní • pozornost a její poruchy • myšlení a jeho poruchy • paměť a její poruchy • řeč a poruchy řeči • emoce a poruchy emocí • učení a poruchy učení • motivace a vůle, poruchy vůle • temperamentové typologie člověka • charakter člověka

Vývojová psychologie, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje etapy lidského života • chápe specifika jednotlivých vývojových etap • vysvětlí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stadiích	• evoluční část ontogeneze • stabilizační část ontogeneze • involuční část ontogeneze

Sociální psychologie, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• chápe holistické pojetí osobnosti • komunikuje s lidmi kultivovaně a s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • vysvětlí formy sociálního učení	• člověk jako osobnost • poruchy socializace člověka • sociální učení • neverbální komunikace • asertivní komunikace • komunikace ve zdravotnictví

Psychologické směry a významné osobnosti psychologie, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje podstatu psychologických směrů • vyjmenuje hlavní představitele a popíše jejich přínos vědě	• historický vývoj psychologie • psychologické směry • významné osobnosti v psychologii

Patopsychologie, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní příčiny vzniku psychických poruch • popíše projevy jednotlivých duševních poruch • objasní sociální důsledky vyplývající z psychické poruchy	• mechanismus vývoje psychických poruch • klasifikace duševních poruch • charakteristika jednotlivých typů poruch osobnosti • poruchy chování v dětském věku a dospívání

V Ostravě dne 25. 8. 2020

RNDr. Jana Foltýnová, Ph.D, ředitelka školy